

สำนักการอุดมศึกษา กรุงเทพฯ
ต.ล.ร.ศ. อ.เมืองจ.ชลบุรี 20131

การพัฒนาโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรสำหรับนักท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร
ที่พัฒนาระบบโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

กัญญพร ศรีสมพร

- 6 ส.ค. 2552
256805

TH...
...
...

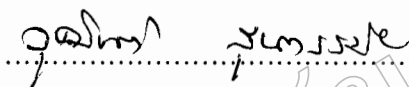
งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
คณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา

พฤษภาคม 2552

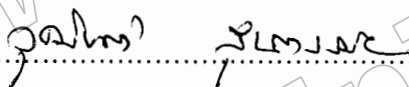
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ ได้พิจารณางานนิพนธ์
ของ กัญญพร ศรีสมพร ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการ
จัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการวิสาหกิจขนาดและขนาดย่อม ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

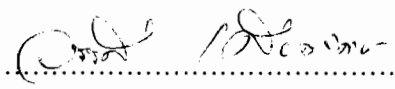
อาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. วุฒิชชาติ สุนทรสมย์)

คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร. วุฒิชชาติ สุนทรสมย์)

..... กรรมการ
(ดร. สมบัติ ชำรงสินถาวร)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. วรณี เดียววิเศษ)

คณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยวอนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการวิสาหกิจขนาดกลางและ
ขนาดย่อม ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีคณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยว
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พัชนี นนทศักดิ์)
วันที่ 10 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2552

ประกาศคุณูปการ

งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ด้วยความกรุณาและช่วยเหลือจากหลายท่าน ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. วุฒิชชาติ สุนทรสมัย ประธานกรรมการที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ ดร. สมบัติ ชำรงสินถาวร และรองศาสตราจารย์ ดร. วรณีย์ เดียววิเศษ กรรมการที่ปรึกษา ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วนและเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณ เป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ ครอบครัวอันเป็นที่รัก คุณสรณพงษ์ บัวโรย หยก เบว และ เพื่อน ที่ให้กำลังใจและเป็นแรงผลักดันให้เข้มแข็งในการศึกษาตลอดมา ขอขอบคุณ สำหรับมิตรภาพที่ยิ่งใหญ่และเพื่อน ๆ นักศึกษาปริญญาโท SMEs รุ่น 5 ที่ให้ความช่วยเหลือด้วยดี ตลอดมา รวมทั้งท่านอื่น ๆ ที่ไม่ได้เอ่ยนาม ที่ให้ความอนุเคราะห์และมีส่วนช่วยเหลือทำให้นิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

กัญญพร ศรีสมพร

50927994: สาขาวิชา: การจัดการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม; กจ.ม. (การจัดการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม)

คำสำคัญ: โปรแกรมการท่องเที่ยว/การท่องเที่ยวเชิงเกษตร/นักท่องเที่ยว/โฮมสเตย์/อัมพวา/สมุทรสงคราม

กัญญพร ศรีสมพร: การพัฒนาโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรสำหรับนักท่องเที่ยว กรุงเทพมหานครที่พักแรมแบบโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม (AN AGRICULTURAL TOURISM DEVELOPMENT FOR HOME STAY'S BANGKOKIAN TOURISTS IN AMPHAWA, SAMUT SOURGKHRAM) อาจารย์ผู้ควบคุมงานวิจัย: วุฒิชชาติ สุนทรสมัย, DBA. 86 หน้า ปี พ.ศ. 2552.

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรสำหรับนักท่องเที่ยวกรุงเทพมหานครที่พักแรมแบบโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร ความสามารถในการรองรับการให้บริการของที่พักโฮมสเตย์ในเขตอำเภออัมพวา แหล่งท่องเที่ยว และการคมนาคมในจังหวัดสมุทรสงคราม เพื่อพัฒนาโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรสำหรับนักท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยแบ่งออกเป็น กลุ่มผู้ประกอบการที่พักโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จำนวน 5 แห่ง ผู้ประกอบการในการให้บริการด้านคมนาคม จำนวน 5 แห่ง แหล่งท่องเที่ยวเกษตร จำนวน 18 แห่ง และนักท่องเที่ยวกรุงเทพมหานครที่มาพักแรมแบบโฮมสเตย์ที่อำเภออัมพวาโดยสุ่มตัวอย่างประชากรจำนวน 250 คน ผลการวิจัยพบว่า

นักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อยู่ในช่วงอายุ 25-34 ปี ระดับปริญญาตรี อาชีพพนักงานบริษัท สถานภาพโสด รายได้ 10,001 – 20,000 บาท ระยะเวลาที่พัก 3 วัน ที่พักแบบริมแม่น้ำ อาหารทะเล ไร่สวนส่วนตัว แหล่งที่ท่องเที่ยว ตลอดจน สวนผลไม้ วัด กิจกรรมการเยี่ยมชมกลุ่มอาชีพ การทำน้ำตาลมะพร้าว การทำชาสมุนไพร/น้ำสมุนไพร การทำผ้ามัดย้อมจากเปลือกไม้ กิจกรรมชมวิถีชีวิตชาวสวนและชาวประมง การทำไร่นาสวนผสม การตีกระดานเลน การทำสวนลื่นจี กิจกรรมเพื่ออนุรักษ์ การปลูกป่าชายเลน การให้อาหารลิงแสม การอนุรักษ์พันธุ์มะพร้าวและกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงห้อย การทำบุญไหว้พระแล่นเรือบนเลน ค่าบริการโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเฉลี่ย 1,700 บาท

ผู้ประกอบการที่พักโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวาจำนวน 5 แห่ง คือ บ้านสวนนานาพันธุ์ บ้านสวนอัมพวา บ้านคาหลา บ้านกึ่งแม่น้ำ และกลุ่มโฮมสเตย์ตลาดน้ำท่าคา ผู้ประกอบการด้านการคมนาคม 5 แห่ง ได้แก่ ท่าเรือคุนย้า ท่าเรือป่าแจ็ด เรือหึ่งห้อย และเรือสุขประเสริฐ ท่ารถโรงเจอัมพวา แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรทั้ง 18 แห่ง

จากผลการวิจัยทั้ง 2 ส่วน ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาประกอบการพัฒนาโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้เหมาะสมตรงความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มาจากกรุงเทพมหานคร และเป็นการเพิ่มทางเลือกให้แก่นักท่องเที่ยว โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวกรุงเทพมหานครที่ต้องการความหลากหลาย

50927994: MAJOR: SMALL AND MEDIUM ENTERPRISES MANAGEMENT; M.M.
(SME MANAGEMENT)

KEYWORDS : TRAVEL PROGRAM/AGRICULTURAL TRAVELING/TOURIST/
HOME STAY/AMPHAWA/ SAMUT SOURGKHRAM
KANYAPORN SRISOMPORN: AN AGRICULTURAL TOURISM

DEVELOPMENT FOR HOME STAY'S BANGKOKIAN TOURISTS IN AMPHAWA,
SAMUT SOURGKHRAM. ADVISOR: VUITICHAT SOONTHONSMAI, DBA. 86 P, 2009.

The study of An Agricultural Traveling development from home stay in Amphawa Samut Songkhram for Bangkok. The purpose of this study is to realized and study about the demand of An Agricultural traveling Bangkok tourist. Ability of service of home stay in Amphawa, include traveling area transport communication in Samut Songkhram province. In order to develop An Agricultural traveling for tourist in Bangkok. Population sample for this study is separated as a tourist who decide to study at home stay in Amphawa about 5 places. The second is the group of entrepreneur who serve transport communication for tourist about 5 places, An Agricultural traveling area about 18 places and representative sample Bangkok tourist about 250 persons.

According to the result is the most of tourist are single female aged between 25-34 years old and most of tourists have their Bachelor's degree, income per month about 10,000-20,000 baht. Occupation are company officer. The summarize of An Agricultural Traveling's demand is the tourist spend their freetime to take a rest 3 days, by located around a river, sea food with private vechicle. The most traveling area was choosed are Floating Market Fruit Farm Temple. Activity for labour or worker Coconut sugar Herbal Tea Thai fabric bark. For this lifestyle 's fisherman How to grow the rice bi mix-method Skating on a board lichi. Activity for conserver Afforest mangrove forrest Crab-eating monkey(macaque) Coconut seeds conservation. For another activity traveling along a river. Sight-seeing with firefly make a merit sail on lane. Rate of service on average about 1,700 baht.

5 places of home stay entrepreneur in Amphawa, in suanluang district are Nanapun, Amphawa, Dala. All of this district join as home stay net work for help each other. Ban kung mea num.. Moreover Taka Floating Market, 5 places Transport Communication od Entrepreneur such as 4 cruiser traveling of entrepreneur for instance, Khun Yha Port. Pha Jad Port, Hing Hoy Boat and Sukprasert Boat. Amphawa bus station. Almost 18 places

The result of 2 part research. Researcher apply the information for develop An Agricultural traveling to suitable with the demand of Bangkok Tourist is researcher give more information detail of an agricultural traveling Clearly rate of service for attractive make realization for tourists. Further more, to have more choice for tourist. Expecially Bangkok tourist who desire the variety.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ค
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์.....	3
ขอบเขตของการศึกษา.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
กรอบแนวความคิดในการวิจัย.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
แนวคิดทางด้านการท่องเที่ยว.....	6
แนวคิดการท่องเที่ยวเชิงเกษตร.....	8
การท่องเที่ยวเชิงเกษตรจังหวัดสมุทรสงคราม.....	12
แนวความคิดเกี่ยวกับที่พักแรมแบบโฮมสเตย์.....	16
แบบการดำเนินชีวิตของชาวกรุงเทพมหานคร.....	20
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	23
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	25
รูปแบบงานวิจัย.....	25
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	25
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	26
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	26
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	27

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการศึกษาวิจัย.....	28
ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง.....	28
ข้อมูลพฤติกรรมการทำงานที่เกี่ยวข้องเชิงเกษตรของกลุ่มตัวอย่าง.....	30
ข้อมูลความต้องการทำงานที่เกี่ยวข้องเชิงเกษตรของนักทอ่งเกี่ยว.....	35
การสัมภาษณ์ผู้ประกอบการที่พักโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา ผู้ประกอบการการ คมนาคม และแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ในจังหวัดสมุทรสงคราม.....	41
ผลการวิเคราะห์การทำงานที่เกี่ยวข้องเชิงเกษตร.....	49
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	59
สรุปผลการศึกษาวิจัย.....	59
อภิปรายผล.....	62
ข้อเสนอแนะ.....	63
บรรณานุกรม.....	64
ภาคผนวก.....	67
ภาคผนวก ก.....	68
ภาคผนวก ข.....	75
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	86

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4-1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง.....	29
4-2 ข้อมูลการเดินทางท่องเที่ยวเชิงเกษตร.....	30
4-3 สถานภาพการเดินทางท่องเที่ยวเชิงเกษตร.....	31
4-4 การท่องเที่ยวเชิงเกษตรในแต่ละภาค.....	31
4-5 ระยะเวลาการเดินทางท่องเที่ยวเชิงเกษตร.....	32
4-6 ลักษณะแหล่งท่องเที่ยวที่ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสนใจ.....	32
4-7 วัตถุประสงค์การท่องเที่ยวเชิงเกษตร.....	33
4-8 ระยะเวลาที่มาท่องเที่ยวในครั้งนี้.....	33
4-9 อัตราค่าบริการที่พัก.....	33
4-10 อัตราการให้บริการรถรับจ้างหรือรถให้เช่าและเรือนำเที่ยว.....	34
4-11 ค่าอาหารที่ผู้ตอบแบบสอบถามได้ใช้จ่าย.....	34
4-12 ค่าของฝากของที่ระลึกที่ผู้ตอบแบบสอบถามได้ใช้จ่าย.....	35
4-13 อัตราค่าบริการ โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร.....	35
4-14 ระยะเวลาที่นักท่องเที่ยวเชิงเกษตรต้องการมาพัก.....	35
4-15 ลักษณะที่พักของนักท่องเที่ยว.....	36
4-16 อาหารที่นักท่องเที่ยวต้องการ.....	36
4-17 การเดินทางในแหล่งท่องเที่ยว.....	37
4-18 แหล่งท่องเที่ยว.....	37
4-19 กิจกรรมเข้าเยี่ยมชมกลุ่มอาชีพวิสาหกิจชุมชน.....	38
4-20 กิจกรรมการชมวิถีชีวิตชาวสวนและชาวประมง.....	39
4-21 กิจกรรมเพื่อการอนุรักษ์.....	40
4-22 กิจกรรมท่องเที่ยวอื่น ๆ.....	40
4-23 อัตราค่าบริการ โปรแกรมการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวยินดีจ่าย.....	41
4-24 ระยะเวลาที่นักท่องเที่ยวเชิงเกษตรต้องการมาพักนักท่องเที่ยวกรุงเทพมหานครอายุ 25-34 ปี.....	49
4-25 ลักษณะที่พักของนักท่องเที่ยวกรุงเทพมหานครอายุ 25-34 ปี.....	50
4-26 อาหารที่นักท่องเที่ยวต้องการนักท่องเที่ยวกรุงเทพมหานครอายุ 25-34 ปี.....	50

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4-27 การเดินทางในแหล่งท่องเที่ยววันท่องเที่ยวกรุงเทพมหานครอายุ 25-34 ปี.....	50
4-28 แหล่งท่องเที่ยววันท่องเที่ยวกรุงเทพมหานครอายุ 25-34 ปี.....	51
4-29 กิจกรรมเยี่ยมชมกลุ่มวิสาหกิจชุมชนนักท่องเที่ยวกรุงเทพมหานครอายุ 25-34 ปี.....	52
4-30 วิถีชีวิตชาวสวนและชาวประมงนักท่องเที่ยวกรุงเทพมหานครอายุ 25-34 ปี.....	52
4-31 กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์นักท่องเที่ยวกรุงเทพมหานครอายุ 25-34 ปี.....	53
4-32 กิจกรรมอื่น ๆ นักท่องเที่ยวกรุงเทพมหานครอายุ 25-34 ปี.....	54

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1-1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
2-1 องค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงเกษตร.....	10
2-2 เครื่องมือการท่องเที่ยวระดับตำบล/ชุมชน.....	14
2-3 เครื่องมือการท่องเที่ยวระดับอำเภอ.....	15
2-4 เครื่องมือการท่องเที่ยวเชิงเกษตรระดับจังหวัด.....	16

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เนื่องจากสภาวะเศรษฐกิจโลกที่ชะลอตัวในปัจจุบัน ซึ่งส่งผลกระทบต่อสภาวะเศรษฐกิจของประเทศไทย โดยเฉพาะอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และสืบเนื่องมาจากเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง กรณีการปิดสนามบินนานาชาติ ส่งผลกระทบต่ออย่างรุนแรงต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยในส่วนของการท่องเที่ยว มีแนวโน้มในช่วงปี 2552 จะมีนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศเท่ากับหรือใกล้เคียงกับปี 2551 คือประมาณ 14 ล้านคน สำหรับนโยบายการฟื้นฟูภายใต้รัฐบาล นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ได้กำหนดไว้ในนโยบายเร่งด่วน ระยะ 1 ปี โดยดำเนินการร่วมกันระหว่างภาครัฐและเอกชนในการประชาสัมพันธ์ดึงดูดนักท่องเที่ยวต่างชาติ และภายใต้แผนนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาลที่ได้ประกาศให้ปี พ.ศ. 2551 – 2552 เพื่อส่งเสริมให้คนไทยเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ และส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวจากต่างประเทศเดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น ด้วยเหตุนี้การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย จึงกำหนดจัด โครงการ Invitation to Visit Amazing Thailand 2009 ในพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศ เพื่อเป็นการอภัพเทศสินค้าและบริการท่องเที่ยวใหม่ ๆ ที่มีศักยภาพของประเทศไทย การส่งเสริมการตลาดของนักท่องเที่ยวในประเทศนั้นจะใช้การณรงค์ “ไทยเที่ยวไทย” ภายใต้แคมเปญ “เที่ยวไทยครีกครั้น เศรษฐกิจไทยคึกคัก” เพื่อส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวในประเทศเดินทางท่องเที่ยว และดำเนินการกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว เช่น การสนับสนุนให้มีการจัดการฝึกอบรมและสัมมนาของหน่วยงานต่าง ๆ ให้กระจายทั่วประเทศ รวมทั้งลดหย่อนค่าธรรมเนียมและค่าบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเพื่อดึงดูดให้มีการเดินทางท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น จากโครงการต่างๆ ที่กำหนดขึ้นมาเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนอุตสาหกรรมของประเทศไทยนั้น จังหวัดสมุทรสงครามนั้นถูกกำหนดให้เป็นส่วนหนึ่งของพื้นที่กลยุทธ์ที่สำคัญจังหวัดหนึ่ง เนื่องจากความเหมาะสมของพื้นที่รวมทั้งทรัพยากรทางด้านการท่องเที่ยวต่าง ๆ ที่มีอยู่อย่างครบองค์ประกอบ

จังหวัดสมุทรสงคราม เป็นจังหวัดเล็ก ๆ ตั้งอยู่บริเวณปากอ่าวไทย อยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ประมาณ 65 กิโลเมตร การเดินทางใช้เวลาประมาณ 1 ชั่วโมง ภายในจังหวัด มีแม่น้ำแม่กลองไหลผ่าน เป็นแม่น้ำสายหลัก มีคลองเป็นเครือข่ายเชื่อมโยงทั่วถึงกันทำให้สามารถใช้เส้นทางคมนาคมทางน้ำติดต่อถึงกันได้ทั่วทั้งจังหวัด ลักษณะภูมิประเทศในจังหวัดส่วนใหญ่เป็นสวน มีธรรมชาติสงบร่มรื่น สวยงาม และเนื่องจากเป็นจังหวัดที่แม่น้ำแม่กลองไหลลงสู่ทะเลในอ่าวไทย เมื่อน้ำทะเล

หนองทำให้น้ำเต็มก็จะไหลผ่านขึ้นไปทางตอนบน และไหลปนกับน้ำจืดจากแม่น้ำแม่กลอง ทำให้เกิดระบบนิเวศสามน้ำ คือมีทั้งน้ำจืด น้ำกร่อย น้ำเค็ม อยู่ในจังหวัดเดียวกันอย่างสมดุลจึงทำให้จังหวัดสมุทรสงครามมีทรัพยากรทางด้านการเกษตรและประมงอย่างอุดมสมบูรณ์ จากสภาพภูมิประเทศดังกล่าว ชาวจังหวัดสมุทรสงครามส่วนใหญ่ จึงมีวิถีชีวิตความเป็นอยู่ที่ผูกพันกับสายน้ำ และยังคงใช้ชีวิตกลมกลืนอยู่กับธรรมชาติ สิ่งเหล่านี้จึงเป็นเสน่ห์ที่แตกต่างจากจังหวัดอื่น ๆ ในระแวกใกล้เคียงกับกรุงเทพฯ ทำให้มีผู้ให้ความสนใจเข้ามาท่องเที่ยว เพื่อศึกษาวัฒนธรรมวิถีชีวิตความเป็นอยู่ และการท่องเที่ยวทางน้ำ โดยที่ชาวบ้านซึ่งส่วนใหญ่เป็นเจ้าของสวนจัดบ้านพักของตนให้นักท่องเที่ยวได้เข้ามาพักในลักษณะโฮมสเตย์ ซึ่งเป็นการท่องเที่ยวที่แตกต่างไปจากการท่องเที่ยวในจังหวัดอื่น ๆ และเริ่มมีชื่อเสียงมากขึ้น ชาวจังหวัดสมุทรสงครามส่วนหนึ่งจึงได้เปลี่ยนวิถีชีวิตจากการเป็นเกษตรกรอย่างเดียว มาเป็นผู้ประกอบการด้านที่พักแบบโฮมสเตย์ ไปด้วย โดยใช้ทรัพยากรเรียกสวนที่ดินที่ตนมีอยู่และธรรมชาติแบบสวนที่บริสุทธิ์มาเป็นจุดขายในการจัดการท่องเที่ยว และนอกจากนี้ ได้มีการรวมตัวในเชิงกิจกรรมที่ต่อเนื่องกันในพื้นที่เพื่อบริการนักท่องเที่ยวให้ได้รับความสะดวก และเป็นการท่องเที่ยวแบบครบวงจร เช่น การเชื่อมโยงกับผู้ประกอบการท่องเที่ยวทางน้ำ ของที่ระลึก และแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ในพื้นที่ ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นในการรวมตัว ทำให้การเติบโตของการท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรสงคราม มีแนวโน้มการเจริญเติบโตสูงมาก ด้วยความพร้อมที่มีทางด้านภูมิประเทศของจังหวัดสมุทรสงคราม ที่มีแม่น้ำ ลำคลองไหลผ่านเชื่อมโยงต่อเนื่องทั่วทั้งจังหวัด ทำให้พื้นที่ส่วนใหญ่ในจังหวัดสมุทรสงครามเป็นพื้นที่ทางการเกษตรมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันจนได้ชื่อว่า “บางช้างสวนนอกบางกอกสวนใน” คือ บางช้างหรืออัมพวา เป็นชุมชนชาวสวนขนาดใหญ่ ซึ่งเป็นที่รู้จักมาแต่โบราณควบคู่กับสวนของบางกอกหรือย่านฝั่งธนฯ ที่มีขนาดใหญ่ใกล้เคียงกัน โดยมักจะเรียกสวนสองแห่งนี้อย่างคล้องจองกันว่า “บางช้างสวนนอก บางกอกสวนใน” หรือ “สวนในบางกอก สวนนอกบางช้าง” และผลผลิตทางการเกษตรที่ออกจำหน่ายมีคุณภาพที่ดี จึงทำให้เกิดแนวคิดในด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตร เพื่อที่นักท่องเที่ยวจะได้มีโอกาสเข้ามาสัมผัสกับวิถีชีวิตท้องถิ่นของคนสมุทรสงครามมากขึ้น จึงเริ่มมีการจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว ซึ่งนักท่องเที่ยวให้ความสนใจ ที่จะเข้ามาท่องเที่ยวเชิงเกษตร โดยเฉพาะกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มาจากกรุงเทพมหานครที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากนักท่องเที่ยวเหล่านี้ต้องการแสวงหาสถานที่สำหรับพักผ่อน หลีกหนีชุมชนเมืองที่วุ่นวาย ต้องการสัมผัสวิถีชีวิต และอากาศบริสุทธิ์ ซึ่งจังหวัดสมุทรสงคราม เป็นจังหวัดที่สงบเงียบ มีอากาศบริสุทธิ์ มีวิถีชีวิตชาวบ้านที่น่าสนใจ และอยู่ไม่ห่างจากกรุงเทพฯ มาก นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางมาพักผ่อน โดยใช้เวลาเดินทางจากกรุงเทพฯ เพียงหนึ่งชั่วโมง

กลุ่มนักท่องเที่ยวที่มาจากกรุงเทพมหานครมีความต้องการท่องเที่ยวที่หลากหลาย ซึ่งในบางครั้งโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่มีอยู่ในปัจจุบันอาจไม่เหมาะสม หรือตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มาจากกรุงเทพมหานคร ดังนั้น จึงควรที่จะมีการศึกษาและจัดทำโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้เหมาะสมสำหรับนักท่องเที่ยวที่มาจากกรุงเทพมหานคร เพื่อนำมาเป็นความรู้ในการพัฒนาโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร และเตรียมความพร้อมให้กับผู้ประกอบการในการกำหนดโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรจนสามารถให้บริการที่มีประสิทธิภาพในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความต้องการการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาความสามารถในการรองรับการให้บริการของที่พักรีสอร์ทในอำเภออัมพวา แหล่งท่องเที่ยว และการคมนาคมในจังหวัดสมุทรสงคราม
3. เพื่อพัฒนาโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรสำหรับนักท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร

ขอบเขตในการศึกษา

เพื่อพัฒนาโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรสำหรับนักท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร เนื่องจากนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่เข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงครามจะเป็นนักท่องเที่ยวที่มาจากกรุงเทพมหานคร จึงควรที่จะพัฒนาโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร กิจกรรมการให้บริการของที่พักรีสอร์ท การคมนาคมและแหล่งท่องเที่ยวให้ตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปรต้น จะแบ่งเป็น 2 ส่วน

1. ส่วนของนักท่องเที่ยว

ศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยว ประกอบด้วย

- เพศ
- อายุ
- ระดับการศึกษา
- รายได้
- อาชีพ
- สถานภาพ

และพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยว

2. ส่วนของผู้ประกอบ ที่พักแบบโฮมสเตย์ การคมนาคม และแหล่งท่องเที่ยว

ตัวแปรตาม คือ โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร แบบพักแรมที่โฮมสเตย์ ด้านที่พักแรมแบบโฮมสเตย์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยว กรุงเทพมหานคร
2. ผู้ประกอบการ ได้จัดเตรียมความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร ที่มาท่องเที่ยวเชิงเกษตร ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
3. เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจหรือต้องการข้อมูลนำไปใช้ในธุรกิจท่องเที่ยว ในลักษณะการจัด โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

นิยามคำศัพท์เฉพาะ

โปรแกรมการท่องเที่ยว หมายถึง รายละเอียดการท่องเที่ยวทั้งหมดในการเดินทางมาท่องเที่ยว

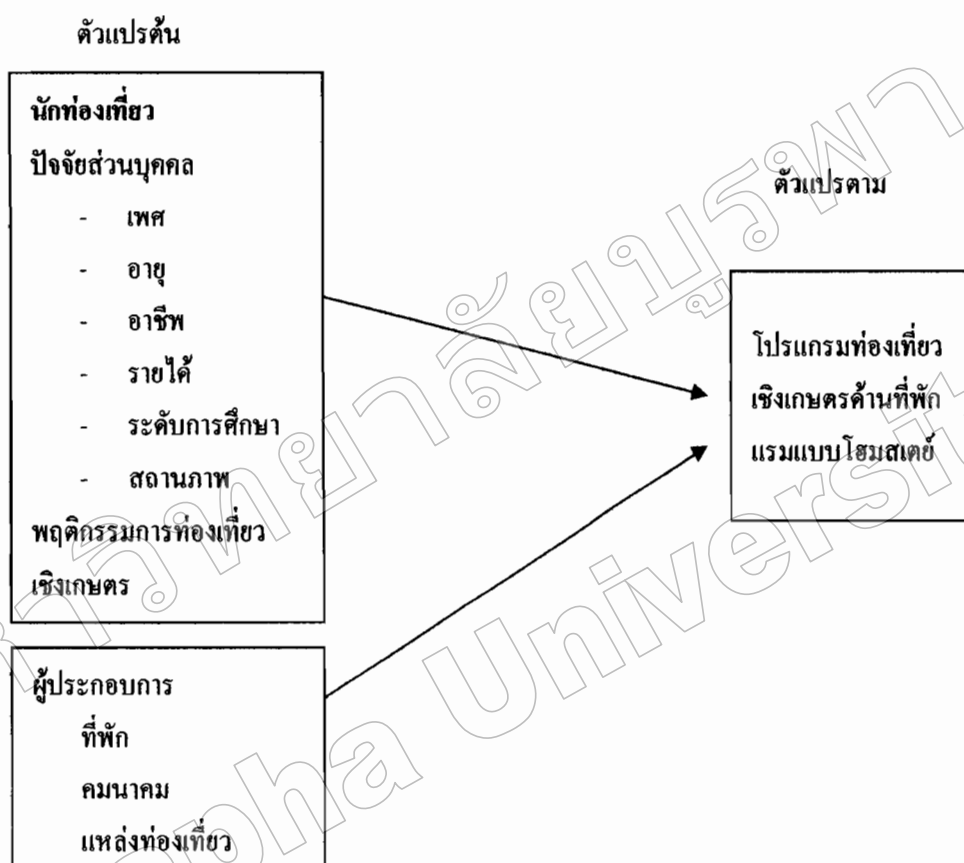
การท่องเที่ยวเชิงเกษตร หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยว ไปยังพื้นที่ชุมชนเกษตรกรรม สวนเกษตร สวนสมุนไพร ฟาร์มปศุสัตว์ และสัตว์เลี้ยงแหล่งเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำต่าง ๆ สถานที่ราชการ ตลอดจน สถาบันการศึกษาที่มีงานวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตทางการเกษตร ที่ทันสมัยฯ เพื่อชื่นชมความสวยงามความสำเร็จและเพลิดเพลินในกิจกรรม ทางเกษตรในลักษณะต่าง ๆ ได้ความรู้ ได้ประสบการณ์ใหม่ ๆ บนพื้นฐานความรับผิดชอบ และมีจิตสำนึกต่อการรักษา สภาพแวดล้อมของสถานที่นั้น (กรมส่งเสริมการเกษตร, 2545)

นักท่องเที่ยว หมายถึง ผู้ที่เดินทางไปอยู่ในสถานที่อันมิใช่ที่พักถาวรของตน ซึ่งเป็นการเดินทางไปอยู่ชั่วคราวตั้งแต่ 24 ชั่วโมงขึ้นไป (มีการค้างคืนอย่างน้อย 1 คืน) แต่ไม่เกิน 90 วัน เป็นการเดินทางโดยสมัครใจด้วยวัตถุประสงค์ใด ๆ ก็ตามที่มิใช่การไปประกอบอาชีพหรือหารายได้ (สถาบันศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยบูรพา, 2547)

โฮมสเตย์ หมายถึง สถานที่พักแรมที่นักท่องเที่ยวพักร่วมกับเจ้าของบ้าน เป็นการเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้ร่วมกิจกรรมประจำวันกับเจ้าของบ้าน

กรอบแนวความคิดในการวิจัย

ในการวิจัยมีกรอบแนวความคิดที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นกับตัวแปรตามดังนี้

ภาพประกอบที่ 1-1 กรอบแนวความคิดในการวิจัย

บทที่ 2

แนวความคิดและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรสำหรับนักท่องเที่ยว กรุงเทพมหานครที่พักแรมแบบโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ซึ่งได้ประมวลแนวคิด ความสัมพันธ์ ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับดังนี้

แนวคิดทางด้านการท่องเที่ยว

แนวคิดการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

การท่องเที่ยวเชิงเกษตรจังหวัดสมุทรสงคราม

แนวคิดเกี่ยวกับที่พักแรมแบบโฮมสเตย์

แบบการดำเนินชีวิตของชาวกรุงเทพมหานคร

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดทางด้านการท่องเที่ยว

ความหมายของนักท่องเที่ยว

องค์การการท่องเที่ยวแห่งโลก (World Tourism Organization: WTO) ได้ประกาศใช้คำนิยามเกี่ยวกับนักท่องเที่ยว เมื่อปี ค.ศ. 1968 ภายหลังจากการประชุม เรื่องการเดินทางและท่องเที่ยวระหว่างประเทศ (International Travel and Tourism) ที่กรุงโรม ประเทศอิตาลี โดยได้เสนอแนะให้ประเทศสมาชิกใช้คำนิยามที่หมายถึงนักท่องเที่ยวไว้ดังนี้ (ฉลองศรี พิมลสมพงศ์, 2542)

นักเดินทาง (Travelers) หมายถึง ผู้เดินทาง นักท่องเที่ยว ซึ่งรวมทั้งผู้ที่สามารถนำมาจัดเก็บเป็นข้อมูลสถิติได้ เช่น นักท่องเที่ยว (Tourists) และเก็บรวบรวมเป็นสถิติไม่ได้ เช่น ผู้อพยพ (Immigrants) ผู้ร่อน (Nomads) ผู้โดยสารที่เดินทางผ่าน (Transit Passengers) ผู้ทำงานตามชายแดน (Border) ผู้ปฏิบัติราชการที่ได้รับมอบหมายในประเทศนั้นๆ (Diplomats Representatives of Consulates Members of Armed Force) และผู้ลี้ภัย (Refugees)

ผู้มาเยือน (Visitor) หมายถึงผู้มาเยือน นักท่องเที่ยวโดยแยกออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. นักท่องเที่ยวที่ค้างคืน (Tourists) หมายถึง นักท่องเที่ยวที่ค้างคืนเดินทางมาเยือน และพักอยู่ในประเทศตั้งแต่ 24 ชั่วโมงขึ้นไป โดยใช้บริการสถานที่พักแรม ณ แหล่งท่องเที่ยวนั้นๆ (Local Accommodation) โดยแยกตามลักษณะของนักท่องเที่ยวดังนี้

1.1 นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่ค้างคืน (International Tourist) หมายถึง นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่ค้างคืน เดินทางเข้ามาในประเทศไทยและพำนักอยู่ครั้งหนึ่งไม่น้อยกว่า 24 ชั่วโมง (1 คืน) และไม่มากกว่า 60 วัน

1.2 นักท่องเที่ยวภายในประเทศ (Domestic Tourist) หมายถึง นักท่องเที่ยวที่ค้างคืน อาจเป็นคนไทย หรือคนต่างด้าวที่อยู่ในประเทศไทยเดินทางมาจากจังหวัดที่อยู่อาศัยปกติของคนไป จังหวัดอื่น ระยะเวลาที่พำนักอยู่ไม่เกิน 60 วัน

2. นักทัศนาจร (Excursionists) หมายถึง นักท่องเที่ยวที่ไม่ค้างคืน (Day Visitor) เดินทางมาเยือนชั่วคราว และอยู่ในประเทศน้อยกว่า 24 ชั่วโมง และไม่ได้ใช้บริการสถานที่พักแรม ณ แหล่งท่องเที่ยว เช่น ผู้ที่เดินทางมาชมเรือสำราญ (Cruise) โดยแยกตามลักษณะของนักท่องเที่ยวได้ในทำนองเดียวกันคือ

2.1 นักทัศนาจรระหว่างประเทศ (International Excursionist)

2.2 นักทัศนาจรภายในประเทศ (Domestic Excursionist)

ประเภทของการท่องเที่ยว

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย ได้ให้ความเห็นไว้ว่า “ประเทศไทยมีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับบรรพชนของวิถีชีวิตของประชาชนเป็นหลัก ได้แก่ ทรัพยากรธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ โบราณคดี ขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรม การจัดการท่องเที่ยวของประเทศไทยในปัจจุบันจึงแบ่งออกเป็น 4 ประเภทคือ

1. การท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติ เป็นการท่องเที่ยวเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ ความสนุกสนาน ความชื่นชมในแหล่งธรรมชาติเป็นหลักจัดเป็นการท่องเที่ยวธรรมชาติ (Natural Tourism)

2. การท่องเที่ยวที่มุ่งเน้นเสนอลักษณะวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ โบราณคดี และสถานที่ต่างๆ ที่มนุษย์สร้างขึ้นและเกี่ยวเนื่องกับความเป็นอยู่ของสังคมเป็นการท่องเที่ยวในเชิงให้ความรู้และความภาคภูมิใจจัดเป็นท่องเที่ยววัฒนธรรม (Cultural Tourism)

3. การท่องเที่ยวที่สนองความต้องการของนักท่องเที่ยวและความพึงพอใจในการพักผ่อน สนุกสนาน รื่นเริงบันเทิงในที่มุ่งเน้นการได้รับบริการที่เหมาะสม จัดเป็นการท่องเที่ยวแบบบันเทิงและการกีฬา (Sport and Entertainment Tourism)

4. การเดินทางที่มีวัตถุประสงค์ เพื่อการประชุมสัมมนา การติดต่อทางธุรกิจ ซึ่งอาจมีหรือไม่มีการศึกษาดูงานและการทัศนศึกษารวมอยู่ด้วยกัน ถูกจัดให้เป็นนักท่องเที่ยวประเภทหนึ่งเรียกว่า การท่องเที่ยวเพื่อการประชุมและสัมมนา (Business and Convention Tourism)

การท่องเที่ยวทั้ง 4 ประเภท อาจแบ่งระดับกิจกรรมของการท่องเที่ยวได้ 4 รูปแบบ ที่ต้องการจัดการแตกต่างกัน คือ

1. การท่องเที่ยวที่มุ่งเน้นการอนุรักษ์รักษาทรัพยากรให้คงไว้นานที่สุด ครอบคลุมทรัพยากรทุกประเภท เช่น ธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ โบราณคดี วัฒนธรรม รวมทั้งวิถีชีวิตของมนุษย์ การท่องเที่ยวเหล่านี้จัดเป็นการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (Conservations Tourism)
2. การท่องเที่ยวที่มุ่งเน้นการศึกษาในแหล่งธรรมชาติเพื่อการรักษาระบบนิเวศ โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นมากเป็นพิเศษ ทั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งหรือบางส่วนของ การท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ แหล่งวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ที่ให้ความสำคัญต่อระบบนิเวศของพื้นที่นั้น ๆ จัดเป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism)
3. การท่องเที่ยวที่มุ่งเน้นการนันทนาการ การพักผ่อนหย่อนใจ การติดต่อทางธุรกิจ การทัศนศึกษา การประชุมสัมมนา ที่ให้ความสำคัญในการตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวเป็นหลัก เป็นการท่องเที่ยวพักผ่อนนันทนาการ ประชุมและสัมมนา (Recreation and Convention Tourism)
4. การท่องเที่ยวที่ขัดต่อศีลธรรม จริยธรรม และขนบธรรมเนียมประเพณี ซึ่งยังมีแอบแฝงอยู่ในทุกส่วนหรือมีการพัฒนาอย่างถูกกฎหมายในพื้นที่ เช่น การท่องเที่ยวทางเพศ (Sex tour) กาสีโน (Casino) และเกมส์กีฬาบางประเภทเป็นการท่องเที่ยวที่ขัดต่อศีลธรรม (Immorality Tourism)

จากการศึกษาเกี่ยวกับการแบ่งประเภทของการท่องเที่ยวดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปได้ว่าการจัดแบ่งประเภทของการท่องเที่ยว นั้น นอกจากจะจัดแบ่งตามสถานที่ท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวแล้ว ยังมีการจัดแบ่งตามวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายในการท่องเที่ยว และแบ่งตามระดับกิจกรรมของการท่องเที่ยว ได้อีก

แนวคิดการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

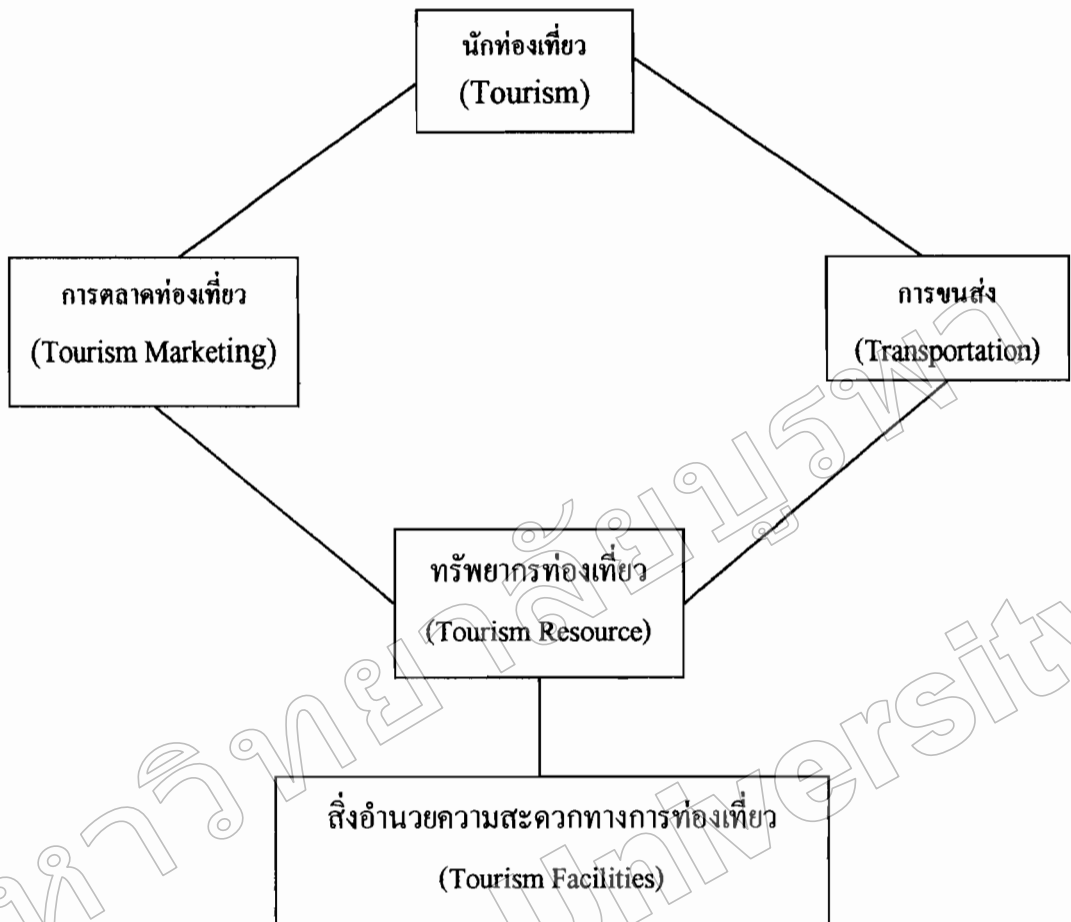
ความหมายของการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

กรมส่งเสริมการเกษตร (2545) ได้ให้คำจำกัดความคิดว่า การท่องเที่ยวเชิงเกษตร (Agrotourism) คือการเดินทางเที่ยวไปยังพื้นที่ชุมชนเกษตรกรรม สวนเกษตรกรรม สวนสมุนไพร ฟาร์มปศุสัตว์ เลี้ยงสัตว์และแหล่งเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำต่าง ๆ สถานที่ราชการ ตลอดจนสถาบันการศึกษาที่มีงานวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตทางการเกษตรที่ทันสมัยเพื่อชื่นชมความสวยงามความสำเร็จและเพลิดเพลินในกิจกรรม ทางการเกษตรในลักษณะต่าง ๆ ได้ความรู้ ได้ประสบการณ์ใหม่ ๆ บนพื้นฐานความรับผิดชอบต่อ และมีจิตสำนึกต่อการรักษา สภาพแวดล้อมของสถานที่นั้น

องค์ประกอบของการท่องเที่ยวและการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (2542 อ้างถึงใน กมลทิพย์ ชูประทีป, 2548) กล่าวถึง องค์ประกอบของการท่องเที่ยวว่าเป็นกระบวนการทางสังคมและเศรษฐกิจที่มี องค์ประกอบ 3 ด้าน คือ ทรัพยากรท่องเที่ยว (Tourism Resource) บริการท่องเที่ยว (Tourism Service) และตลาดการท่องเที่ยว (Tourism Market or Tourist) แต่ละองค์ประกอบมี องค์ประกอบย่อยๆที่มีความสัมพันธ์กันเป็นเหตุเป็นผลซึ่งกันและกัน เช่น สภาพกายภาพและระบบนิเวศ สิ่งแวดล้อม โครงสร้างพื้นฐานเศรษฐกิจและการลงทุน สังคม วัฒนธรรม องค์กรและกฎหมาย เป็นต้น ความแตกต่างของแต่ละรูปแบบการท่องเที่ยวจึงอยู่ที่ความแตกต่างใน องค์ประกอบย่อยและความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้น

กรมส่งเสริมการเกษตร (2545 อ้างถึงใน กมลทิพย์ ชูประทีป, 2548) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงเกษตรจะประกอบด้วย 5 องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กันวงจร คือ ทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว บริการท่องเที่ยว และตลาดการท่องเที่ยว การขนส่ง (Transportation) และสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว (Tourism Facilities) ดังภาพประกอบที่ 2-1

ภาพประกอบที่ 2-1 องค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

นักท่องเที่ยว

นับว่าเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญที่สุดของการท่องเที่ยว ถ้าไม่มีนักท่องเที่ยว การท่องเที่ยวย่อมเกิดไม่ได้ สำหรับนักท่องเที่ยวของ “การท่องเที่ยวเกษตร” น่าจะหมายถึง บุคคลที่ต้องการมาเที่ยวธรรมชาติและแหล่งเกษตรต่าง ๆ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาหาความรู้ หาความเพลิดเพลิน ชม ชิม ซื้อผลิตภัณฑ์ และผลิตภัณฑ์แปรรูปทางการเกษตร

การตลาดท่องเที่ยว

การที่จะเดินทางมาท่องเที่ยวนั้นการตลาดท่องเที่ยวเป็นตัวชักนำให้เข้ามาท่องเที่ยว การตลาดท่องเที่ยว หมายถึง การที่ทำให้นักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวของตน แล้วใช้สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวและบริการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว โดยการตลาดท่องเที่ยวอาจทำได้ 2 วิธี

1. การให้บริการข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยว เช่น ทรัพยากรท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว และบริการท่องเที่ยว

2. การโฆษณาและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว หมายถึง การสื่อสารข้อมูลไปยังนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมาย เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์จดหมาย นิตยสาร เป็นต้น เพื่อกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายได้เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวเชิงเกษตร

ดังนั้นการที่จะให้นักท่องเที่ยวมาเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเกษตรนั้น ผู้จัดการท่องเที่ยวเกษตรจำเป็นต้องมีการให้บริการข้อมูลข่าวสารรายละเอียดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเกษตรหรือแหล่งท่องเที่ยวเกษตร โดยการโฆษณาหรือประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อชนิดต่างๆ เพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวเชิงเกษตร

การขนส่ง

การบริการขนส่ง และนำนักท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยว การขนส่งแบ่งออกได้เป็น 4 ประเภท คือ การขนส่งทางรถยนต์ การขนส่งทางรถไฟ การขนส่งทางเรือ และการขนส่งทางเครื่องบิน

ทรัพยากรท่องเที่ยวและทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

ทรัพยากรท่องเที่ยวและทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงเกษตร หมายถึง สิ่งดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวให้เกิดการเดินทางไปเยือนหรือไปท่องเที่ยวในที่นั้นๆ

ทรัพยากรท่องเที่ยวเกษตร หมายถึง แหล่งท่องเที่ยวที่มีกระบวนการผลิตทางเกษตร วิธีชีวิตความเป็นอยู่ทางการเกษตรที่สามารถดึงดูดความสนใจนักท่องเที่ยวให้ไปเยือนหรือไปเที่ยวชม ซึ่งแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท คือ

1. แหล่งท่องเที่ยวเกษตรประเภทชุมชนหรือหมู่บ้านท่องเที่ยวเกษตร เป็นการดำเนินการร่วมกันของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรในหมู่บ้าน ซึ่งมีลักษณะเด่นที่เป็นการเฉพาะเจาะจง และมีกิจกรรมอื่นๆ ที่น่าสนใจประกอบในการจัดกิจกรรมท่องเที่ยว
2. แหล่งท่องเที่ยวเกษตรเฉพาะรายบุคคลหรือรายกิจกรรม เป็นจุดท่องเที่ยวที่เป็นสวนหรือไร่ของเกษตรกรรายใดรายหนึ่ง ส่วนใหญ่เป็นสวนเกษตรที่มีความก้าวหน้าในการปลูกพืช เช่น สวนเงาะ สวนลำไย สวนผัก เป็นต้น มีการผลิตและแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร หรือสินค้าหัตถกรรมของกลุ่มแม่บ้านเกษตรวางจำหน่ายให้แก่นักท่องเที่ยว

3. แหล่งท่องเที่ยวเกษตรประเภทเทศกาลหรือปรากฏการณ์ เป็นลักษณะของแหล่งท่องเที่ยวที่มีการจัดงานเทศกาล หรืองานมหกรรมทางด้านการเกษตรที่น่าสนใจ เช่น งานทุเรียนงานวันระกำหวาน เป็นต้น หรือปรากฏการณ์ทางการเกษตรที่น่าสนใจ เช่น ท่งทานตะวัน ท่งดอกกระเจียว ซึ่งเป็นรูปแบบหรือลักษณะของการจัดกิจกรรม และทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว

สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว หมายถึง ทุกอย่างที่รองรับในการเดินทางท่องเที่ยว เพื่อให้การเดินทางท่องเที่ยวเป็นไปด้วยความสะดวกสบายและปลอดภัยซึ่งสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว แบ่งได้เป็น 2 ประเภท

1. สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวโดยตรง เป็นสิ่งอำนวยความสะดวกที่เกิดขึ้นเพื่อรองรับการเดินทางมาของนักท่องเที่ยวโดยเฉพาะ ได้แก่ การให้บริการท่องเที่ยวที่เป็นการให้ความสะดวกของนักท่องเที่ยว 5 ประการ

1. การบริการขนส่งภายในแหล่งท่องเที่ยว
2. การบริการที่พักแรม
3. การบริการอาหารและบันเทิง
4. การบริการนำเที่ยวหรือการนำชม
5. การบริการจำหน่ายของที่ระลึก

2. สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวโดยอ้อม เป็นสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวที่มีอยู่แล้ว แม้ว่าจะไม่มีการท่องเที่ยวเกิดขึ้น

2.1 สิ่งอำนวยความสะดวกด้านสาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า น้ำประปา การคมนาคม การสาธารณสุข เป็นต้น

2.2 สิ่งอำนวยความสะดวกด้านความปลอดภัย เช่น การจับฉัตร จิงทรัพย์ โครงการรวมถึงความปลอดภัยจากการบริการท่องเที่ยว

แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ทิวทัศน์ไทย เที่ยวได้ทุกฤดูกาล

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และกรมส่งเสริมการเกษตร ได้มีการจัดแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรขึ้นในปี 2547 เพื่อสัมผัสประสบการณ์ล้ำค่าใน 21 เส้นทางทั่วประเทศ เพลิดเพลินกับทัศนียภาพ ไร่รอบภูมิปัญญา สนุกสนานกับกิจกรรมหลากหลาย อิ่มเอมกับผลผลิตใหม่ อุดหนุนผลิตภัณฑ์จากท้องถิ่นไทย (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2547 อ้างถึงใน กมลทิพย์ ชูประทีป, 2548)

การท่องเที่ยวเชิงเกษตรจังหวัดสมุทรสงคราม

การท่องเที่ยวเชิงเกษตรจังหวัดสมุทรสงคราม (คุณสรณพงษ์ บัวโรย นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร ระดับชำนาญการ ประจำสำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสงคราม)

วิถีชีวิตของคนสมุทรสงคราม หรือ “เมืองแม่กลอง” เป็นวิถีชีวิตของเมืองแห่งสายน้ำที่มีความผูกพันมาตั้งแต่สมัยอดีต อาชีพหลักของคนสมุทรสงครามส่วนใหญ่จึงเป็นอาชีพการทำ

การเกษตร ซึ่งจะต้องใช้น้ำในการทำการเกษตรเป็นประจำ และใช้แม่น้ำ ลำคลอง ถ้าปะ โคงเป็นเส้นทางในการขนส่งสินค้าทางการเกษตรมาตั้งแต่สมัยอดีต นอกจากนี้จังหวัดสมุทรสงครามยังเป็นเมืองที่มีสิ่งมหัศจรรย์ของธรรมชาติและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่น่าสนใจอีกหลายอย่างให้นักท่องเที่ยวและผู้ทีสนใจเข้ามาเยี่ยมชม

มาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรจังหวัดสมุทรสงคราม

เพื่อเป็นการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ให้มีมาตรฐานในการต้อนรับนักท่องเที่ยวอย่างมีคุณภาพ เกิดความพึงพอใจ และความประทับใจแก่นักท่องเที่ยว คณะทำงานพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสงคราม ได้กำหนดมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรไว้ ดังนี้

1. ต้องมีกิจกรรมด้านการเกษตรเป็นจุดขายแก่นักท่องเที่ยวอย่างน้อย 1 กิจกรรม
2. ต้องมีคณะกรรมการของศูนย์ต้อนรับนักท่องเที่ยว ประกอบด้วย
  - 2.1 ฝ่ายต้อนรับ
  - 2.2 ฝ่ายสาธิตกิจกรรมเกษตร
  - 2.3 ฝ่ายขายสินค้าเกษตร
  - 2.4 ฝ่ายการเงินและบัญชี
  - 2.5 ฝ่ายอาหารและเครื่องดื่ม
  - 2.6 ฝ่ายผู้นำชมแหล่งท่องเที่ยว
3. ต้องมีบริการแหล่งท่องเที่ยว
  - 3.1 อุปกรณ์การท่องเที่ยว เช่น เรือ ชูชีพ
  - 3.2 ดูแลความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว
  - 3.3 สิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว ห้องน้ำ ที่จอดรถ ที่นั่งพัก เป็นต้น
  - 3.4 ป้ายบอกทาง กติกาการชมแหล่งท่องเที่ยว
  - 3.5 การจัดการสิ่งแวดล้อม ถังเก็บขยะ ความสะอาดของแหล่งท่องเที่ยว ความ

สวยงาม เป็นระเบียบเรียบร้อยของแหล่ง ท่องเที่ยว

4. ต้องมีการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว
  - 4.1 แผ่นปลิว แผ่นพับ แหล่งท่องเที่ยว
  - 4.2 มีเบอร์โทรศัพท์ติดต่อหรือเว็บไซต์
  - 4.3 ชื่อแหล่งท่องเที่ยวที่ชัดเจน รู้จักง่าย จดจำได้ง่าย
  - 4.4 การประชาสัมพันธ์ทางสื่อต่าง ๆ
  - 4.5 ข้อมูลแผนที่แหล่งท่องเที่ยว

4.6 โปรแกรมการท่องเที่ยวของชุมชน

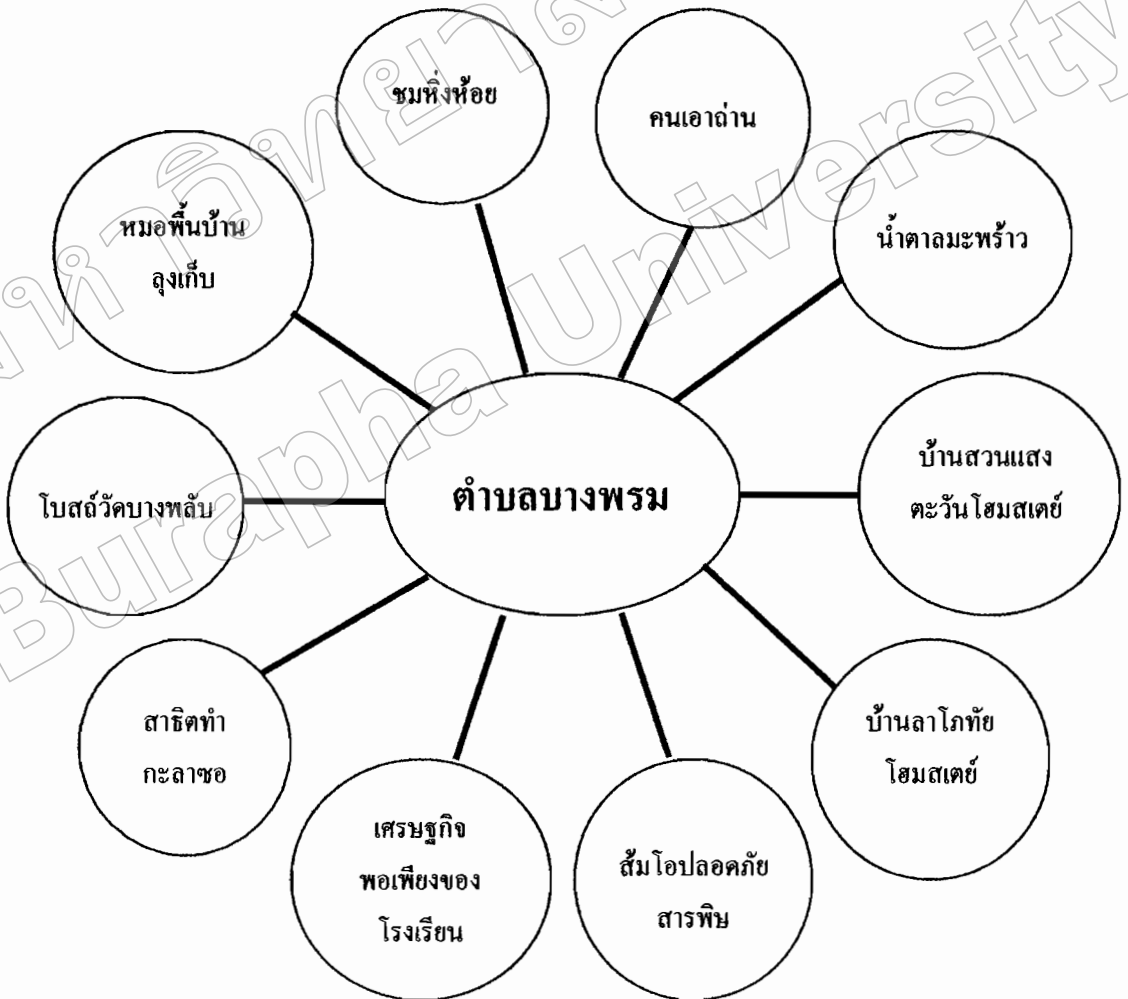
5. ต้องมีการจัดทำข้อมูลและประเมินผลของแหล่งท่องเที่ยว

5.1 สมุดเยี่ยม

5.2 แบบแสดงความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว

นอกจากนี้ยังมีการจัดการเชื่อมโยงเครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในระดับต่าง ๆ ในจังหวัดสมุทรสงคราม ดังนี้

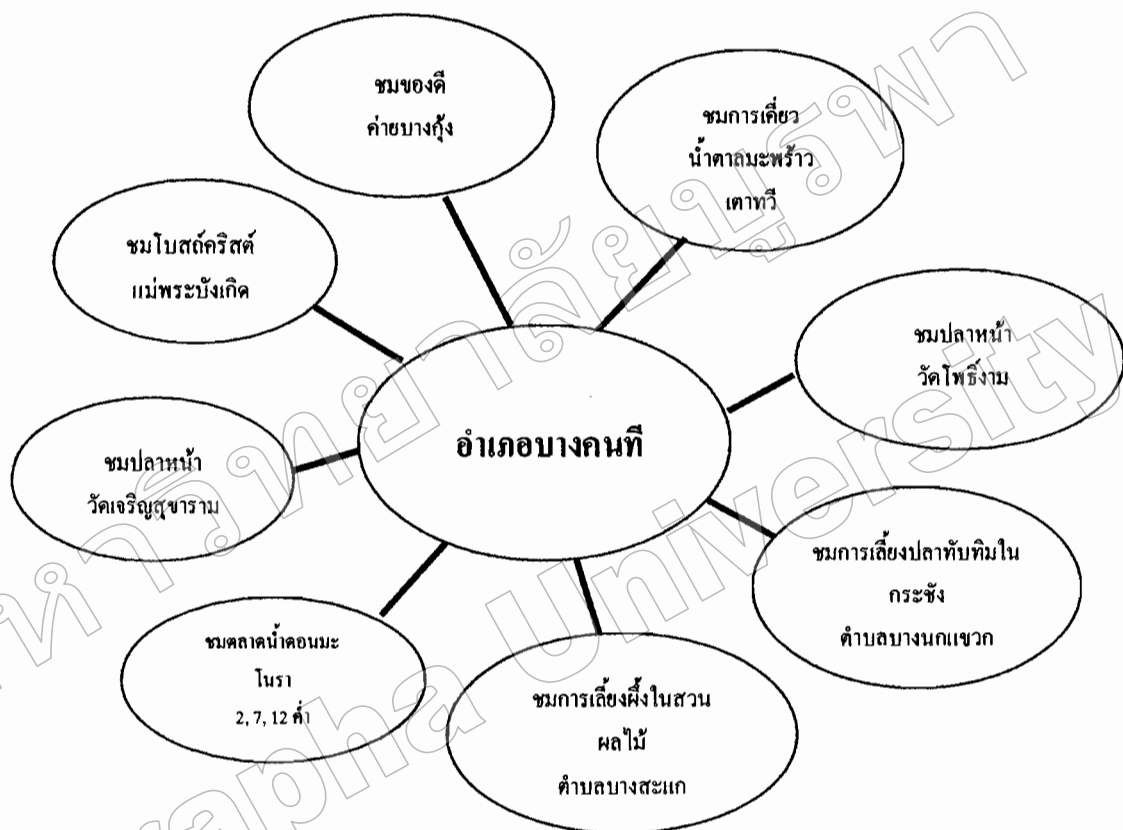
เครือข่ายการท่องเที่ยวระดับตำบล/ชุมชน เป็นการเชื่อมโยงเครือข่าย กิจกรรม และวิถีชีวิตในชุมชน โดยใช้เส้นทางจักรยาน ทำให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้วิถีชีวิตได้อย่างไม่น่าเบื่อหน่าย เป็นการสร้างรายได้แก่ชุมชน ดังภาพประกอบที่ 2-2

ภาพประกอบที่ 2-2 เครือข่ายการท่องเที่ยวระดับตำบล/ชุมชน

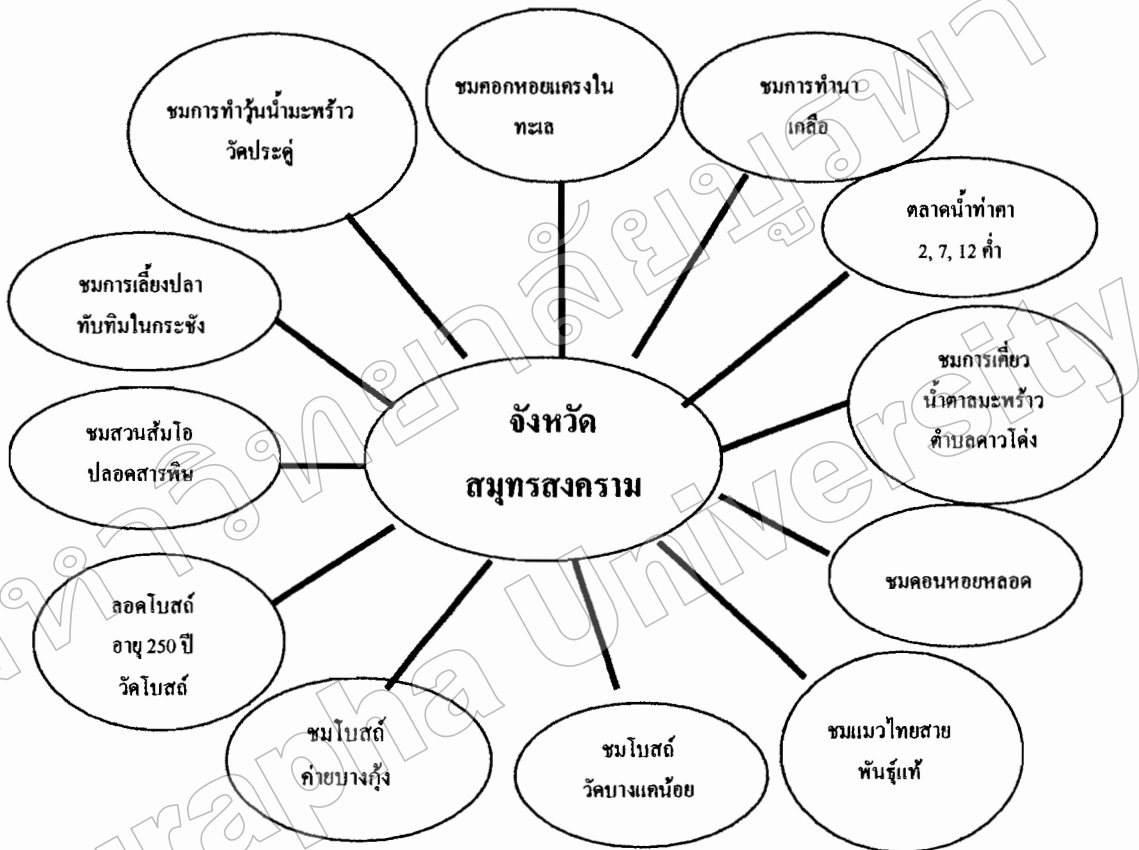

เครือข่ายการท่องเที่ยวระดับอำเภอ เป็นการเชื่อมโยงเครือข่ายแหล่งท่องเที่ยวในระดับ
อำเภอของอำเภอบางคนที ตามวิถีชีวิต การกระจายรายได้ ใฝ่ใจสิ่งแวดล้อม ดึงภาพประกอบที่ 2-3

ภาพประกอบที่ 2-3 เครือข่ายการท่องเที่ยวระดับอำเภอ

เครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงเกษตรระดับจังหวัด เป็นเครือข่ายท่องเที่ยวเชิงเกษตรระดับจังหวัดที่เชื่อมโยงกลุ่มท่องเที่ยวเชิงเกษตรจากอำเภอต่างๆ สร้างความสัมพันธ์กระจายรายได้สู่สายใยเพื่อนพาเที่ยว ดังภาพประกอบที่ 2-4

ภาพประกอบที่ 2-4 เครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงเกษตรระดับจังหวัด

แนวความคิดเกี่ยวกับที่พักแรมแบบโฮมสเตย์

โฮมสเตย์ เริ่มปรากฏครั้งแรกในทวีปยุโรปเมื่อ 50 ปีมาแล้ว ในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 สงบลงไม่นานที่ผู้คนเริ่มแสวงหาแหล่งท่องเที่ยวและที่พักที่ห่างไกลชุมชนเมือง และห่างไกลจากร่องรอยความกดดันของสงครามไปสู่พื้นที่ชนบทเต็มไปด้วยความสงบร่มรื่นและธรรมชาติที่สวยงาม ซึ่งเรียกได้ว่าเป็นช่วงแห่งการฟื้นฟู โดยความต้องการของนักท่องเที่ยวในช่วงฟื้นฟูนี้ได้ออกให้เกิดที่พักแรมแบบใหม่ๆ ได้แก่ ที่นอนและอาหารเช้า (Bed & Breakfast) บ้านพักในฟาร์ม (Farmhouse) เกสต์เฮ้าส์ (Guesthouse) และ โฮมสเตย์ (Home Stay) ซึ่งมีลักษณะคล้ายกันแต่เรียกชื่อ

ต่างกันไปตามพื้นที่ ประเทศและวัฒนธรรมที่แตกต่างไป โดยที่พักแรมทั้งหมดนี้ดำเนินการภายใต้แนวคิดเดียวกันคือ ถือว่าผู้ที่มาพักเป็นแขกของบ้านมิใช่เป็นเพียงนักท่องเที่ยว (Be a guest , not just a tourist) และภายใต้การพัฒนาแบบการท่องเที่ยวชนบท (จูวิทย์ ศิริเวชกุล, 2544 อ้างถึงใน วุฒิชชาติ สุนทรสมัย, 2550, หน้า 21)

ประเทศไทยมียุทธศาสตร์การสนับสนุนการท่องเที่ยวในเชิงรุก การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยขยายตลาดการท่องเที่ยวพักแรมแบบโฮมสเตย์อย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ พ.ศ. 2544 ภายหลังจากวิกฤติเศรษฐกิจระหว่าง พ.ศ. 2542-2544 ซึ่งมีการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เป็นแนวทางหลักที่กำหนดภาพลักษณ์การท่องเที่ยวของแต่ละภูมิภาคให้เด่นชัด ทั้งอาศัยแหล่งท่องเที่ยวศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ของแต่ละท้องถิ่นมาเป็นจุดขายของการท่องเที่ยวที่พักแรมแบบโฮมสเตย์

การดำเนินการ ตลอดจนการส่งเสริมการท่องเที่ยวพักแรมแบบโฮมสเตย์ ต่อมาขอบเขตวงจำกัดภายในพื้นที่ และภูมิภาคที่มีจุดเด่นทางการท่องเที่ยว จนกระทั่งสำนักพัฒนาบริการท่องเที่ยว สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ได้ประกาศใช้กรอบดัชนีชี้วัดคุณภาพมาตรฐานที่พัก เมื่อเดือนตุลาคม พ.ศ. 2546 เพื่อให้ที่พักแรมแบบโฮมสเตย์มีมาตรฐานเดียวกันทั้งประเทศ โดยแบ่งออกเป็นด้านต่าง

1. ด้านที่พัก

- 1.1 โครงสร้างบ้านพักมีความมั่นคงแข็งแรง
- 1.2 บ้านพักที่มีอากาศถ่ายเทได้สะดวกและแสงสว่างส่องเข้าถึง ไม่มีกลิ่นอับ และมีหลังคาที่สามารถกันน้ำฝน ได้
- 1.3 มีที่นอนที่สบายตามสภาพชุมชน และเครื่องนอนที่สะอาด
- 1.4 มีห้องอาบน้ำและส้วมที่สะอาด
- 1.5 มีการเปลี่ยนผ้าปูที่นอนและอุปกรณ์สำหรับการนอนทุกครั้งเมื่อนักท่องเที่ยวเข้ามาและออกจากที่พัก
- 1.6 มีการกำจัดแมลงที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพอยู่เสมอ โดยอาศัยวิธีแห่งภูมิปัญญาชาวบ้าน

- 1.7 มีการดูแลสุขภาพแวดล้อมบริเวณบ้านให้สวยงาม

2. ด้านอาหารและโภชนาการ

- 2.1 มีอาหารปรุงอย่างดี
- 2.2 ภาชนะที่ใช้สะอาดและปลอดภัย
- 2.3 คราวที่ใช้ในการปรุงอาหารอยู่ในสภาพที่สะอาด ไม่มีกลิ่นเหม็น

- 2.4 อุปกรณ์ที่ใช้ในครัวสะอาดถูกสุขลักษณะ
- 2.5 มีน้ำดื่มและน้ำใช้ที่สะอาด ปลอดภัย
- 2.6 มีร้านอาหารที่ปลอดภัย สะอาด ถูกสุขอนามัยในชุมชน

3. ด้านความปลอดภัย

- 3.1 มีการจัดเวรยามดูแลความปลอดภัยโดยคนในชุมชน
- 3.2 มีเครื่องมือ และวิธีการสื่อสารกับเจ้าหน้าที่ เมื่อเกิดเหตุร้ายหรือกรณีนักท่องเที่ยวเจ็บป่วย
- 3.3 มีการเตรียมความพร้อม เกี่ยวกับการปฐมพยาบาลเบื้องต้น
- 3.4 มีการเตือนนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการเก็บรักษาทรัพย์สินและเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับยารักษาโรคในกรณีที่นักท่องเที่ยวมีโรคประจำตัว
- 3.5 มีการดูแลและซ่อมแซมสิ่งต่าง ๆ ในที่พักหรือห้องพักและบริเวณรอบ ๆ ห้องพักเพื่อความปลอดภัยอยู่เสมอ

4. ด้านการจัดการ

- 4.1 มีการรวบรวมกลุ่มของชาวบ้านจัดการในรูปแบบของชมรมหรือสหกรณ์
- 4.2 มีคณะกรรมการบริหาร โครงการ
- 4.3 มีการกำหนดข้อปฏิบัติสำหรับนักท่องเที่ยว เพื่อมิให้เกิดปัญหาที่ขัดต่อศีลธรรม วัฒนธรรม จารีตประเพณี และความเชื่อของชุมชน
- 4.4 มีระบบการจองห้องพักล่วงหน้า และลงทะเบียนเพื่อทราบข้อมูลเกี่ยวกับนักท่องเที่ยว
- 4.5 มีรายละเอียดเกี่ยวกับค่าธรรมเนียมและบริการ แจกให้นักท่องเที่ยวทราบชัดเจน
- 4.6 มีข้อมูลกิจกรรมท่องเที่ยวอย่างละเอียดให้นักท่องเที่ยวได้เลือก
- 4.7 ชุมชนไม่หวังจะสร้างรายได้จากโฮมสเตย์อย่างเดียว และต้องไม่มีผลกระทบต่ออาชีพดั้งเดิมของชุมชน
- 4.8 มีผู้นำเที่ยวหรือมัคคุเทศก์ที่เป็นคนท้องถิ่น และมีความพร้อมในการสื่อสารกับนักท่องเที่ยวได้

5. ด้านกิจกรรมท่องเที่ยว

- 5.1 มีกิจกรรมท่องเที่ยว เช่น เดินป่า ขี่ม้า ปั่นเขา ขี่จักรยาน เป็นต้น ซึ่งเกี่ยวเนื่องกับการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของคนในชุมชน
- 5.2 มีกิจกรรมฝึกหัดศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน เช่น ทอผ้า จักสาน เป็นต้น
- 5.3 มีกิจกรรมต้อนรับตามประเพณีของท้องถิ่น เช่น บายศรีสู่ขวัญ

5.4 มีกิจกรรมบันเทิง เช่น คอนเสิร์ต การเดินร่ำ การแสดงพื้นบ้าน

5.5 มีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม เช่น เดินชมสวนผลไม้แทนการใช้รถยนต์ขับชมสวน

5.6 มีกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันระหว่างนักท่องเที่ยวกับเจ้าของบ้าน เช่น กิจกรรมเกี่ยวกับการประกอบอาชีพของชุมชน และเล่าขานตำนานหรือประวัติศาสตร์

6. ด้านสภาพแวดล้อม

6.1 มีแหล่งท่องเที่ยวประเภทใดประเภทหนึ่ง หรือหลายประเภท เช่น แหล่งท่องเที่ยวเกษตร โบราณสถาน โบราณคดี เป็นต้น

6.2 มีการดูแลรักษาสภาพแวดล้อมทั้งแหล่งท่องเที่ยวและชุมชนอยู่เสมอ

6.3 พื้นที่หลักในชุมชนยังคงสภาพเดิมของชุมชน และยังรักษาวัฒนธรรม ประเพณี ของคน

7. ด้านมูลค่าเพิ่ม

7.1 มีร้านขายของที่ระลึกในชุมชน

7.2 มีผลิตภัณฑ์โดยชาวบ้านและใช้วัตถุดิบในท้องถิ่นที่ผลิต

7.3 มีโอกาสได้เผยแพร่วัฒนธรรมประจำท้องถิ่นของชุมชน

7.4 มีโอกาสพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในชุมชนในด้านการให้บริการที่ประทับใจ

8. ด้านการส่งเสริมการตลาด

8.1 มีคู่มือหรือเอกสารเผยแพร่การท่องเที่ยวเป็นของตนเอง และเป็นข้อมูลจริง มีรายละเอียดต่างๆครบถ้วน เช่น รายการกิจกรรม แหล่งท่องเที่ยว แผนที่เดินทาง เป็นต้น

8.2 มีการเผยแพร่ข้อมูลและประชาสัมพันธ์

8.3 มีรายชื่ออยู่ในคู่มือการท่องเที่ยวไฮมสเตอร์ของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา นอกจากนี้คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานหลักเกณฑ์การคัดเลือกผลิตภัณฑ์เป็น 1 ใน 8 คณะอนุกรรมการส่วนกลางที่แต่งตั้งโดยคณะกรรมการคัดเลือกผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์แห่งชาติ ซึ่งได้มีมติกำหนดเกณฑ์มาตรฐานการคัดเลือกผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มสินค้า และกลุ่มศิลปวัฒนธรรม สถานที่ และบริการ ได้มีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ 3 ธันวาคม พ.ศ. 2544 คือ

1. กลุ่มสินค้า ประกอบด้วย

1.1 สินค้าที่เป็นอาหาร ได้แก่

1.1.1 ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร หมายถึง ผลผลิตทางการเกษตรที่นำมาบริโภคโดยไม่ผ่านกระบวนการแปรรูป

1.1.2 ผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูป หมายถึง สินค้าที่แปรรูปจากผลผลิตทางการเกษตรที่ใช้ในการบริโภค

1.2 สินค้าที่ไม่ใช่อาหาร หมายถึง ผลิตภัณฑ์หัตถกรรม หรืออุตสาหกรรมในครัวเรือน รวมทั้งการแปรรูปอื่นๆ ที่ไม่เกี่ยวกับการบริโภค

2. กลุ่มศิลปวัฒนธรรม สถานที่และบริการ ประกอบด้วย

2.1 ศิลปวัฒนธรรม หมายถึง รายการที่ใช้ภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี การละเล่นพื้นบ้าน และงานเทศกาล

2.2 สถานที่ท่องเที่ยว หมายถึง สถานที่ท่องเที่ยวธรรมชาติ สถาปัตยกรรม โบราณสถาน

2.3 บริการ หมายถึง บริการที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ให้แก่ผู้รับบริการ ซึ่งก่อให้เกิดผลตามความต้องการของผู้ใช้บริการ จึงเห็นได้ว่าการท่องเที่ยวแพคเกจแบบ โฮมสเตย์สามารถจัดอยู่ในกลุ่มผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์แห่งชาติในกลุ่มศิลปวัฒนธรรม สถานที่และบริการ โดยมีศิลปวัฒนธรรม ได้แก่ วิถีและการดำเนินชีวิตประจำวันของชาวประมงเกาะช้าง มีสถานที่ท่องเที่ยวตามธรรมชาติ ตลอดจนมีบริการที่เน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนในการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น

แบบการดำเนินชีวิตของชาวกรุงเทพมหานคร

ปัจจุบันทั้งในต่างประเทศ และในเมืองไทยมีการทำการศึกษาเรื่องรูปแบบการดำเนินชีวิต (Lifestyle) ของผู้บริโภคมากขึ้น เพื่อเป็นการทำความเข้าใจพฤติกรรมของลูกค้าจากลักษณะทางจิตวิทยา ได้การศึกษา แบบการดำเนินชีวิตของชาวกรุงเทพมหานคร (ประยูร บุญประเสริฐ และคณะ, 2542)

แบบการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกัน โดยสะท้อนออกมาใน 3 มุม คือ กิจกรรม (Activity) ความสนใจ (Interest) และความคิดเห็น (Opinion)

ด้านกิจกรรม คนที่อยู่ในวัยเดียวกัน การศึกษาระดับเดียวกัน อยู่ในระดับชั้นทางสังคมเดียวกันอาจมีกิจกรรมของชีวิตแตกต่างกันได้หลายแบบ บางคนชอบไปเที่ยวสังสรรค์กับเพื่อน ๆ หลังเลิกงาน บางคนรักสุขภาพออกกำลังกาย บางคนรักครอบครัวเลิกงานกลับไปทานข้าวบ้านหรือพาครอบครัวไปทานข้าว พาไปเที่ยวนอกบ้าน

ในด้านความสนใจ สังเกตได้จากนิยายสารที่เขาเลือกอ่าน ที่แตกต่างกันของผู้บริโภค หรือดูตัวอย่างจากรายการแฟนพันธุ์แท้ จะเห็นว่ามียุคคนที่มีความสนใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างลึกซึ้งซึ่งอยู่ไม่น้อยทีเดียว

ส่วนด้านความคิดเห็น หรือทัศนคติที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งก็เป็นสิ่งที่สะท้อนแบบการดำเนินชีวิตของคนกลุ่มต่าง ๆ เช่น ความคิดเห็นต่อพรรคการเมือง ความคิดเห็นต่อการเรียกร้องสิทธิสตรี ทัศนคติต่อโฆษณา เหล่านี้มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือก ซื้อและใช้สินค้า

ซึ่งทั้ง 3 ปัจจัยข้างต้น หล่อหลอมให้คนมีวิธีการ ใช้ชีวิตที่ต่างกัน แยกกลุ่มคนกรุงเทพฯ ตามไลฟ์สไตล์ ไว้ได้ 8 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มหาเช้ากินค่ำ คนกลุ่มนี้ใช้เวลาในการดูโทรทัศน์ อ่านหนังสือพิมพ์ ฟังวิทยุ ต่ำกว่าคนกรุงเทพฯ แต่กลับใช้เวลาในการฟังเพลงลูกทุ่งสูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ ไม่ชอบท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศหรือการใช้บริการห้างสรรพสินค้า ซูเปอร์มาร์เก็ต ด้านความสนใจและความคิดเห็น กลุ่มนี้ค่อนข้างมีค่านิยมในการใช้ชีวิตแบบอยู่ไปวัน ๆ ไม่รู้สึกว่าชีวิตในวันพรุ่งนี้จะดีขึ้น นำคื่นเต็นขึ้น ไม่ค่อยชอบลองสินค้าใหม่ๆ ชอบทำอะไรตามประเพณีนิยม

2. กลุ่มหนุ่มสาวนักบริโภค คนกลุ่มนี้เป็นนักศึกษา โดยมีค่าเฉลี่ยของอายุอยู่ที่ 22.5 ปี ด้านกิจกรรม คนกลุ่มนี้ชอบทำกิจกรรมนอกบ้าน ไปงานเลี้ยงสังสรรค์มากกว่าอยู่บ้าน ชอบดูโทรทัศน์ เคเบิลทีวี ฟังวิทยุคนกลุ่มนี้นิยมกิจกรรมที่สร้างความบันเทิง สนุกสนานและเพิ่มความคึกคักให้ชีวิต ด้านความสนใจและความคิดเห็น กลุ่มนี้มีความกระตือรือร้นที่เผชิญวันใหม่อย่างคื่นเต็น ชอบชีวิตที่คล่องแคล่ว เร้าใจ ไม่ยึดติดกับค่านิยมเก่า ๆ ค่อนข้างมองโลกในแง่ดี แต่ยังไม่ค่อยมั่นใจในตัวเองมากนัก

3. กลุ่มชายชาตรี กลุ่มนี้ส่วนใหญ่อยู่ในวัยทำงานกลุ่มชายชาตรีดูโทรทัศน์ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย แต่อ่านหนังสือพิมพ์และนิตยสาร ยกเว้นนิตยสารเกี่ยวกับรถยนต์และกีฬาคนกลุ่มนี้คล้ายกับกลุ่มหาเช้ากินค่ำตรงที่ เป็นแฟนเพลงไทยลูกทุ่ง โดยใช้เวลาฟังเพลงลูกทุ่งตามสถานีวิทยุสูงกว่าค่าเฉลี่ยมาก นอกจากนี้ คนกลุ่มนี้ยังใช้เวลาในการวิ่งออกกำลังกาย ด้านความสนใจและความคิดเห็น คนกลุ่มนี้ให้ความสำคัญกับครอบครัวและความมั่นคงทางการเงินมากมีความสุขกับการอยู่บ้านมากกว่าออกไปสังสรรค์

4. กลุ่มนักอนุรักษ์ กลุ่มนี้ส่วนใหญ่เป็นพนักงานบริษัท พนักงานขาย ข้าราชการและทหาร รวมทั้งอาชีพเฉพาะ(เช่น ครู วิศวกร หมอ พยาบาล เป็นต้น) และนักศึกษา คนกลุ่มนี้สนใจคือ ฟังเพลงลูกทุ่ง ชมรายการทอล์คโชว์ อ่านหนังสือพิมพ์ไทย หนังสือพิมพ์ธุรกิจและนิตยสาร นี้ชอบใช้เวลาว่างในกิจกรรมดูแลสุขภาพที่ไม่ต้องใช้เงินมากนัก เช่น วิ่งออกกำลังกาย แต่จะไม่ค่อยเล่นกอล์ฟหรือเป็นสมาชิกศูนย์สุขภาพ (Health Club) ที่ต้องเสียค่าสมัครสมาชิกและกลุ่มนี้นิยมเข้าไปซื้อของในซูเปอร์มาร์เก็ต ขณะที่การเข้าห้างสรรพสินค้า รวมทั้งการท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศก็น้อย คนกลุ่มนี้ไม่ค่อยชอบความเสี่ยง ไม่ค่อยชอบการลงทุนซื้อหุ้น ค่อนข้างให้

ความสำคัญกับการแต่งกายและประเมินคนอื่นจากการแต่งตัว กลุ่มนี้ชอบชีวิตที่เรียบง่าย ไม่โลดโผน ไม่ชอบชีวิตที่ตื่นเต้นเร้าใจ ไม่สนใจสถานะทางสังคมมากนัก

5. กลุ่มทั่ว ๆ ไป คนกลุ่มนี้ใช้เวลาดูโทรทัศน์เพียงสัปดาห์ละ 21.54 ชั่วโมง ไม่ค่อยชอบฟังเพลงลูกทุ่ง แต่ชอบฟังเพลงไทยสากล ใช้เวลาในการเล่นกีฬาและออกกำลังกายน้อย แต่ชอบออกไปรับประทานอาหารนอกบ้าน กลุ่มนี้มีความถี่ในการท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศสูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ อย่างเห็นได้ชัด ด้านความสนใจและความคิดเห็น คนกลุ่มนี้มีค่านิยมในการใช้ชีวิตโดยยึดทางสายกลาง ไม่ชอบความเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว ให้ความสำคัญกับความมั่นคงทางการเงิน ไม่ชอบเสี่ยง ไม่ค่อยมั่นใจในตัวเอง ค่อนข้างมองโลกในแง่ดี ไม่จุกจิกกับชีวิต เป็นกลุ่มที่ไม่ค่อยขึ้นชอปสินค้าในประเทศ

6. กลุ่มตรงไปตรงมา กลุ่มนี้ถือได้ว่าเป็นกลุ่มที่ใหญ่ที่สุด คนกลุ่มนี้ใช้เวลาในการดูโทรทัศน์สูงถึง 31.49 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ไม่ค่อยชอบออกไปทานอาหารนอกบ้านหรือออกกำลังกายในที่สาธารณะ ส่วนสถานที่ที่ใช้จ่ายใช้สอยจะนิยมซื้อของในห้างสรรพสินค้า ด้านความสนใจและความคิดเห็น ลักษณะเด่นของคนกลุ่มนี้ คือ คิดว่าตัวเองเป็นคนขวางโลก ยอมรับการเปลี่ยนแปลงใหม่ ๆ เชื่อมั่นในตัวเอง ไม่เคร่งครัดในประเพณีหรือธรรมเนียม ไม่ค่อยสนใจเรื่องสิ่งแวดล้อม กลุ่มนี้ไม่ค่อยเชื่อเรื่องการประเมินคนจากการแต่งตัว ค่อนข้างเป็นนักใช้มากกว่านักเก็บ เวลาซื้อสินค้าจะกล้าบอกความต้องการหรือมาตรฐานที่ตนกำหนดไว้ ยอมจ่ายสำหรับสินค้าที่มีคุณภาพ และกล้าที่จะพูดหรือต่อสู้เพื่อสิทธิของตนหากคุณภาพของสินค้าหรือบริการไม่เป็นไปตามที่ตนคิดไว้

7. กลุ่มหนุ่มสาวไฮเทค กลุ่มนี้ชมเคเบิลทีวีชอบรับสื่อภาษาอังกฤษ เช่น รายการวิทยุ หนังสือพิมพ์ นิตยสารต่างประเทศกลุ่มนี้นิยมออกไปทานอาหารนอกบ้าน ชอบออกกำลังกายทั้งในศูนย์สุขภาพ (Health Club) และสวนสาธารณะ ท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศมาก กลุ่มนี้มีทัศนคติว่าการขับรถเป็นความสุขในชีวิต ชอบทดลองอะไรใหม่ ๆ ชอบความตื่นเต้นในการใช้ชีวิต ไม่ยึดติดประเพณี ทำอะไรตามสัญชาตญาณ เป็นนักใช้มากกว่านักเก็บ คนกลุ่มนี้ใช้สินค้าไฮเทค อย่างคอมพิวเตอร์ โทรศัพท์มือถือ เครื่องเล่นเทป สเตอริโอ ไมโครเวฟ บัตรเครดิตและรถยนต์มากกว่ากลุ่มอื่น รวมทั้งมีพฤติกรรมในการใช้รองเท้ากีฬาและกล้องถ่ายรูป ไปเที่ยวทั้งในและต่างประเทศและการบริโภคไอศกรีมสูงเป็นพิเศษ

8. กลุ่มนักลงทุนผู้มีประสบการณ์ อายุเฉลี่ยอยู่ที่ 39.5 ปี การศึกษาดี เกือบครึ่งจบการศึกษาปริญญาตรีหรือสูงกว่า ชอบฟังเพลงฝรั่ง ไม่ค่อยฟังเพลงไทยสากลและลูกทุ่งมาก คนกลุ่มนี้ชอบการอ่านทั้งหนังสือพิมพ์และนิตยสาร กิจกรรมเด่นของคนกลุ่มนี้ คือ กิจกรรมเกี่ยวกับการลงทุน ด้านความสนใจและความคิดเห็น คนกลุ่มนี้อาจเป็นเพราะผ่านโลกมามากจึงไม่ค่อยรู้สึกว่

จะตื่นมาพบวันใหม่ที่สดใสและดีกว่า แต่ก็ไม่หวั่นกับชีวิต ยังชอบใช้ชีวิตที่คล่องแคล่ว ไร้ใจ หาความตื่นเต้นให้ชีวิตบ้าง กลุ่มนี้ชอบเข้าสังคม ให้ความสำคัญกับการแต่งตัว กล้าทดลองสินค้าใหม่ ๆ

งานวิจัยพฤติกรรมผู้บริโภค ไทย โดยพิจารณาจากหลักทางจิตวิทยาและพฤติกรรม แบบงานวิจัยไลฟ์สไตล์ ของคนกรุงเทพมหานคร เป็นงานที่น่าสนใจ หากมีการศึกษาต่อเนื่องโดยอาศัยงานชิ้นนี้และอีกหลาย ๆ ชิ้นที่มีผู้ศึกษาไว้เป็นฐาน เราน่าจะได้รูปแบบวิถีชีวิตของคนกรุงเทพฯ และคนไทยกลุ่มต่าง ๆ ที่น่าสนใจและนำไปใช้ประโยชน์

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ธงชัย อินทรพันธุ์ (2544, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการจัดการหมู่บ้านท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์บ้านทรงไทย ศึกษาเฉพาะ ตำบลปลายโพรงพาง อำเภอมันเือง จังหวัดสมุทรสงคราม ผลการศึกษาพบว่า การจัดการท่องเที่ยวรูปแบบนี้เพิ่งเริ่มมีได้ไม่นานนัก ควรดึงให้ประชาชนในท้องถิ่นหรือประสานงานกับหน่วยงานอื่นในท้องถิ่น โดยเฉพาะ อบต. ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการบริหารงานด้วยตัวเอง ซึ่งมีนโยบายในการอนุรักษ์ทรัพยากรทางด้านนี้อยู่แล้ว ส่วนทางด้านผู้ใช้บริการให้การยอมรับหรือผลตอบสนองตอบในทางที่ดี และมีข้อเสนอแนะให้มีการปรับปรุงหรือเพิ่มเติมรายการท่องเที่ยวให้มากขึ้นเพื่อความสมบูรณ์แบบธุรกิจนี้

อรวัต เสนะวัต (2549, บทคัดย่อ) ศึกษาทัศนคติและพฤติกรรมของคนในกรุงเทพมหานครที่มีต่อการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนคติและพฤติกรรมของคนในกรุงเทพมหานครที่มีต่อการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ ในเรื่องรูปแบบของโฮมสเตย์ ลักษณะของโฮมสเตย์ ค่าใช้จ่ายที่เหมาะสม การตัดสินใจเลือกเดินทางท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ และความคาดหวังของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ในประเทศไทย โดยศึกษาจากการเก็บรวบรวมข้อมูลการแจกแบบสอบถาม ให้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 330 คน การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ใช้การประมวลผลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ในการประมวลแบบสอบถาม รวมกับการคำนวณทางสถิติ หากค่าความถี่ ค่าร้อยละและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ทำการตอบแบบสอบถาม เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย อายุระหว่าง 26-35 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรี และรู้จักการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ได้ดีที่สุดจากสื่อโทรทัศน์ โดยกลุ่มตัวอย่างเห็นว่า ค่าใช้จ่ายที่เหมาะสมต่อการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ต่อคนต่อครั้งคือ ระหว่าง 500-999 บาท

256805

๑
๑/๑๕ ๑๓๖๒
๑ ๓๘๒๐

จากการศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการตัดสินใจของกลุ่มตัวอย่างในการเลือกเดินทางท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ พบว่าปัจจัยด้านชื่อเสียงของโฮมสเตย์ กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุตั้งแต่ 46 ปีขึ้นไปให้ความสำคัญด้านชื่อเสียงมากกว่ากลุ่มอายุอื่น

ปัจจัยด้านที่พักและความปลอดภัย กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศหญิงให้ความสำคัญมากกว่าเพศชาย เช่นเดียวกับกับปัจจัยด้านการคมนาคม

สำหรับปัจจัยที่เป็นสิ่งที่คาดหวังในการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ ด้านที่พักและการบริการ พบว่า ในเรื่องความสะดวก สภาพแวดล้อมที่ดี การต้อนรับที่เต็มใจจากเจ้าของบ้าน กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญในระดับมาก สำหรับเรื่องสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น บริการอินเทอร์เน็ต เครื่องทำน้ำอุ่น แอร์คอนดิชัน กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญระดับน้อย ด้านความปลอดภัย กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญในระดับมาก

กมลทิพย์ ชูประทีป (2548) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวเชิงเกษตร อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวเชิงเกษตร อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา ส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวเพศหญิง อายุต่ำกว่า 21 ปี ซึ่งนักท่องเที่ยวเพศหญิง มักจะไม่ชอบการเดินทางแบบสมบุกสมบัน มักจะคำนึงถึงคุณภาพที่พักและสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการที่เอาใจใส่ ควรจะมีการเพิ่มบริการในด้านเกี่ยวกับสุขภาพหรือความสวยงาม เพื่อสร้างสิ่งจูงใจในการท่องเที่ยว

สมศักดิ์ สามัคคีธรรม และคณะ (2550, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการจัดการโฮมสเตย์ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษาอำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม ผลการศึกษาพบว่า ชาวบางคนที่จัดการโฮมสเตย์ในลักษณะประยุกต์นำรูปแบบรีสอร์ทมาใช้ ทำให้สอดคล้องกับบริบทของการพัฒนาท้องถิ่น อย่างไรก็ตามชาวบางคนที่ยังคงจัดการโฮมสเตย์ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง กล่าวคือ มีขนาดพอประมาณ มีเหตุมีผล และการสร้างภูมิคุ้มกัน สำหรับการพัฒนาการท่องเที่ยวตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงอย่างยั่งยืนต่อไปในอนาคต

นิตย์ สัมมาพันธ์ และเอมอร ณรงค์ (2550, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ณ จังหวัดสมุทรสงคราม ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาต่างๆเกิดขึ้นจากขาดการบริหารจัดการ และภาวะผู้นำที่เหมาะสม เนื่องจากระบบบริหารมีลักษณะแยกส่วน ดังนั้นแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการจึงควรเป็นเชิงบูรณาการ ผู้นำและทีมงานในระดับปฏิบัติการควรเป็นบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมกับชุมชนนอกจากนั้น ควรเร่งสร้างความเข้าใจด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ให้แก่ ประชาชน ผู้นำท้องถิ่น ข้าราชการ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เข้าใจโดยถ้วน ตลอดจนนักท่องเที่ยวจะต้องได้รับการประชาสัมพันธ์และคำแนะนำผ่านการสื่อสารระดับชาติและระดับท้องถิ่นอย่างมีสัมฤทธิ์ผล

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยในเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรสำหรับนักท่องเที่ยว กรุงเทพมหานครที่พักแรมแบบโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัยไว้ดังนี้

1. รูปแบบการวิจัย
2. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การหาคุณภาพของเครื่องมือ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นรูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการเข้าไปสัมภาษณ์ในส่วนของผู้ประกอบการและเชิงปริมาณ (Qualitative Analysis) เป็นแบบสอบถามใน ส่วนของนักท่องเที่ยว เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาพิจารณาถึงตัวแปรและทางเลือก ในการจัด โปรแกรมการท่องเที่ยว

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยแบ่งออกเป็น กลุ่มผู้ประกอบการที่พักโฮมสเตย์ในอำเภอ อัมพวา จำนวน 5 แห่ง ผู้ประกอบการในการให้บริการด้านคมนาคม จำนวน 5 แห่ง แหล่งท่องเที่ยว เกษตร จำนวน 18 แห่ง และนักท่องเที่ยวกรุงเทพมหานครที่มาพักแรมแบบโฮมสเตย์ที่อำเภออัมพวา โดยสุ่มตัวอย่างประชากรจำนวน 250 คน เนื่องจากจำนวนนักท่องเที่ยวกรุงเทพมหานครที่เข้ามาพัก แรมแบบโฮมสเตย์ที่อำเภออัมพวามีจำนวนที่ไม่แน่นอน ในช่วงเวลาที่เก็บคือ ปลายเดือนมีนาคม 2552 – กลางเดือนเมษายน 2552

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลจาก 2 แหล่ง คือ

1. แหล่งปฐมภูมิ (Primary Source) ได้จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกเพื่อศึกษารายละเอียดของผู้ประกอบการที่พักแรมแบบโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา ผู้ประกอบการให้บริการการคมนาคม และแหล่งท่องเที่ยวเกษตรในจังหวัดสมุทรสงคราม ตามกลุ่มเป้าหมาย

ประเด็นคำถาม

- ประวัติของผู้ประกอบการที่พักแรมแบบโฮมสเตย์ ผู้ประกอบการให้บริการการคมนาคม และแหล่งท่องเที่ยวเกษตร
  - ความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวที่เข้ามาพักแรมแบบโฮมสเตย์ การให้บริการการคมนาคม และแหล่งท่องเที่ยวเกษตร
  - อัตราการให้บริการ
  - กิจกรรมที่มีการให้บริการ หรือกิจกรรมการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยว
- และในการเก็บข้อมูลกลุ่มเป้าหมายที่เป็นนักท่องเที่ยว โดยใช้แบบสอบถาม เพื่อได้ข้อมูลในลักษณะความคิดเห็น มาเป็นข้อมูลเสริมในงานวิจัย ผู้วิจัยแบ่งข้อมูลในการทำแบบสอบถามเป็น 3 ส่วน

ส่วน 1 ข้อมูลทั่วไปแยกออกเป็นส่วนย่อย

1. ปัจจัยส่วนบุคคล เช่น อายุ เพศ ระดับการศึกษา รายได้ อาชีพ สถานภาพ
2. พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

ส่วน 2 ความต้องการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร

ส่วน 3 ข้อเสนอแนะ

2. แหล่งทุติยภูมิ (Secondary Source) ได้จากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจาก อินเทอร์เน็ต เอกสาร แผนพับ บทความ อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนในการดำเนินการเก็บข้อมูล

1. ผู้วิจัยเข้าไปสัมภาษณ์ข้อมูลของผู้ประกอบการที่พักแรมแบบโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา ผู้ประกอบการให้บริการการคมนาคม และแหล่งท่องเที่ยวเกษตร ตามกลุ่มเป้าหมายที่กำหนดไว้
2. ดำเนินการเก็บข้อมูลแบบสอบถามจากนักท่องเที่ยวกรุงเทพมหานครที่พักแรมที่โฮมสเตย์ โดยการทิ้งแบบสอบถามไว้ให้กับโฮมสเตย์และเจ้าหน้าที่ผู้เก็บแบบสอบถามตามพื้นที่ในการวิจัย

3 . เมื่อได้ข้อมูลผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาลงรหัสเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS ในการวิเคราะห์ และรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการที่พักแบบโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา ผู้ประกอบการให้บริการการคมนาคม และแหล่งท่องเที่ยวเกษตร

การวิเคราะห์ข้อมูล

ก่อนที่ถึงวิธีวิเคราะห์ข้อมูลอย่างละเอียด การเตรียมข้อมูลก่อนการประมวลผล ควรตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของแบบสอบถามทุกฉบับก่อน จะมีการลงรหัส (Coding) ตามคู่มือลงรหัสที่ได้ทำไว้ก่อนแล้ว จากนั้นจึงนำไปบันทึกลงจากแม่เหล็ก (Diskette) แล้วใช้โปรแกรม SPSS for Window เพื่อประมวลผลต่อไป ภายหลังจากการลงรหัสข้อมูลตามคู่มือลงรหัสเพื่อประมวลผลข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ความถี่ จำนวนและร้อยละ

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ได้วิเคราะห์โดยใช้ ความถี่ จำนวนและร้อยละ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร ได้วิเคราะห์โดยใช้ ความถี่ จำนวนและร้อยละ

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการที่พักแบบโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา ผู้ประกอบการให้บริการการคมนาคม และแหล่งท่องเที่ยวเกษตร

ตอนที่ 4 นำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ในส่วนของนักท่องเที่ยวกรุงเทพมหานครและผู้ประกอบการที่พักแบบโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา ผู้ประกอบการให้บริการการคมนาคม และแหล่งท่องเที่ยวเกษตร เพื่อพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวเชิงเกษตรสำหรับนักท่องเที่ยวกรุงเทพมหานครที่พักแบบโฮมสเตย์

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การพัฒนาโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรสำหรับนักท่องเที่ยวกรุงเทพมหานครที่พักแรมแบบโฮมสเตย์ในเขตอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 250 คน และผู้ประกอบการให้บริการที่พักโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จำนวน 5 แห่ง ผู้ประกอบการทางด้านคมนาคม จำนวน 5 แห่ง และแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร จำนวน 18 แห่ง โดยผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ดังนี้

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

เมื่อพิจารณาข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 250 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิง จำนวน 146 คน เป็นเพศชายจำนวน 104 คนคิดเป็นร้อยละ 58.4 และ 41.6 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด โดยผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 25-34 ปี จำนวน 84 คนและผู้ที่อยู่ในช่วงอายุ 15-24 ปี จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 33.6 และ 24.8 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด ตามลำดับ

ในส่วนระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามสำเร็จการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 50.4 รองลงมาได้แก่ สำเร็จการศึกษสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 17.6 สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาหรือ ปวช. คิดเป็นร้อยละ 16.8 สำเร็จการศึกษาระดับอนุปริญญาหรือ ปวส. คิดเป็นร้อยละ 8.0 และไม่ประสงค์จะบอกระดับการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 7.2 ตามลำดับ

ในส่วนของอาชีพการทำงานกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทำอาชีพพนักงานบริษัทมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 37.6 รองลงมาได้แก่ นักศึกษา และข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 18.4 และ 14.4 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดตามลำดับ โดยรายได้ของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า มีรายได้อยู่ในช่วง 10,001-20,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 31.2 รองลงมา รายได้อยู่ในช่วง 5,001-10,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 22.0 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดตามลำดับ

นอกจากนี้เมื่อพิจารณาถึงกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่ในสถานภาพโสดมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 55.2 สมรสแล้วคิดเป็นร้อยละ 38.8 และเป็นแม่หรือหย่าร้าง คิดเป็นร้อยละ 6 ตามลำดับ (ตารางที่ 4-1)

ตารางที่ 4-1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
หญิง	104	41.6
ชาย	146	58.4
อายุ		
15-24 ปี	62	24.8
25-34 ปี	84	33.6
35-44 ปี	42	16.8
45-54 ปี	32	12.8
55 ปีขึ้นไป	27	10.8
ไม่ระบุ	3	1.2
ระดับการศึกษา		
มัธยมศึกษาหรือปวช.	42	16.8
อนุปริญญาหรือปวส.	20	8.0
ปริญญาตรี	126	50.4
สูงกว่าปริญญาตรี	44	17.6
ไม่ระบุ	18	7.2
อาชีพ		
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	36	14.4
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	32	12.8
พนักงานบริษัท	94	37.6
แม่บ้าน	16	6.4
นักศึกษา	46	18.4
อื่นๆ	26	10.4
รายได้		
น้อยกว่า 5,000	47	18.8
5,001-10,000	55	22.0
10,001-20,000	78	31.2
20,001-30,000	36	14.4
มากกว่า 30,000	34	13.6

ตารางที่ 4-1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
สถานภาพ		
โสด	138	55.2
สมรส	97	38.8
ม่าย/หย่าร้าง	15	6
รวม	250	100

ข้อมูลพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของกลุ่มตัวอย่าง

เมื่อพิจารณาข้อมูลพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่เคยท่องเที่ยวเชิงเกษตร จำนวน 103 คนคิดเป็นร้อยละ 41.2 เคยท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพียง 1-2 ครั้ง จำนวน 89 คนคิดเป็นร้อยละ 35.6 และเคยท่องเที่ยวเชิงเกษตรมากกว่า 3 ครั้ง จำนวน 58 คนคิดเป็นร้อยละ 23.2 (ตารางที่ 4-2)

ตารางที่ 4-2 ข้อมูลการเดินทางท่องเที่ยวเชิงเกษตร

ความถี่การท่องเที่ยวเชิงเกษตร	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เคย	103	41.2
1-2 ครั้ง	89	35.6
มากกว่า 3 ครั้ง	58	23.2
รวม	250	100

พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรส่วนใหญ่ของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเดินทางท่องเที่ยวเชิงเกษตรมากที่สุดกับคณะศึกษาดูงาน คิดเป็นร้อยละ 24.8 รองลงมาไปกับครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 24 และมากับเพื่อนฝูงคิดเป็นร้อยละ 13.6 ส่วนที่ไม่ตอบเนื่องจากไม่เคยมาท่องเที่ยวเชิงเกษตรและไม่แน่ใจว่ามาท่องเที่ยวเชิงเกษตรกับใคร คิดเป็นร้อยละ 37.6 (ตารางที่ 4-3)

ตารางที่ 4-3 สถานภาพการเดินทางท่องเที่ยวเชิงเกษตร

สถานภาพการท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
คณะศึกษาดูงาน	62	24.8
ครอบครัว	60	24.0
เพื่อนฝูง	34	13.6
ไม่ระบุ	94	37.6
รวม	250	100

พฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรส่วนใหญ่ของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้เดินทางท่องเที่ยวเชิงเกษตรนิยมเดินทางมาทางภาคกลาง คิดเป็นร้อยละ 27.6 ภาคตะวันออก คิดเป็นร้อยละ 8.4 ภาคเหนือคิดเป็นร้อยละ 4.8 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คิดเป็นร้อยละ 4 และภาคใต้คิดเป็นร้อยละ 1.2 ส่วนที่ไม่ตอบเนื่องจากไม่เคยมาท่องเที่ยวหรือไม่แน่ใจว่าได้เคยไปท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ไหน คิดเป็นร้อยละ 54 (ตารางที่ 4-4)

ตารางที่ 4-4 การท่องเที่ยวเชิงเกษตรในแต่ละภาค

ภาค	จำนวน	ร้อยละ
ภาคเหนือ	12	4.8
ภาคใต้	3	1.2
ภาคตะวันออก	21	8.4
ภาคกลาง	69	27.6
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	10	4.0
ไม่ระบุ	135	54.0
รวม	250	100

พฤติกรรมกรรมการเดินทางท่องเที่ยวเชิงเกษตรของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ที่เดินทางท่องเที่ยวเชิงเกษตรส่วนใหญ่ใช้เวลาท่องเที่ยวเชิงเกษตร 2 วัน คิดเป็นร้อยละ 32.4 รองลงมา 3 วัน คิดเป็นร้อยละ 14.1 วันคิดเป็นร้อยละ 10 และมากกว่า 3 วันคิดเป็นร้อยละ 5.2 ส่วนที่ไม่ตอบคิดเป็นร้อยละ 38.4 (ตารางที่ 4-5)

ตารางที่ 4-5 ระยะเวลาการเดินทางท่องเที่ยวเชิงเกษตร

ระยะเวลา	จำนวน	ร้อยละ
1วัน	25	10.0
2วัน	81	32.4
3วัน	35	14.0
มากกว่า 3 วัน	13	5.2
ไม่ระบุ	96	38.4
รวม	250	100

พฤติกรรมกรท่องเที่ยวเชิงเกษตร ในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสนใจ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ใหม่ความสนใจ การเที่ยวสวนป่าสวนผลไม้มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 36.8 ถัดมาคือเรื่องแม่ น้ำลำคลองคิดเป็นร้อยละ 16.4 และการชมเรือสวนไร่นาทะเลและชายฝั่ง คิดเป็นร้อยละ 14.4 ส่วนที่ไม่ตอบ คิดเป็นร้อยละ 17.6 (ตารางที่ 4-6)

ตารางที่ 4-6 ลักษณะแหล่งท่องเที่ยวที่ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสนใจ

ลักษณะแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร	จำนวน	ร้อยละ
สวนป่าและสวนผลไม้	92	36.8
เรือสวนไร่นา	36	14.4
แม่น้ำลำคลอง	41	16.4
ทะเลและชายฝั่ง	36	14.4
อื่นๆ	1	0.4
ไม่ระบุ	44	17.6
รวม	250	100

จุดประสงค์ที่เดินทางท่องเที่ยวเชิงเกษตร ส่วนใหญ่ พบว่า เดินทางไปศึกษากิจกรรมเพื่อการอนุรักษ์และศึกษาวิถีชีวิต คิดเป็นร้อยละ 37.2 รองลงมา ศึกษากลุ่มอาชีพเกษตร คิดเป็นร้อยละ 32 การศึกษาวิถีชีวิตชาวประมงคิดเป็นร้อยละ 22 และ อื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 6 ของนักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด ตามลำดับ (ตารางที่ 4-7)

ตารางที่ 4-7 วัตถุประสงค์การท่องเที่ยวเชิงเกษตร

วัตถุประสงค์การท่องเที่ยวเชิงเกษตร	จำนวน	ร้อยละ
ศึกษากลุ่มอาชีพเกษตร	80	32
ศึกษากิจกรรมเพื่อการอนุรักษ์	93	37.2
ศึกษาวิถีชีวิตชาวสวน	93	37.2
ศึกษาวิถีชีวิตชาวประมง	55	22
อื่น ๆ	15	6

ระยะเวลาการท่องเที่ยวในครั้งนี้ของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ร้อยละ 49.2 ใช้ระยะเวลา 2 วัน 1 คืน เป็นส่วนใหญ่ รองลงมาได้แก่ 3 วัน 2 คืน และมากกว่า 3 วัน คิดเป็นร้อยละ 18 และ 5.6 ตามลำดับ ในบางส่วนที่ไม่ตอบคิดเป็นร้อยละ 27.2 (ตารางที่ 4-8)

ตารางที่ 4-8 ระยะเวลาที่มาท่องเที่ยวในครั้งนี้

ระยะเวลา	จำนวน	ร้อยละ
2 วัน 1 คืน	123	49.2
3 วัน 2 คืน	45	18.0
มากกว่า 3 วัน	14	5.6
ไม่ระบุ	68	27.2
รวม	250	100

อัตราค่าบริการที่พักที่ผู้ตอบแบบสอบถามจ่าย มีอัตราราคาการให้บริการที่พักที่แตกต่างกัน ซึ่งอัตราค่าบริการน้อยที่สุดในการให้บริการคือ 250 บาท สูงที่สุดในการให้บริการคือ 6,000 บาท ค่า X ในการให้บริการ คือ 1,500 บาท และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในการให้บริการที่พัก คือ 1,089 บาท ของนักท่องเที่ยวผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด (ตารางที่ 4-9)

ตารางที่ 4-9 อัตราค่าบริการที่พัก

การบริการ	minimum	maximum	X	Std
อัตราค่าบริการที่พัก	250	6,000	1,500	1,089

อัตราค่าบริการรถรับจ้างหรือรถให้เช่าที่ผู้ตอบแบบสอบถามจ่าย พบว่า อัตราค่าบริการรถรับจ้างหรือรถให้เช่าน้อยที่สุดคือ 50 บาท อัตราค่าบริการรถรับจ้างหรือรถให้เช่าสูงที่สุดในการให้บริการ คือ 5,500 บาท ค่า X ในการให้บริการ คือ 500 บาท ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในการให้บริการรถรับจ้างหรือรถให้เช่า คือ 1,585 บาท และอัตราค่าบริการเรือนำเที่ยวที่ผู้ตอบแบบสอบถามจ่าย พบว่า อัตราการให้บริการเรือนำเที่ยวน้อยที่สุด คือ 50 บาท อัตราการให้บริการเรือนำเที่ยวมากที่สุด คือ 5,000 บาท ค่า X ในการให้บริการเรือนำเที่ยว คือ 300 บาท และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานในการให้บริการเรือนำเที่ยว คือ 680 บาท ของนักท่องเที่ยวผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด (ตารางที่ 4-10)

ตารางที่ 4-10 อัตราการให้บริการรถรับจ้างหรือรถให้เช่าและเรือนำเที่ยว

การบริการ	minimum	maximum	X	Std
อัตราค่าบริการรถรับจ้างหรือรถให้เช่า	50	5,500	500	1,585
อัตราค่าบริการเรือนำเที่ยว	50	5,000	300	680

ค่าอาหารที่ผู้ตอบแบบสอบถามได้ใช้จ่าย น้อยที่สุดคือ 100 บาท อัตราค่าอาหารที่ได้ใช้จ่ายมากที่สุดคือ 5,000 บาท ค่า X คือ 1,000 บาท และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานคือ 963 บาท ของนักท่องเที่ยวผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด (ตารางที่ 4-11)

ตารางที่ 4-11 ค่าอาหารที่ผู้ตอบแบบสอบถามได้ใช้จ่าย

ค่าใช้จ่าย	minimum	maximum	X	Std
ค่าอาหาร	100	5,000	1,000	963

ค่าใช้จ่ายที่ผู้ตอบแบบสอบถามใช้ในการซื้อของฝากของที่ระลึก น้อยที่สุดคือ 39 บาท มากที่สุดคือ 5,000 บาท ค่า X คือ 700 บาท และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานคือ 977 บาท ของนักท่องเที่ยวผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด (ตารางที่ 4-12)

ตารางที่ 4-12 ค่าของฝากของที่ระลึกที่ผู้ตอบแบบสอบถามได้ใช้จ่าย

ค่าใช้จ่าย	minimum	maximum	X	Std
ค่าของฝากของที่ระลึก	39	5,000	700	977

อัตราการให้บริการ โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ผู้ตอบแบบสอบถามได้ใช้ พบว่า อัตราการให้บริการ โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่น้อยที่สุดที่ผู้ตอบแบบสอบถามได้ใช้จ่ายคือ 50 บาท อัตราการให้บริการ โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่มากที่สุดที่ผู้ตอบแบบสอบถามได้ใช้จ่ายคือ 6,600 บาท ค่า X คือ 1,500 บาท และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานคือ 1,455 บาท ของนักท่องเที่ยวผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด (ตารางที่ 4-13)

ตารางที่ 4-13 อัตราค่าบริการ โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

การบริการ	minimum	maximum	X	Std
ค่าบริการการท่องเที่ยวเชิงเกษตร	50	6,600	1,500	1,455

ข้อมูลความต้องการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยว

จากการพิจารณาข้อมูลความต้องการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ถ้ามีเวลาว่างต้องการใช้เวลาว่างมาพักมากกว่า 3 วัน คิดเป็นร้อยละ 35.6 รองลงมาได้แก่ 3 วันคิดเป็นร้อยละ 32 2 วันคิดเป็นร้อยละ 27.2 และ 1 วัน คิดเป็นร้อยละ 5.2 ตามลำดับซึ่งจะเห็นได้ว่านักท่องเที่ยวถ้ามีเวลาว่างนิมที่จะมาพักให้นานที่สุดเท่าที่จะทำได้ (ตารางที่ 4-14)

ตารางที่ 4-14 ระยะเวลาที่นักท่องเที่ยวเชิงเกษตรต้องการมาพัก

ระยะเวลาที่ต้องการมาพัก	จำนวน	ร้อยละ
1 วัน	13	5.2
2 วัน	68	27.2
3 วัน	80	32.0
มากกว่า 3 วัน	89	35.6
รวม	250	100

โดยนักท่องเที่ยวผู้ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ พบว่า มีความต้องการที่พักที่เป็นแบบบ้านสวนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 33.6 รองลงมาได้แก่ แบบริมแม่น้ำ คิดเป็นร้อยละ 31.6 แบบริมคลอง คิดเป็นร้อยละ 20.4 แบบกะเตงในทะเลคิดเป็นร้อยละ 11.2 แบบในตัวเมืองคิดเป็นร้อยละ 2.8 และแบบอื่นๆคิดเป็นร้อยละ 0.4 ของนักท่องเที่ยวผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดตามลำดับ(ตารางที่ 4-15)

ตารางที่ 4-15 ลักษณะที่พักของนักท่องเที่ยว

ลักษณะที่พักที่ต้องการ	จำนวน	ร้อยละ
บ้านสวน	84	33.6
ริมคลอง	51	20.4
ริมแม่น้ำ	79	31.6
กะเตงในทะเล	28	11.2
ในตัวเมือง	7	2.8
อื่นๆ	1	0.4
รวม	250	100

จากการตอบแบบสอบถามของนักท่องเที่ยวผู้ที่ทำแบบสอบถาม พบว่า นักท่องเที่ยวผู้ที่ทำแบบสอบถามส่วนใหญ่จะเลือกที่อาหารที่เป็นอาหารทะเลถึงร้อยละ 48.8 อาหารพื้นบ้านร้อยละ 31.6 และอาหารเพื่อสุขภาพร้อยละ 19.6 ของนักท่องเที่ยวผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดตามลำดับ (ตารางที่ 4-16)

ตารางที่ 4-16 อาหารที่นักท่องเที่ยวต้องการ

อาหาร	จำนวน	ร้อยละ
อาหารทะเล	122	48.8
อาหารพื้นบ้าน	79	31.6
อาหารเพื่อสุขภาพ	49	19.6
รวม	250	100

การเดินทางในแหล่งท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ต้องการที่จะใช้รถส่วนตัวถึงร้อยละ 30.4 รองลงมาได้แก่ การปั่นจักรยานคิดเป็นร้อยละ 18.4 รถตุ๊กคิดเป็นร้อยละ 17.6 เรือหางยาวคิดเป็นร้อยละ 13.2 รถบัสคิดเป็นร้อยละ 8.8 เรือพายคิดเป็นร้อยละ 7.6 และ เรือแท็กซี่ 4.0 ของนักท่องเที่ยวผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด ตามลำดับ (ตารางที่ 4-17)

ตารางที่ 4-17 การเดินทางในแหล่งท่องเที่ยว

พาหนะ	จำนวน	ร้อยละ
จักรยาน	46	18.4
รถบัส	22	8.8
รถตุ๊ก	44	17.6
รถส่วนตัว	76	30.4
เรือหางยาว	33	13.2
เรือแท็กซี่	10	4.0
เรือพาย	19	7.6
รวม	250	100

แหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวต้องการ ซึ่งแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวเลือกมากที่สุด คือ ตลาดน้ำ คิดเป็นร้อยละ 68.8 รองลงมาได้แก่ สวนผลไม้ คิดเป็นร้อยละ 50 และ วัด คิดเป็นร้อยละ 45.2 อุทยานร.2 คิดเป็นร้อยละ 43.2 คอนฮอยลอค คิดเป็นร้อยละ 32 พิพิธภัณฑฯ คิดเป็นร้อยละ 17.6 ฟาร์มเลี้ยงหอย คิดเป็นร้อยละ 14.4 และบ้านแมวไทย คิดเป็นร้อยละ 14 ของนักท่องเที่ยวที่ทำแบบสอบถามทั้งหมด ตามลำดับ (ตารางที่ 4-18)

ตารางที่ 4-18 แหล่งท่องเที่ยว

แหล่งท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
วัด	113	45.2
อุทยาน ร.2	108	43.2
สวนผลไม้	125	50
บ้านแมวไทย	35	14
ตลาดน้ำ	172	68.8
พิพิธภัณฑฯ	44	17.6

ตารางที่ 4-18 (ต่อ)

แหล่งท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
คอนฮอยหลอด	80	32
ฟาร์มเลี้ยงหอย	36	14.4

กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร เข้าเยี่ยมชมกลุ่มอาชีพวิสาหกิจชุมชนที่นักท่องเที่ยวต้องการและได้เลือกมากที่สุด คือ การทำน้ำตาลมะพร้าว คิดเป็นร้อยละ 40 รองลงมาได้แก่ การทำชาสมุนไพร/น้ำสมุนไพร คิดเป็นร้อยละ 30 การทำผ้ามัดย้อมจากเปลือกไม้ คิดเป็นร้อยละ 28.8 การทำขนมไทย คิดเป็นร้อยละ 27.6 การทำน้ำว่านหางจระเข้ คิดเป็นร้อยละ 23.6 การทำแป้งเกลือจืด คิดเป็นร้อยละ 23.6 การทำน้ำพริก คิดเป็นร้อยละ 20 การทำกะปิเคียดดำ คิดเป็นร้อยละ 18.4 การทำแชมพูสมุนไพร คิดเป็นร้อยละ 15.6 การทำวุ้นน้ำมะพร้าว คิดเป็นร้อยละ 15.6 การทำผลไม้แช่อิ่ม คิดเป็นร้อยละ 14.4 การทำปลาหมอคัดเคี้ยว คิดเป็นร้อยละ 14 การทำกล้วยทอดเนย คิดเป็นร้อยละ 7.2 และการแปรรูปปลาหมึก คิดเป็นร้อยละ 6 ของนักท่องเที่ยวทั้งหมดที่ตอบแบบสอบถามตามลำดับ (ตารางที่ 4-19)

ตารางที่ 4-19 กิจกรรมเข้าเยี่ยมชมกลุ่มอาชีพวิสาหกิจชุมชน

กิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
การทำน้ำตาลมะพร้าว	100	40
การทำน้ำว่านหางจระเข้	59	23.6
การทำชาสมุนไพร/น้ำสมุนไพร	75	30
การทำแป้งเกลือจืด	59	23.6
การทำน้ำพริก	50	20
การทำผ้ามัดย้อมจากเปลือกไม้ป่าชายเลน	72	28.8
การทำปลาหมอคัดเคี้ยว	35	14
การทำวุ้นมะพร้าว	39	15.6
การทำกล้วยทอดเนย	18	7.2
การทำแชมพูสมุนไพร	39	15.6
การทำผลไม้แช่อิ่ม	36	14.4
การทำกะปิเคียดดำ	46	18.4
การทำขนมไทย	69	27.6

ตารางที่ 4-19 (ต่อ)

กิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
การแปรรูปปลาหมึก	15	15.6

กิจกรรมการชมวิถีชีวิตชาวสวนและชาวประมงที่นักท่องเที่ยวต้องการและได้เลือกมากที่สุด คือ การทำไร่นาสวนผสม ถึงร้อยละ 39.2 รองลงมาได้แก่ การถีบกระดานเลน ร้อยละ 36.4 การทำสวนลื่นจี่ ร้อยละ 34.8 วิถีชีวิตคนริมน้ำ ร้อยละ 29.2 การปลูกพืชสมุนไพร ร้อยละ 21.2 การทำน้ำส้มควันไม้ ร้อยละ 19.6 การทำปุ๋ยหมักชีวภาพ ร้อยละ 17.2 ชมการทำโพงพาง (ดักปลา) ร้อยละ 15.6 การเพาะถั่วงอก ร้อยละ 15.2 การเลี้ยงปลาหมึก ร้อยละ 12.8 การเลี้ยงหอยแครง ร้อยละ 11.6 การเผาถ่านไม้โกงกาง ร้อยละ 11.2 การทำปุ๋ยน้ำจากเศษอาหาร ร้อยละ 10.4 และการทำส้มโอปลอดสารพิษ ร้อยละ 10.4 ของนักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถาม ตามลำดับ (ตารางที่ 4-20)

ตารางที่ 4-20 กิจกรรมการชมวิถีชีวิตชาวสวนและชาวประมง

กิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
การทำไร่นาสวนผสม	98	39.2
การทำสวนลื่นจี่	87	34.8
การถีบกระดานเลน	91	36.4
การปลูกพืชสมุนไพร	54	21.6
การเผาถ่านไม้โกงกาง	28	11.2
การทำน้ำส้มควันไม้	49	19.6
การทำปุ๋ยน้ำจากเศษอาหาร	26	10.4
การทำส้มโอปลอดสารพิษ	26	10.4
การเลี้ยงหอยแครง	29	11.6
ชมการทำโพงพาง(ดักปลา)	39	15.6
วิถีชีวิตคนริมน้ำ	73	29.2
การทำปุ๋ยหมักชีวภาพ	43	17.2
การเพาะถั่วงอก	38	15.2
การเลี้ยงปลาหมึก	32	12.8

กิจกรรมเพื่ออนุรักษ์ที่นักท่องเที่ยวต้องการและได้เลือกมากที่สุด คือ การปลูกป่าชายเลน ถึงร้อยละ 84 รองลงมาได้แก่ การให้อาหารลิงแสม ร้อยละ 59.2 การอนุรักษ์พันธุ์มะพร้าว ร้อยละ 50 และ ชมไก่ชนและไก่สายพันธุ์ดั้งเดิมร้อยละ 30.4 ของนักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถาม ตามลำดับ (ตารางที่ 4-21)

ตารางที่ 4-21 กิจกรรมเพื่อการอนุรักษ์

กิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
การปลูกป่าชายเลน	210	84
การอนุรักษ์พันธุ์มะพร้าว	126	50
การให้อาหารลิงแสม	143	59.2
ชมไก่ชนและไก่สายพันธุ์ดั้งเดิม	76	30.4

กิจกรรมท่องเที่ยวอื่น ๆ ที่นักท่องเที่ยวต้องและเลือกมากที่สุด คือ การล่องเรือชมหิ่งห้อย ร้อยละ 78.4 รองลงมาได้แก่ การทำบุญไหว้พระ ร้อยละ 75.6 เล่นเรือบนเลน ร้อยละ 55.2 และชมเรือโบราณ/พิพิธภัณฑน์ ร้อยละ 44.4 ของนักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด ตามลำดับ (ตารางที่ 4-22)

ตารางที่ 4-22 กิจกรรมท่องเที่ยวอื่น ๆ

กิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
ทำบุญไหว้พระ	189	75.6
เล่นเรือบนเลน	138	55.6
ล่องเรือชมหิ่งห้อย	196	78.4
ชมเรือโบราณและพิพิธภัณฑน์	111	44.4

จากการเลือกแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรจัดเป็น โปรแกรมการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวเชิงเกษตรยินดีจ่าย ของนักท่องเที่ยวแต่ละท่านมีความแตกต่างกัน โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่นักท่องเที่ยวยินดีจ่ายที่มีอัตราค่าน้อยที่สุด 300 บาท โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่นักท่องเที่ยวยินดีจ่ายที่มีอัตราค่านามากที่สุด 20,000 บาท ค่า X

คือ 1,700 บาท ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน คือ 2,309 บาท ของนักท่องเที่ยวผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด (ตารางที่ 4-23)

ตารางที่ 4-23 อัตราค่าบริการ โปรแกรมการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวยินดีจ่าย

การบริการ	minimum	maximum	X	Std
ค่าบริการ โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร	300	20,000	1,700	2,309

การสัมภาษณ์ผู้ประกอบการที่พักโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา ผู้ประกอบการการคมนาคม และแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดสมุทรสงคราม

ผู้ประกอบการที่พักโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา

จากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการที่พักโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา 5 แห่ง

บ้านสวนนานาพันธุ์ คุณสุกัญญา กลิ่นอำไพ อายุ 60 ปี ประกอบกิจการบ้านพักมาประมาณ 1 ปีกว่า ให้บริการบ้านพักจำนวน 5 ห้องรับนักท่องเที่ยวได้ทั้งหมด 20 ท่าน อัตราการให้บริการที่พัก 350-500 บาทต่อท่านพร้อมอาหารเช้า และมีบริการอาหารชุดใส่บาตรชุดละ 50 บาทการเดินทางมาพักเหมาะสำหรับผู้ที่ใช้รถส่วนตัวและรถคู่ ช่องทางการสื่อสารใช้เป็น แผ่นพับ นามบัตร และปากต่อปาก (สุกัญญา กลิ่นอำไพ, สัมภาษณ์, 30 มีนาคม 2552)

บ้านสวนอัมพวา คุณบรรณาการ ธรรมไพโรจน์ อายุ 30 ปี ประกอบกิจการบ้านพักมาประมาณ 3 ปีกว่า ให้บริการที่พักจำนวน 7 ห้อง รับนักท่องเที่ยวได้ทั้งหมด 20 ท่าน อัตราการให้บริการที่พัก 350 บาทต่อท่าน พร้อมอาหารเช้า ช่องทางการสื่อสารมี ทางเว็บไซต์ สื่อสิ่งพิมพ์ แผ่นพับ นามบัตร ปากต่อปาก การจัดโปรโมชั่น ส่วนลด 20% ในวันธรรมดา การเดินทางมาพักเหมาะสำหรับผู้ที่ใช้รถส่วนตัว รถคู่ (บรรณาการ ธรรมไพโรจน์, สัมภาษณ์, 30 มีนาคม 2552)

บ้านคาหลา คุณกิตติมา ละลิ้ว อายุ 32 ปี ประกอบกิจการบ้านพักมาประมาณ 5 ปี ให้บริการที่พักจำนวน 11 ห้อง รับนักท่องเที่ยวได้ทั้งหมดไม่เกิน 50 ท่าน อัตราการให้บริการที่พัก 350-400 บาทต่อท่าน พร้อมอาหารเช้า อาหารเย็น ช่องทางการสื่อสารมี ทางเว็บไซต์ นามบัตร ปากต่อปาก มีที่จอดรถสำหรับรถยนต์ส่วนตัว รถคู่ และรถบัส (กิตติมา ละลิ้ว, สัมภาษณ์, 6 เมษายน 2552)

ทั้ง 3 บ้าน คือบ้านสวนนานาพันธุ์ บ้านสวนอัมพวา บ้านคาหลา เป็นกลุ่มเครือข่ายโฮมสเตย์มีการส่งต่อลูกค้ากัน สามารถรับนักท่องเที่ยวได้ 100 คน

บ้านกึ่งแม่น้ำ คุณนันทพร กลิ่นมาลี ประกอบกิจการที่พักรมาประมาณ 3 ปี ให้บริการที่พักรจำนวน 13 ห้อง รับนักท่องเที่ยวได้ทั้งหมด 50 ท่าน อัตราการให้บริการที่พักร 400 บาทต่อท่าน พร้อมอาหารเช้า ช่องการสื่อสารมี ทางเว็บ ไซค์ นามบัตร ปากต่อปาก การเดินทางมาพักรเหมาะสำหรับผู้ที่ใสรดส่วนตัว รถตู้ (นันทพร กลิ่นมาลี, สัมภาษณ์, 9 เมษายน 2552)

กลุ่มโฮมสเตย์ตลาดน้ำท่าคา คุณจรรยา เจือไทย ประกอบกิจการที่พักรมาประมาณ 3ปี ให้บริการที่พักรทั้งหมด 13 หลัง รับนักท่องเที่ยวได้ทั้งหมด 50-80 ท่าน โดยมีการส่งต่อลูกค้ากัน อัตราค่าบริการ 200-600 บาทต่อท่านพร้อมอาหารเช้า เป็นการรวมกลุ่มบ้านพักรโฮมสเตย์ภายในชุมชน แต่ละบ้านมีการประชาสัมพันธ์ ผ่านเว็บ ไซค์ สื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ และปากต่อปาก มีที่จอดรถสำหรับรถยนต์ส่วนตัว รถตู้ และรถบัส (จรรยา เจือไทย, สัมภาษณ์, 30 มีนาคม 2552)

ผู้ประกอบการด้านการคมนาคม

จากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการด้านการคมนาคม 5 แห่ง ได้แก่ ผู้ประกอบการที่ให้บริการด้านเรื่อน้ำเที่ยว 4 แห่ง และท่ารถโรงเจอัมพวา 1 แห่ง

ผู้ประกอบการที่ให้บริการเรื่อน้ำเที่ยว

ท่าเรือคุนย่า ท่าเรือในคลองอัมพวา ให้บริการเรื่อน้ำเที่ยวและเรือชมหึ่งห้อย

โดย คุณวิชัย ณ บางช้าง เป็นเจ้าของท่าเรือคุนย่า ทำธุรกิจให้บริการเรื่อมาตั้งแต่ปี 2548 เริ่มจากการให้บริการเรื่อน้ำชมหึ่งห้อยในช่วงเวลาเย็นถึงค่ำ ปัจจุบันมีการให้บริการเรื่อน้ำเที่ยวในช่วงกลางวันคือ พาเที่ยวชมวัด อัตราค่าบริการ ช่วงกลางวัน 50 บาทต่อคน และอัตราค่าบริการการล่องเรือชมหึ่งห้อย 60 บาทต่อคน เน้นด้านความปลอดภัยของผู้ใช้บริการ โดยรับนักท่องเที่ยวไม่เกินจำนวนที่จดทะเบียนขออนุญาตไว้ ซึ่งสมาชิกกลุ่มเรื่อของท่าเรือคุนย่า มีเรื่อให้บริการทั้งหมด 14 ลำ มีการประชาสัมพันธ์โดยการให้บริการที่ดีมีมาตรฐาน เพื่อให้เกิดการบอกต่อของลูกค้า มีท่าเลที่ตั่งที่ดี สามารถเข้าถึงได้ง่าย นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยมากกว่าชาวต่างชาติ ซึ่งนักท่องเที่ยวจะเข้ามาใช้บริการเป็นจำนวนมากในช่วงวันเสาร์ และอาทิตย์ (วิชัย ณ บางช้าง, สัมภาษณ์, 2 เมษายน 2552)

ท่าเรือป่าแจ็ด (ข้าวแกงหม้อดิน) โดยคุณนิภา จารุพัค เป็นเจ้าของท่าเรือ ทำธุรกิจให้บริการเรื่อมาตั้งแต่ปี 2547 เรื่อที่ให้บริการเป็นเรื่ออีปีาบ และเรื่อหางยาว โปรแกรมการท่องเที่ยวในช่วงเริ่มแรกเป็นการให้บริการชมหึ่งห้อยเท่านั้น ต่อมาได้มีการจัดทำโปรแกรมท่องเที่ยวทางเรื่อในช่วงกลางวันด้วย อัตราการให้บริการชมหึ่งห้อย ท่านละ 60 บาท หากเที่ยวชมวัดในช่วงกลางวัน อัตราบริการท่านละ 50 บาท ช่องทางการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อทีวี วิชยู สิ่งพิมพ์ เว็บ ไซค์ และการบอกต่อของลูกค้า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นชาวไทย มากกว่า

ชาวต่างชาติ ซึ่งนักท่องเที่ยวจะเข้ามาใช้บริการเป็นจำนวนมากในช่วงวันเสาร์ และอาทิตย์ (นิภา จารุพัก, สัมภาษณ์, 2 เมษายน 2552)

เรือหึ่งห้อย โดยคุณราตรี ลัภยพร ทำธุรกิจให้บริการเรือมาตั้งแต่ปี 2547 โดยเรือที่ให้บริการเป็นเรือต่อขนาด 4x14 เมตร สามารถรับนักท่องเที่ยวได้ จำนวน 30 คน อัตราการให้บริการชั่วโมงแรก 1,500 บาท ชั่วโมงต่อมา 1,000 บาท หากมีการเช่าเรือเป็นเวลา ครึ่งวัน ราคา 3,500-5,000 บาท นักท่องเที่ยวที่ใช้บริการจะเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย ช่องทางการประชาสัมพันธ์ จะเน้นการบอกต่อกันระหว่างลูกค้า โฮมสเตย์ ร้านอาหาร และทำเรือที่รู้จัก (ราตรี ลัภยพร, สัมภาษณ์, 6 เมษายน 2552)

เรือสุขประเสริฐ โดยคุณชินดิษฐ์ สุขประเสริฐ เป็นเจ้าของเรือ มีประสบการณ์ในการขับเรือมากกว่า 31 ปี มีเรือให้บริการทั้งหมด 4 ลำ แบ่งเป็นเรือยนต์ 1 ลำ และเรือหางยาว 3 ลำ ให้บริการโดยเน้นความปลอดภัยของลูกค้า อัตราการให้บริการขึ้นอยู่กับเวลา หากใช้เวลาครึ่งวันราคา 1,000 บาท ต่อลำ ช่องทางประชาสัมพันธ์ผ่านเว็บไซต์ การบอกต่อของลูกค้า จากบ้านพักโฮมสเตย์ (ชินดิษฐ์ สุขประเสริฐ, สัมภาษณ์, 6 เมษายน 2552)

ท่ารถโรงเจอัมพวา ให้บริการจะตลาดแม่กลอง ถึง โรงเจอัมพวา สามารถรับผู้โดยสารได้ ครั้งละ 20 คนต่อคัน อัตราค่าบริการ คนละ 7 บาท เริ่มให้บริการตั้งแต่เวลา 05.00-18.00 น. ช่องทางการประชาสัมพันธ์ ใช้การบอกต่อกันระหว่างลูกค้า (ท่ารถโรงเจอัมพวา, สัมภาษณ์, 6 เมษายน 2552)

แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรครดาวโคง ตำบลคลองเงิน กิจกรรมจุดขายการท่องเที่ยว ได้แก่ ขั้นตอนการทำน้ำตาลมะพร้าว, การทำกล้วยทอดเนย, การทำน้ำว่านหางจระเข้ และการทำขนมจาก เปิดบริการทุกวัน โดยมีคุณเป็รื่อง มรรคทรัพย์ เป็นประธานกลุ่ม รับนักท่องเที่ยวได้ทั้งหมด 30 ท่าน อัตราการให้บริการคนละ 20 บาท ช่องทางการประชาสัมพันธ์ผ่านสำนักงานเกษตรจังหวัดฯ และการบอกต่อกันระหว่างลูกค้า การเดินทางมาแหล่งเหมาะสำหรับผู้ที่ใช้รถส่วนตัว รถตู้ (เป็รื่อง มรรคทรัพย์, สัมภาษณ์, 2 เมษายน 2552)

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบางจะเกร็ง ตำบลบางจะเกร็ง กิจกรรมจุดขายการท่องเที่ยว ได้แก่ การทำแชมพูสมุนไพร คั่วชาใบขี้เหล็ก คุนกะทะเล ตกปูทะเล และแปรรูปอาหารทะเล เปิดบริการทุกวัน โดยมี คุณแ เป็นประธานกลุ่ม ไม่ต้องเสียค่าบริการ แต่ต้องแจ้งล่วงหน้า ช่องทางการประชาสัมพันธ์ผ่านสำนักงานเกษตรจังหวัดฯ และการบอกต่อกันระหว่างลูกค้า การเดินทางมาแหล่งเหมาะสำหรับผู้ที่ใช้รถส่วนตัว รถตู้ (ภัคพร ชื่นสงวน, สัมภาษณ์, 7 เมษายน 2552)

กลุ่มยูวเกษตรกรบางแก้ว ตำบลบางแก้ว กิจกรรมจุดขาย ได้แก่ การอนุรักษ์นกทะเล การทำนาเกลือ การทำแปงเกลือจืด การใช้ประโยชน์จากซีเมนต์นาเกลือ เปิดบริการทุกวัน โดยมี คุณบุญปลอด เจริญฤทธิ์ เป็นที่ปรึกษากลุ่ม ไม่ต้องเสียค่าบริการ แต่ต้องแจ้งล่วงหน้า สามารถรับนักท่องเที่ยวได้ทั้งหมด 50 ท่าน ช่องทางการประชาสัมพันธ์ผ่านสำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสงคราม สื่อวิทยุ รายการโทรทัศน์ เช่น รายการปราชญ์เดินดิน สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือท่องเที่ยวทวีป สื่ออินเทอร์เน็ต และการบอกต่อกันระหว่างลูกค้า มีที่จอดรถสำหรับรถยนต์ส่วนตัว รถตู้ และรถบัส (บุญปลอด เจริญฤทธิ์, สัมภาษณ์, 30 มีนาคม 2552)

กลุ่มท่องเที่ยวเกษตรบ้านริมคลองโฮมสเตย์ ตำบลบ้านปรก กิจกรรมจุดขายการท่องเที่ยว ได้แก่ โฮมสเตย์ การชมหิ่งห้อย จัดแพ็คเกจการท่องเที่ยว การเกี่ยวน้ำตาลมะพร้าว การทำน้ำสมุนไพร โดยมีคุณฉิรดา มีศิลป์ เป็นประธานกลุ่ม อัตราการให้บริการคนละ 20 บาท รับนักท่องเที่ยวทั้งหมด 30-40 ท่านสามารถช่องทางการประชาสัมพันธ์ผ่านสำนักงานเกษตรจังหวัดฯ สื่อวิทยุ รายการโทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออินเทอร์เน็ต เว็บไซต์ และการบอกต่อกันระหว่างลูกค้า มีที่จอดรถสำหรับรถยนต์ส่วนตัว รถตู้ และที่จอดเรือ (ฉิรดา มีศิลป์, สัมภาษณ์, 2 เมษายน 2552)

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรคาทอลิก ตำบลท้ายหาด กิจกรรมจุดขายการท่องเที่ยว ได้แก่ การทำกล้วยทอดเนยการทำสวนส้มโพลอดสารพิษ และการทำไร่นาสวนผสม โดยมี คุณมยุรีย์ บุญประดิษฐ์ เป็นประธานกลุ่ม ไม่ต้องเสียค่าบริการ แต่ต้องแจ้งล่วงหน้า รับนักท่องเที่ยวทั้งหมด 30 ท่าน ช่องทางการประชาสัมพันธ์ผ่านสำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสงคราม และการบอกต่อกันระหว่างลูกค้า มีที่จอดรถสำหรับรถยนต์ส่วนตัว รถตู้ (มยุรีย์ บุญประดิษฐ์, สัมภาษณ์, 6 เมษายน 2552)

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนอนุรักษ์ป่าชายเลนบ้านคลองช่อง ตำบลคลองโคน กิจกรรมจุดขายการท่องเที่ยว ได้แก่ ชมการเลี้ยงหอยแครงในทะเล พักกระเตงในทะเล ชมการทำกะปิเคียดาค้า และกิจกรรมการปลูกป่าชายเลน โดยมี คุณวชิรพงศ์ ขวัญอ่อนวีระกุล เป็นประธานกลุ่ม อัตราการให้บริการคนละ 500-550 บาท (บ้านพัก ปลูกป่า อาหาร และกิจกรรมทางทะเล) รับนักท่องเที่ยวได้ทั้งหมด 50 ท่าน ช่องทางการประชาสัมพันธ์ผ่านสำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสงคราม รายการโทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์ เว็บไซต์ และการบอกต่อกันระหว่างลูกค้า มีที่จอดรถสำหรับรถยนต์ส่วนตัว รถตู้ (วชิรพงศ์ ขวัญอ่อนวีระกุล, สัมภาษณ์, 7 เมษายน 2552)

กลุ่มบ้านหิ่งห้อย ตำบลบางขันแตก กิจกรรมจุดขายการท่องเที่ยว ได้แก่ ชมการเกี่ยวน้ำตาลมะพร้าว ชมการทำโพงพาง ชมเรือโบราณ ชมหิ่งห้อยบนบก และมีโฮมสเตย์ริมน้ำ โดยมี คุณไพโรจน์ ฉิมพาลี เป็นประธานกลุ่ม อัตราการให้บริการคนละ 20 บาท รับนักท่องเที่ยวได้ทั้งหมด 50 ท่าน ช่องทางการประชาสัมพันธ์ผ่านสำนักงานเกษตรจังหวัดฯ เว็บไซต์ สื่อสิ่งพิมพ์

และการบอกต่อกันระหว่างลูกค้า มีที่จอดรถสำหรับรถยนต์ส่วนตัว รถตู้ รถบัส (ไพโรจน์ ฉิมพาลี, สัมภาษณ์, 7 เมษายน 2552)

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเทิดไท้ร่วมใจ ตำบลเหมืองใหม่ ซึ่งเป็นศูนย์เรียนรู้แรกของจังหวัดสมุทรสงคราม ตั้งขึ้นเมื่อ ปี พ.ศ.2541 กิจกรรมจุกขายการท่องเที่ยว ได้แก่ การทำน้ำพริกชนิดต่าง ๆ การทำขนมไทย การทำผลไม้เชื่อม และมีโฮมสเตย์โดยมี คุณทองห่อ สุดสวาท เป็นประธานกลุ่ม ปัจจุบันมีชาวต่างชาติจากหลายประเทศมาท่องเที่ยวทุกเดือน ไม่ต้องเสียค่าบริการ แต่ต้องแจ้งล่วงหน้า รับนักท่องเที่ยวได้ทั้งหมด 30-40 ท่าน ช่องทางการประชาสัมพันธ์ผ่านสำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสงคราม และการบอกต่อกันระหว่างลูกค้า มีที่จอดรถสำหรับรถยนต์ส่วนตัว รถตู้ (ทองห่อ สุดสวาท, สัมภาษณ์, 1 เมษายน 2552)

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเหมืองใหม่ ตำบลเหมืองใหม่ กิจกรรมจุกขายการท่องเที่ยว ได้แก่ การอนุรักษ์พันธุ์มะพร้าว เช่น มะพร้าว มะพร้าวพวงร้อย มะพร้าวเปลือกนึ่ง และพืชสมุนไพร โดยมี คุณคนैया ยังยิ้ม เป็นประธานกลุ่ม ไม่ต้องเสียค่าบริการ แต่ต้องแจ้งล่วงหน้า รับนักท่องเที่ยวได้ทั้งหมด 20 ท่าน ช่องทางการประชาสัมพันธ์ผ่านสำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสงคราม และการบอกต่อกันระหว่างลูกค้า มีที่จอดรถสำหรับรถยนต์ส่วนตัว รถตู้ (คนैया ยังยิ้ม, สัมภาษณ์, 6 เมษายน 2552)

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรท่าคา ตำบลท่าคา กิจกรรมจุกขายการท่องเที่ยว ได้แก่ มีตลาดน้ำธรรมชาติในวันข้างขึ้นหรือข้างแรม 2 ค่ำ, 7 ค่ำ และ 12 ค่ำ เวลา 09.00-12.00 น. ชมการเคี้ยวน้ำตาลมะพร้าว การทำขนมไทยส่งออก โดยมีนายจรูญ เจือไทย เป็นที่ปรึกษากลุ่มโฮมสเตย์ ไม่ต้องเสียค่าบริการ แต่ต้องแจ้งล่วงหน้าสามารถรับนักท่องเที่ยวได้ 100 คน ช่องทางการประชาสัมพันธ์ผ่านสำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสงคราม สื่อสิ่งพิมพ์ โทรทัศน์ เว็บไซต์ และการบอกต่อกันระหว่างลูกค้า มีที่จอดรถสำหรับรถยนต์ส่วนตัว รถตู้ รถบัส (จรูญ เจือไทย, สัมภาษณ์, 30 มีนาคม 2552)

กลุ่มโฮมสเตย์บ้านทรงไทยปลายโพงพาง ตำบลปลายโพงพาง กิจกรรมจุกขายการท่องเที่ยว ได้แก่ บ้านทรงไทย การเคี้ยวน้ำตาลมะพร้าว ชมวิถีชีวิตคนขายน้ำซมหึ่งห้อยตอนกลางคืนและมีโฮมสเตย์บ้านทรงไทย โดยมี คุณศศิวิมล บุญพัค เป็นประธานกลุ่ม ไม่เสียค่าบริการเข้าชม ต้องแจ้งล่วงหน้า แต่เสียเป็นค่าบริการบ้านพักและกิจกรรมของโฮมสเตย์ ราคาที่พัก 250-550 บาทต่อท่านพร้อมอาหารเช้าและอาหารใส่บาตร ช่องทางการประชาสัมพันธ์ผ่านสำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสงคราม เว็บไซต์ โทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ และการบอกต่อกันระหว่างลูกค้า มีที่จอดรถสำหรับรถยนต์ส่วนตัว รถตู้ รถบัส (ศศิวิมล บุญพัค, สัมภาษณ์, 2 เมษายน 2552)

กลุ่มอนุรักษ์แมวไทยโบราณ ตำบลแควอ้อม กิจกรรมจุกขายการท่องเที่ยว ได้แก่ ชมแมวไทยโบราณสายพันธุ์แท้ ชมสวนลินจี่ การเลี้ยงไก่ชน และพันธุ์ไก่สายพันธุ์ดั้งเดิม โดยมีนายปรีชา

พฤษภาคม เป็นประธานกลุ่ม เปิดบริการทุกวัน ไม่ต้องเสียค่าบริการ ให้ใส่ผู้รับบริจาคเป็นค่าอาหาร
 แมว แต่ต้องแจ้งล่วงหน้า ช่องทางการประชาสัมพันธ์ผ่านสำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสงคราม
 สื่อสิ่งพิมพ์ และการบอกต่อกันระหว่างลูกค้า สามารถรับนักท่องเที่ยวได้ 100 คน ที่จอดรถสำหรับ
 รถยนต์ส่วนตัว รถตู้ (ปรีชา พุคะบุตร, สัมภาษณ์, 30 มีนาคม 2552)

กลุ่มผ้าฝ้ายอมจากเปลือกไม้ ตำบลยี่สาร กิจกรรมจุกขายการท่องเที่ยว ได้แก่ การทำผ้า
 ฝ้ายอมจากเปลือกไม้ป่าชายเลน การเผาถ่านไม้โกงกาง การทำปลาหมึกเทศแคดเดียวจากตูบ
 พลังงานแสงอาทิตย์ การชมป่าชายเลน ชมพิพิธภัณฑ์ชุมชนบ้านเขยี่สาร โดยมีนายธนู พยนต์ย์
 เป็นประธานกลุ่ม ไม่ต้องเสียค่าบริการ แต่ต้องแจ้งล่วงหน้า สามารถรับนักท่องเที่ยวได้ประมาณ
 40-50 คน ช่องทางการประชาสัมพันธ์ผ่านสำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสงคราม สื่อสิ่งพิมพ์ ผ่าน
 เว็บไซต์ และการบอกต่อกันระหว่างลูกค้า ที่จอดรถสำหรับรถยนต์ส่วนตัว รถตู้ (ธนู พนต์ย์,
 สัมภาษณ์, 1 เมษายน 2552)

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรวัดประคู้ ตำบลวัดประคู้ กิจกรรมจุกขายการท่องเที่ยว ได้แก่ การ
 ชมการผลิตวุ้นน้ำมะพร้าว ชมแกงเรือจีนสมัย ร.5 ชมพิพิธภัณฑ์หุ่นขี้ผึ้งวัดประคู้ โดยมี
 นางพยุง พนาวัลย์ เป็นประธานกลุ่ม ไม่ต้องเสียค่าบริการ แต่ต้องแจ้งล่วงหน้า รับนักท่องเที่ยวได้
 ประมาณ 70 คน ช่องทางการประชาสัมพันธ์ผ่านสำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสงคราม และการ
 บอกต่อกันระหว่างลูกค้า มีที่จอดรถสำหรับรถยนต์ส่วนตัว รถตู้ รถบัส (พยุง พนาวัลย์, สัมภาษณ์,
 2 เมษายน 2552)

กลุ่มปรับปรุงคุณภาพไม้ผล ตำบลบางพรหม กิจกรรมจุกขายการท่องเที่ยว ได้แก่ การทำ
 สวนส้มโอพันธุ์ขาวใหญ่ปลูกถักยี่สารพิษ การทำปุ๋ยหมักชีวภาพ การทำน้ำส้มควันไม้ การเพาะ
 ถั่วงอกปลูกถักยี่สารพิษ การทำปุ๋ยน้ำจากเศษอาหารเหลือทิ้ง มีโฮมสเตย์ และห้องประชุมสำหรับ 80
 คน โดยมีนายสมทรง แสงตะวัน เป็นประธานกลุ่ม ไม่ต้องเสียค่าบริการ แต่ต้องแจ้งล่วงหน้า
 สามารถรับนักท่องเที่ยวได้ 50 คนช่องทางการประชาสัมพันธ์ผ่านสำนักงานเกษตรจังหวัด
 สมุทรสงคราม เว็บไซต์ รายการโทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์ และการบอกต่อกันระหว่างลูกค้า มีที่จอดรถ
 สำหรับรถยนต์ส่วนตัว รถตู้ รถบัส (สมทรง แสงตะวัน, สัมภาษณ์, 25 มีนาคม 2552)

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบางพรหม ตำบลบางพรหม กิจกรรมจุกขายการท่องเที่ยว ได้แก่ การ
 ทำขนมไทย การแช่อิ่มผลไม้ หรือ เรียกว่า “ผลไม้กลับชาติ” โดยมีคุณฉวีวรรณ หัตถกรรม เป็น
 ประธานกลุ่ม ไม่ต้องเสียค่าบริการ แต่ต้องแจ้งล่วงหน้า สามารถรับนักท่องเที่ยวได้ทั้งหมด 30-40
 ท่านช่องทางการประชาสัมพันธ์ผ่านสำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสงคราม และการบอกต่อกัน
 ระหว่างลูกค้าลูกค้า มีที่จอดรถสำหรับรถยนต์ส่วนตัว รถตู้ (ฉวีวรรณ หัตถกรรม, สัมภาษณ์,
 2 เมษายน 2552)

กลุ่มเลี้ยงปลาทาบทิมในกระชัง ตำบลบางนกแขวก กิจกรรมจุกขายการท่องเที่ยว ได้แก่ การแปรรูปปลาทาบทิม ซิมอาหารจากปลาทาบทิม คนละ 20 บาท โดยมี คุณวรชัย แสงวณิช เป็นประธานกลุ่ม ไม่ต้องเสียค่าบริการ แต่ต้องแจ้งล่วงหน้า สามารถรับนักท่องเที่ยวได้ 100 คน ช่องทางการประชาสัมพันธ์ผ่านสำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสงคราม เว็บไซต์ สื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ และการบอกต่อกันระหว่างลูกค้า มีที่จอดรถสำหรับรถยนต์ส่วนตัว รถตู้ รถบัส (วรชัย แสงวณิช, สัมภาษณ์, 9 เมษายน 2552)

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรจอมปลวก ตำบลจอมปลวก กิจกรรมจุกขายการท่องเที่ยว ได้แก่ การทำน้ำตาลมะพร้าวแท้ การทำไร่นาสวนผสม การล่องเรือชมสวนผลไม้ และบ้านชายคลอง ชมตลาดน้ำดอนมะโนรา 2 คำ 7 คำ และ 12 คำ โดยมีนางอารีย์ อุดมสวัสดิ์ เป็นประธานกลุ่ม มีโฮมสเตย์ไม่ต้องเสียค่าบริการ แต่ต้องแจ้งล่วงหน้า สามารถรับนักท่องเที่ยวทั้งหมด 20-30 ท่าน ช่องทางการประชาสัมพันธ์ผ่านสำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสงคราม ผ่านเว็บไซต์ และการบอกต่อกันระหว่างลูกค้า มีที่จอดรถสำหรับรถยนต์ส่วนตัว รถตู้ (อารีย์ อุดมสวัสดิ์, สัมภาษณ์, 6 เมษายน 2552)

การท่องเที่ยวเชิงเกษตร

การท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม เกิดจากการรวมกลุ่มของแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มวิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเครือข่ายเกษตร พัฒนาและแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรให้เป็นที่ยอมรับ ตรงความต้องการของตลาด จากการรวมกลุ่มการผลิตสินค้าการเกษตร ส่งผลให้มีสินค้าเกษตรที่มีมาตรฐาน แต่มีปัญหาด้านการขนส่งและการตลาด สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสงครามจึงหาแนวทางการแก้ปัญหาโดยพัฒนากลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มวิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเครือข่ายเกษตรเป็นศูนย์เรียนรู้ให้แก่ผู้ที่สนใจในเรื่องเกษตรและการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร มีผู้สนใจเข้ามาเรียนรู้กับศูนย์เรียนรู้เป็นจำนวนมากและทำให้กลุ่มสามารถจำหน่ายสินค้าเกษตรให้แก่ผู้ที่เข้ามาศึกษาดูงานได้มากขึ้น โดยไม่ต้องนำสินค้าเกษตรออกไปจำหน่ายภายนอกชุมชน

จากความสำเร็จในการพัฒนาศูนย์เรียนรู้เกษตร สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสงคราม ได้มีการพัฒนาศูนย์เรียนรู้เกษตรให้เป็นที่ต้อนรับนักท่องเที่ยวเชิงเกษตร ในปี 2541 ได้ทำการจัดตั้งศูนย์ต้อนรับนักท่องเที่ยวเกษตรจำนวน 1 แห่งให้แก่ กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเทิดไทร่วมใจ โดยจัดกิจกรรมให้นักท่องเที่ยวได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้และลงมือทำน้ำพริกชนิดต่าง ๆ ขนมไทยผลไม้เชื่อม และมีการจัดที่พักในลักษณะ โฮมสเตย์ไว้บริการนักท่องเที่ยว โดยมี คุณทองห่อ สดสวาท เป็นประธานกลุ่ม

ต่อมาได้มีการพัฒนาและขยายเครือข่ายศูนย์การต้อนรับนักท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และในปี 2543 มีการจัดทำโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดสมุทรสงครามให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น

โปรแกรมท่องเที่ยวเชิงเกษตร ในปี 2543

วันเดียวเที่ยวสนุก

เส้นทางท่องเที่ยวเชิงเกษตรทางรถ ของจังหวัดสมุทรสงคราม

- 08.00 น. ถึงบริเวณหน้าวัดเพชรสมุทรวรวิหาร เข้านมัสการหลวงพ่อบ้านแหลม
- 09.00 น. ชมตลาดน้ำท่าคา อำเภออัมพวา (เฉพาะ 2,7,12 ค่ำ) ชมตลาดน้ำธรรมชาติ เลือกซื้อผลผลิตทางการเกษตร
- 10.00 น. ชมการเลี้ยงน้ำตาลมะพร้าวกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรควาวโค้ง อำเภอเมือง รับประทานอาหารว่างและเครื่องคัม ลองหยอดน้ำตาลมะพร้าวกับชาวสวน เลือกซื้อผลิตภัณฑ์กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร
- 11.00 น. ชมสวนส้มโอปลอดสารพิษ อำเภอบางคนที และรับประทานอาหารกลางวัน ชิมผลไม้แช่อิ่ม ส้ม โอขาวใหญ่ หวาน กรอบ อร่อย
- 13.30 น. ชมการเลี้ยงปลาทับทิมในกระชังในแม่น้ำแม่กลอง อำเภอบางคนที และชิมอาหารจากปลาทับทิมหลากหลาย
- 15.00 น. ชมการสาธิตทำขนมไทย และน้ำพริกชนิดต่าง ๆ กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร เทิดไทร่วมใจ อำเภออัมพวา
- 16.00 น. เดินทางกลับ

อัตราค่าใช้จ่าย

1. ค่ามัคคุเทศก์ 1 คน 300 -- 500 บาทต่อวัน
2. ค่าอาหารว่างและเครื่องคัม 3 จุด จุดละ 20 บาทต่อคน รวมเป็นเงิน 60 บาทต่อคน
3. ค่าอาหารกลางวันคนละ 80 บาท

จากการจัดทำโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของสำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสงครามทำให้นักท่องเที่ยวเริ่มให้ความสนใจในการเข้ามาเยี่ยมชมแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรจังหวัดสมุทรสงครามเพิ่มมากขึ้น

ปัจจุบันการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดสมุทรสงคราม มีการขยายเครือข่ายแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร และมีกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่น่าสนใจเพิ่มมากขึ้น ทำให้โปรแกรมการท่องเที่ยวเกษตรที่มีอยู่เดิมไม่ครอบคลุมแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่เพิ่มมากขึ้น ดังนั้นผู้วิจัยจึง

พัฒนาโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้มีความเหมาะสมกับแหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว

ผลการวิเคราะห์การท่องเที่ยวเชิงเกษตร

จากผลการวิจัยเชิงปริมาณที่ศึกษาความต้องการการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรสำหรับนักท่องเที่ยวกรุงเทพมหานครที่พักแรมแบบโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม นักท่องเที่ยวที่สนใจเข้ามาท่องเที่ยวเชิงเกษตรมีจำนวนมากขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มนักท่องเที่ยวกรุงเทพฯที่มีอายุ 25-34 ปี เป็นช่วงอายุที่มีนักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวมากที่สุด เนื่องจากนักท่องเที่ยวช่วงอายุนี้ จะทำงานและมีเงินในการใช้จ่ายได้เอง เพื่อตอบสนองความต้องการท่องเที่ยวของตนเอง จึงจัด โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มาจากกรุงเทพมหานคร ในช่วงอายุ 25-34 ปี จำนวน 84 คน ให้เหมาะสมตรงความต้องการของนักท่องเที่ยว

ด้านระยะเวลาเมื่อมีเวลารว่างนักท่องเที่ยวนั้นจะใช้เวลารว่างในการเข้ามาพักผ่อนนานที่สุด 3 วัน คิดเป็นร้อยละ 34.5 รองลงมาเป็นมากกว่า 3 วัน คิดเป็นร้อยละ 33.3 2 วัน คิดเป็นร้อยละ 31.0 และ 1 วันคิดเป็นร้อยละ 1.2 (ตารางที่ 4-24)

ตารางที่ 4-24 ระยะเวลาที่นักท่องเที่ยวเชิงเกษตรต้องการมาพัก

ระยะเวลาที่ต้องการมาพัก	จำนวน	ร้อยละ
1 วัน	1	1.2
2 วัน	26	31.0
3 วัน	29	34.5
มากกว่า 3 วัน	28	1.2
รวม	84	100.0

ลักษณะที่พักที่นักท่องเที่ยวต้องการมากที่สุด บ้านริมแม่น้ำ คิดเป็นร้อยละ 33.3 รองลงมาเป็นบ้านสวน คิดเป็นร้อยละ 29.8 บ้านริมคลอง คิดเป็นร้อยละ 25.0 กระเต็นทะเล คิดเป็นร้อยละ 10.7 และ ในตัวเมือง คิดเป็นร้อยละ 1.2 (ตารางที่ 4-25)

ตารางที่ 4-25 ลักษณะที่พักของนักท่องเที่ยว

ลักษณะที่พักที่ต้องการ	จำนวน	ร้อยละ
บ้านสวน	25	29.8
ริมคลอง	21	25.0
ริมแม่น้ำ	28	33.3
กะเตงในทะเล	9	10.7
ในตัวเมือง	1	1.2
รวม	84	100

อาหารที่นักท่องเที่ยวต้องการมากที่สุด เป็นอาหารทะเล คิดเป็นร้อยละ 48.8 รองลงมา เป็น อาหารพื้นบ้าน คิดเป็นร้อยละ 29.8 และอาหารเพื่อสุขภาพ คิดเป็นร้อยละ 21.4 (ตารางที่ 4-26)

ตารางที่ 4-26 อาหารที่นักท่องเที่ยวต้องการ

อาหาร	จำนวน	ร้อยละ
อาหารทะเล	41	48.8
อาหารพื้นบ้าน	25	29.8
อาหารเพื่อสุขภาพ	18	21.4
รวม	84	100

พาหนะที่นักท่องเที่ยวเลือกมากที่สุดเป็น รถส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 31.0 รองลงมาเป็น รถจักรยาน คิดเป็นร้อยละ 21.4 รถตู้ คิดเป็นร้อยละ 19.0 เรือหางยาว คิดเป็นร้อยละ 10.7 รถบัสกับ เรือพาย คิดเป็นร้อยละ 8.3 และเรือเท็คซี่ คิดเป็นร้อยละ 1.2 (ตารางที่ 4-27)

ตารางที่ 4-27 การเดินทางในแหล่งท่องเที่ยว

พาหนะ	จำนวน	ร้อยละ
จักรยาน	18	21.4
รถบัส	7	8.3
รถตู้	16	19.0
รถส่วนตัว	26	31.0

ตารางที่ 4-27 (ต่อ)

พาหนะ	จำนวน	ร้อยละ
เรือหางยาว	9	10.7
เรือแท็กซี่	1	1.2
เรือพาย	7	8.3
รวม	84	100

แหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวเลือกมากที่สุด ตลาดน้ำ คิดเป็นร้อยละ 65.5 รองลงมาเป็นสวนผลไม้ คิดเป็นร้อยละ 53.6 อุทยาน ร. 2 คิดเป็นร้อยละ 48.8 วัด คิดเป็นร้อยละ 46.4 คอนทอนหลอด คิดเป็นร้อยละ 32.1 พิพิธภัณฑ์ คิดเป็นร้อยละ 16.7 บ้านแมวไทย คิดเป็นร้อยละ 13.1 และฟาร์มเลี้ยงหอย คิดเป็นร้อยละ 10.7 (ตารางที่ 4-28)

ตารางที่ 4-28 แหล่งท่องเที่ยว

แหล่งท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
วัด	39	46.4
อุทยาน ร.2	41	48.8
สวนผลไม้	45	53.6
บ้านแมวไทย	11	13.1
ตลาดน้ำ	55	65.5
พิพิธภัณฑ์	14	16.7
คอนทอนหลอด	27	32.1
ฟาร์มเลี้ยงหอย	9	10.7

กิจกรรมการท่องเที่ยวในการเข้าเยี่ยมชมกลุ่มอาชีพวิสาหกิจชุมชน มากที่สุด การทำชาสมุนไพร/น้ำสมุนไพร คิดเป็นร้อยละ 38.1 รองลงมาเป็นการทำน้ำตาลมะพร้าว คิดเป็นร้อยละ 35.7 การทำผ้ามัดย้อม คิดเป็นร้อยละ 35.7 ทำน้ำว่านหางจระเข้ คิดเป็นร้อยละ 28.6 ทำแป้งเกลือจืด คิดเป็นร้อยละ 23.8 การทำขนมไทย คิดเป็นร้อยละ 21.4 แรมพุดสมุนไพรกับกะปิเคียวดำ คิดเป็นร้อยละ 20.2 ทำวุ้นน้ำมะพร้าว คิดเป็นร้อยละ 15.5 ทำน้ำพริก คิดเป็นร้อยละ 14.3 คู่อบพลังงานแสงอาทิตย์ คิดเป็นร้อยละ 11.9 ผลไม้แช่อิ่ม คิดเป็นร้อยละ 10.7 กัวยทอดเนย คิดเป็นร้อยละ 6.0 และแปรรูปปลาทับทิม คิดเป็นร้อยละ 4.8 (ตารางที่ 4-29)

ตารางที่ 4-29 กิจกรรมเยี่ยมชมกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

กิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
การทำน้ำตาลมะพร้าว	30	35.7
การทำน้ำว่านหางจระเข้	24	28.6
การทำชาสมุนไพร/น้ำสมุนไพร	32	38.1
การทำแป้งเกลือจืด	20	23.8
การทำน้ำพริก	12	14.3
การทำผ้ามัดย้อมจากเปลือกไม้ป่าชายเลน	30	35.7
การทำปลาหมักแดดเดียว	10	11.9
การทำวุ้นมะพร้าว	13	15.5
การทำกล้วยทอดเนย	5	6.0
การทำแชมพูสมุนไพร	17	20.2
การทำผลไม้กลับชาติ	9	10.7
การทำกะปิเคยอดำ	17	20.2
การทำขนมไทย	18	21.4
การแปรรูปปลาทับทิม	4	4.8

กิจกรรมชมวิถีชีวิตชาวสวนและชาวประมงนักท่องเที่ยวเลือกมากที่สุด ถีบกระดานเลน คิดเป็นร้อยละ 40.5 รองลงมาเป็นส่วนลั่นจี่ คิดเป็นร้อยละ 35.7 วิถีชีวิตคนริมน้ำ คิดเป็นร้อยละ 27.4 การทำไร่นาสวนผสม คิดเป็นร้อยละ 26.4 การปลูกพืชสมุนไพร คิดเป็นร้อยละ 25.0 การทำโพงพาง คิดเป็นร้อยละ 23.8 การทำปุ๋ยหมักชีวภาพ คิดเป็นร้อยละ 20.2 การเผาถ่านไม้โกองกางกับการทำน้ำส้มควันไม้ คิดเป็นร้อยละ 16.7 การเลี้ยงหอยแครง คิดเป็นร้อยละ 14.3 การป้อนน้ำจากเศษอาหาร กับ9 การเลี้ยงปลาทับทิม คิดเป็นร้อยละ 11. การปลูกส้มโอปลอดสาร คิดเป็นร้อยละ 9.5 และการเพาะถั่วงอก คิดเป็นร้อยละ 8.3 (ตารางที่ 4-30)

ตารางที่ 4-30 วิถีชีวิตชาวสวนและชาวประมง

กิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
การทำไร่นาสวนผสม	22	26.2
การทำสวนลั่นจี่	30	35.7
การถีบกระดานเลน	34	40.5

ตารางที่ 4-30 (ต่อ)

กิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
การปลูกพืชสมุนไพร	20	25.0
การเผ่าถ่านไม้โกงกาง	14	16.7
การทำน้ำส้มควันไม้	14	16.7
การทำนุ้ยน้ำจากเศษอาหาร	10	11.9
การทำส้มโอบลอคสารพิษ	8	9.5
การเลี้ยงหอยแครง	12	14.3
ชมการทำโพงพาง(คักปลา)	20	23.8
วิถีชีวิตคนริมน้ำ	23	27.4
การทำนุ้ยหมักชีวภาพ	7	20.2
การเพาะถั่วงอก	17	8.3
การเลี้ยงปลาทับทิม	10	11.9

กิจกรรมเชิงอนุรักษ์ที่นักท่องเที่ยวเลือกมากที่สุด การปลูกป่าชายเลน คิดเป็นร้อยละ 86.9 รองลงมาเป็นการให้อาหารลิง คิดเป็นร้อยละ 53.6 การอนุรักษ์พันธุ์มะพร้าว คิดเป็นร้อยละ 46.4 และ การชมไก่ชน คิดเป็นร้อยละ 41.7 (ตารางที่ 4-31)

ตารางที่ 4-31 กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

กิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
การปลูกป่าชายเลน	73	86.9
การอนุรักษ์พันธุ์มะพร้าว	39	46.4
การให้อาหารลิงแสม	45	53.6
ชมไก่ชนและไก่สายพันธุ์ดั้งเดิม	35	41.7

กิจกรรมท่องเที่ยวอื่น ๆ ที่นักท่องเที่ยวเลือกมากที่สุด นั่งเรือชมหิ่งห้อย คิดเป็นร้อยละ 81.0 รองลงมาเป็นการทำบุญไหว้พระ คิดเป็นร้อยละ 78.6 เล่นเรือบนเลน คิดเป็นร้อยละ 59.5 และชมเรือโบราณ คิดเป็นร้อยละ 38.1 (ตารางที่ 4-32)

ตารางที่ 4-32 กิจกรรมอื่น ๆ

กิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
ทำบุญไหว้พระ	66	78.6
เล่นเรือบนเลน	50	59.5
ล่องเรือชมหิ่งห้อย	68	81.0
ชมเรือโบราณและพิพิธภัณฑ์	32	38.1

โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่นักท่องเที่ยวยินดีจ่าย เฉลี่ยประมาณ 1700 บาท จากผลการวิจัยเชิงคุณภาพที่ศึกษาความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวของผู้ประกอบการที่พักแรมแบบโฮมสเตย์ เรือนำเที่ยว รถโดยสารรับจ้าง และแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ผู้ประกอบการสามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้อย่างเหมาะสม

จากผลการวิจัยทั้ง 2 ส่วน ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาประกอบการพัฒนาโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ดังนี้

โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ผู้วิจัยพัฒนา

โปรแกรมที่ 1 สำหรับนักท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร กลุ่มอายุ 25-34 ปี ระยะเวลา 3 วัน 2 คืน จำนวน 8-10 ท่าน เข้าพักแรมที่พักแบบ โฮมสเตย์ริมแม่น้ำตามความต้องการนักท่องเที่ยวเลือกมากที่สุดเพื่อเข้ามาสัมผัสบรรยากาศริมแม่น้ำจำนวน 2-3 ห้อง ในด้านผู้ประกอบการเรือนำเที่ยวสามารถให้บริการเรือนำเที่ยว ให้บริการเป็นเรือหางยาว สามารถนั่งได้ 10-15 ท่าน และจะรับนักท่องเที่ยวที่บ้านพักหรือลงที่ตลาดน้ำอัมพวาขึ้นอยู่กับนักท่องเที่ยวที่จะเลือก และแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรสามารถเตรียมต้อนรับนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวได้อย่างแน่นอน ซึ่งผู้ประกอบการที่พักโฮมสเตย์ ผู้ประกอบการด้านคมนาคมเรือนำเที่ยวและแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร สามารถที่จะรองรับนักท่องเที่ยวที่เข้ามาพักและให้บริการได้อย่างสะดวกสบาย

วันที่ 1

- 9.00 น. พร้อมกันที่ วัดเพชรสมุทรวรวิหาร กราบนมัสการ “หลวงพ่อบ้านแหลม” ซึ่งเป็นพระคู่บ้านคู่เมืองที่คนสมุทรสงคราม ให้ความเคารพเลื่อมใส
- 10.00 น. เข้าชมการเตรียมน้ำตาลมะพร้าว ที่กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรกรดาวโด่ง ดูขั้นตอนการทำน้ำตาลและหยอดน้ำตาลมะพร้าว
- 11.00 น. ชมการทำสวนลิ้นจี่ และเกษตรปลอดสารพิษ ตำบลบางพรหม อำเภอบางคนที โดยอาจารย์สมทรง แสงตะวัน ครูภูมิปัญญาไทยรุ่นที่ 2 สาขาการเกษตร
- 12.00 น. รับประทานอาหารกลางวัน โดยกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ตำบลบางพรหม

- 13.00 น. ชมการเผาถ่านทำน้ำส้มควันไม้ ถ่านผลไม้ ของกลุ่มคนเอาถ่าน ตำบลบางพรหม โดยวิทยากรคุณสถาพร ตะวันขึ้น
- 14.00 น. ชมการทำขนมไทยและผลไม้กัลป์ชาติ โดยคุณฉวีวรรณ หัตถกรรม
- 15.00 น. เข้าที่พัก โฮมสเตย์
- 15.30 น. เรียนรู้ศิลปวัฒนธรรม แบบบ้านทรงไทยและพันธุ์ไม้ในวรรณคดี ณ อุทยาน พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย รัชกาลที่ 2
- 16.30 น. ชมจิตรกรรมฝาผนังฝีพระหัตถ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ภายในอุโบสถ วัดอัมพวันเจติยาราม ตักการะพระปรารักษ์บรรจุพระอัฐิ พระศรีรังคาร ของพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย รัชกาลที่ 2
- 17.00 น. เที่ยวชม ตลาดน้ำยามเย็นอัมพวา ตลาดน้ำเก่าริมคลองอัมพวา ซึ่งในคลองอัมพวา จะมีพ่อค้าแม่ค้าขายเรือขายอาหารและเครื่องคัม เช่น หอยทอด ก๋วยเตี๋ยว กาแฟ โอเลี้ยง ขนมหวานต่าง ๆ และมีรถเข็นขายของบนบกด้วย บรรยากาศสบายๆ มีเพลงฟัง จากเสียงตามสายของชาวชุมชน พร้อมรับประทานเย็นตามอรัยาศัยริมคลอง อัมพวา
- 19.00 น. ล่องเรือชมวิถีชีวิตยามค่ำคืนริมแม่น้ำแม่กลอง ชมความงามของมวลหมู่หิ่งห้อยแมลงมหัศจรรย์ที่กระพริบแสงเพื่อหาคู่รัก และตกทายนักท่องเที่ยงที่มาเยี่ยมชม
- 20.30 น. กลับเข้าที่พัก พักผ่อนตามอรัยาศัย วันที่ 2
- 7.00 น. รับประทานอาหารเช้า
- 8.30 น. เดินทางถึง บ้านคลองช่อ ตำบลคลองโคน นั่งเรือชมวิถีชีวิตของชาวประมงชายฝั่ง ชมการเลี้ยงหอยแครงในทะเล วิธีการป้องเคยเพื่อมาทำกะปิเคยตาดำ ให้อาหารลิงแสม เล่นเรือบนเลน และลงถีบกระดานเลน
- 12.00 น. รับประทานอาหารกลางวัน โดยกลุ่มแม่บ้าน ตำบลคลองโคน
- 13.30 น. ชมการเผาถ่านจากไม้โกงกาง การทำผ้ามัดย้อมจากเปลือกไม้ชายเลน โดยคุณธนู พยนต์ยิ้ม
- 14.30 น. กราบนมัสการพระนอน 9 นิ้ว ชมพระอุโบสถและวิหารเก่าแก่ของวัดเขายี่สาร เข้าชมพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน และวิถีชีวิตท้องถิ่นของบ้านยี่สาร
- 15.30 น. เดินทางกลับที่พัก
- 18.00 น. รับประทานอาหารเย็น
- 19.00 น. พักผ่อนตามอรัยาศัย

วันที่ 3

7.00 น. รับประทานอาหารเช้า

08.30 น. เดินทางถึงวัดบางกุ้ง ชมโบสถ์ที่สร้างตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี ชาวบ้านเรียกว่า “โบสถ์หลวงพ่อดำ” หรือ “หลวงพ่อนิลมณี” มีลักษณะพิเศษคือ โบสถ์ทั้งหลังปกคลุมด้วยด้วยต้นไม้ถึงสี่ชนิด คือ ต้นโพธิ์ ต้นไทร ต้นไกร ต้นกร่าง ชาวบ้านเรียกว่า โบสถ์ปรกโพธิ์และไม้ไถลั่นเป็นที่ตั้งของอนุสาวรีย์ สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช

10.00 น. ชมปฏิมากรรมอุโบสถไม้สักแกะสลัก ศิลปะล้ำค่า แห่งถ้ำแม่ น้ำแม่กลอง ณ วัดบางแค่น้อย ตั้งอยู่ที่อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

11.00 น. เดินทางกลับโดยสวัสดิภาพ

ค่าใช้จ่าย อัตราค่าบริการ 1,700 บาท ต่อท่าน มีรายละเอียดดังนี้

★ ค่าที่พัก

★ ค่าตอบแทนวิทยากร 6 จุด

★ ค่าเข้าชมอุทยาน รัชกาลที่ 2 และ ค่าเข้าชมพิพิธภัณฑ์สาร

★ ค่าอาหารกลางวัน 2 มื้อ

★ ค่าเรือ

★ ค่าตอบแทนผู้นำชมท้องถิ่น

หมายเหตุ โปรแกรมสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

โปรแกรมที่ 2 สำหรับนักท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร กลุ่มอายุ 25-34 ปี ระยะเวลา 2 วัน 1 คืน จำนวน 8-10 ท่าน ที่มีเวลาพักผ่อนไม่นานนัก เข้าพักแรมที่พักแบบโฮมสเตย์บ้านสวนหรือบ้านริมคลอง ตามความต้องการนักท่องเที่ยว เพื่อเข้ามาสัมผัสบรรยากาศบ้านสวน ริมคลองจำนวน 2-3 ห้อง และแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรสามารถเตรียมต้อนรับนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวได้อย่างแน่นอน ซึ่งผู้ประกอบการที่พักโฮมสเตย์ ผู้ประกอบการด้านคมนาคมและแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรสามารถที่จะรองรับนักท่องเที่ยวที่เข้ามาและให้บริการได้อย่างสะดวกสบาย

วันที่ 1

09.00 น. ร่วมกันที่ วัดเพชรสมุทรวรวิหาร กราบนมัสการ “หลวงพ่อบ้านแหลม” ซึ่งเป็นพระคู่บ้านคู่เมืองที่คนสมุทรสงคราม ให้ความเคารพเลื่อมใส

10.00 น. ชมวิถีชีวิตชาวนาเกลือ ดูการทำแปงจากเกลือจืด และการใช้ประโยชน์จากขี้เเคด

- นาเกลือ อำเภอเมือง โดยคุณบุญโปรด เจริญฤทธิ์
- 11.00 น. ชมการทำชาและการทำแชมพูสมุนไพร กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบางจะเกร็ง โดยคุณภัคพร ชื่นสงวน
- 11.30 น. ชมการทำอาหารทะเลแปรรูป กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบางแก้ว 2 อำเภอเมือง โดยคุณพัชรี พันธเสน
- 12.30 น. รับประทานอาหารตามอัธยาศัย ณ คอนฮอยหลอด และสักการะศาลกรมหลวงชุมพร ชมพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน
- 13.30 น. เข้าชม โบสถ์ไม้สักทองฝีมุก เลือกซื้อกาละแมรมัจฉาสินค้า OTOP ของตำบลบางจะเกร็ง
- 14.30 น. ชมการเขียนลายเบญจรงค์ที่ พินสุวรรณ์เบญจรงค์ ชมพิพิธภัณฑ์เบญจรงค์ ซึ่งจัดแสดงตัวอย่างลายเบญจรงค์ ที่มองให้แก่ผู้นำประเทศที่มาประชุม APEC ปี 2546
- 15.00 น. เข้าที่พัก พักผ่อนตามอัธยาศัย
- 18.00 น. รับประทานอาหารเย็น
- 19.00 น. เดินชมหิ้งห้อย ดูการเติวน้ำตาลมะพร้าว และหยอดน้ำตาลมะพร้าวร่วมกับชาวบ้าน โดยคุณไพโรจน์ นิรมพาลี
- 20.00 น. เดินทางกลับที่พัก พักผ่อนตามอัธยาศัย
- วันที่ 2
- 07.00 น. รับประทานอาหารเช้า
- 08.30 น. เที่ยวตลาดน้ำท่าคา (2,7 และ 12 คำ) ดูวิถีชีวิตเลือกซื้อสินค้าทางการเกษตรจากชาวสวน
- 09.30 น. ชมอาสนวิหาร โบสถ์พระแม่บังเกิด ซึ่งมีอายุถึง 113 ปี
- 10.30 น. ชมการเลี้ยงปลาทับทิม โดยคุณวรชัย แสงวณิช
- 12.00 น. นมัสการหลวงพ่อดำ วัดเจริญสุขาราม ให้อาหารปลาหน้าวัด ชมดูกระเบิดสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 พร้อมรับประทานอาหารตามอัธยาศัย
- 13.00 น. ชมโบสถ์ที่สร้างตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี วัดบางกุ้ง ชาวบ้านเรียกว่า “โบสถ์หลวงพ่อดำ” หรือ “หลวงพ่อนิลมณี” มีลักษณะพิเศษคือ โบสถ์ทั้งหลังปกคลุมด้วยด้วยต้นไม้ถึงสี่ชนิด คือ ต้นโพธิ์ ต้นไทร ต้นไกร ต้นกร่าง ชาวบ้านเรียกว่าโบสถ์ปรกโพธิ์และไม้ไถลั่นเป็นที่ตั้งของอนุสาวรีย์สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช
- 14.00 น. ชมปฏิมากรรมอุโบสถไม้สักแกะสลัก ศิลปะล้ำค่า แห่งกลุ่มแม่บ้านแม่กลอง ณ

วัดบางแคน้อย ตั้งอยู่ที่อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม
15.00 น. เดินทางกลับโดยสวัสดิภาพ

ค่าใช้จ่าย อัตราการให้บริการ 1,000 บาท ต่อท่าน มีรายละเอียดดังนี้

★ ค่าที่พักพร้อมอาหารเช้าอาหารเย็น

★ ค่าตอบแทนวิทยากร 5 จุด

★ ค่าตอบแทนผู้นำชมท้องถิ่น

หมายเหตุ โปรแกรมสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรสำหรับนักท่องเที่ยวกรุงเทพมหานครที่พักแรมแบบ โฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร และความสามารถในการรองรับการให้บริการของที่พักโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา แหล่งท่องเที่ยว และการคมนาคม เพื่อพัฒนาโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มนักท่องเที่ยวกรุงเทพที่เข้าพักแรมแบบ โฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จำนวน 250 คน เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็น แบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ส่วน ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ส่วนที่ 3 ความต้องการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยว โดยสถิติที่ใช้เป็นความถี่และร้อยละ
2. กลุ่มผู้ประกอบการที่พักโฮมสเตย์ แหล่งท่องเที่ยว และการให้บริการคมนาคม จำนวน 28 แห่ง เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้เป็นการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกับผู้ประกอบการ

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรสำหรับนักท่องเที่ยวกรุงเทพมหานครที่พักแรมแบบ โฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ในส่วนกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร จำนวน 250 คน

ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยว

ผลการวิจัยสรุปว่า นักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 58.4 อยู่ในช่วงอายุ 25-34 ปี จำนวน 84 คนคิดเป็นร้อยละ 33.6 ระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 50.4 ประกอบอาชีพเป็นพนักงานบริษัทมากที่สุดถึงร้อยละ 37.6 และอยู่ในสถานภาพ โสด คิดเป็นร้อยละ 55.2

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

ผลการวิจัยสรุปว่า นักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวส่วนใหญ่ไม่เคยท่องเที่ยวเชิงเกษตร คิดเป็นร้อยละ 41.2 และนักท่องเที่ยวที่เคยท่องเที่ยวเชิงเกษตรส่วนใหญ่จะมาท่องเที่ยวเชิงเกษตรกับ คณะศึกษาดูงาน คิดเป็นร้อยละ 24.8 ซึ่งภาคที่นิยมไปท่องเที่ยวเชิงเกษตรมากที่สุดคือ ภาค

กลาง คิดเป็นร้อยละ 27.6 โดยในแต่ละครั้งใช้เวลาเดินทางท่องเที่ยวเชิงเกษตร 2 วัน คิดเป็นร้อยละ 32.4 ซึ่งลักษณะแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่นักท่องเที่ยวสนใจมากที่สุดคือ การเที่ยวสวนป่าสวนผลไม้ ถึงร้อยละ 36.8 จุดประสงค์การท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่นักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวมากที่สุดมี 2 ๑ ประเด็น คือ ศึกษากิจกรรมเพื่อการอนุรักษ์และศึกษาวิถีชีวิตชาวสวน ซึ่งทั้ง 2 ๑ ประเด็นนี้ นักท่องเที่ยวเลือกมากที่สุดถึงร้อยละ 37.2 และในครั้งนี้นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ใช้เวลาในการท่องเที่ยว 2 วัน 1 คืนร้อยละ 49.2 อัตราค่าบริการที่พักเฉลี่ยที่นักท่องเที่ยวจ่ายคือ 1,500 บาท ค่าบริการรถรับจ้างหรือรถให้เช่า เฉลี่ย คือ 500 บาท อัตราค่าบริการเรือนำเที่ยวเฉลี่ย คือ 300 บาท อัตราค่าอาหาร เฉลี่ย คือ 700 บาท อัตราการให้บริการ โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเฉลี่ย คือ 1,500 บาท

ส่วนที่ 3 ความต้องการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยว

ผลการวิจัยสรุปว่า ความต้องการของนักท่องเที่ยวที่เลือก “ โปรแกรมการท่องเที่ยวที่ต้องการ ” ระยะเวลาว่างที่นักท่องเที่ยวมาพักมากที่สุด เป็นระยะเวลามากกว่า 3 วัน ร้อยละ 35.6 ที่พักที่นักท่องเที่ยวต้องการพักมากที่สุด เป็นที่พักแบบบ้านสวน ร้อยละ 33.6 อาหารที่นักท่องเที่ยวเลือกมากที่สุดเมื่อมาท่องเที่ยวในสมุทรสงครามคือ อาหารทะเลถึงร้อยละ 48.8 และ ยานพาหนะที่นักท่องเที่ยวต้องการใช้ในแหล่งท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะเป็น รถส่วนตัวถึงร้อยละ 30.4

แหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่เลือกมากที่สุด 3 ลำดับแรก แหล่งที่ท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวต้องการไปมากที่สุด 1. ตลาดน้ำ คิดเป็นร้อยละ 68.8 2. สวนผลไม้ คิดเป็นร้อยละ 50 3. วัด คิดเป็นร้อยละ 45.2 กิจกรรมการเยี่ยมชมกลุ่มอาชีพที่นักท่องเที่ยวเลือกมากที่สุด 1. การทำน้ำตาลมะพร้าว คิดเป็นร้อยละ 40 2. การทำชาสมุนไพร/น้ำสมุนไพร คิดเป็นร้อยละ 30 3. การทำผ้ามัดย้อมจากเปลือกไม้ คิดเป็นร้อยละ 28.8 กิจกรรมการชมวิถีชีวิตชาวสวนและชาวประมง ที่นักท่องเที่ยวเลือกให้ความสนใจมากที่สุด 1. คือ การทำไร่นาสวนผสม ถึงร้อยละ 39.2 2. การตีบกระดานเลน ร้อยละ 36.4 3. การทำสวนลื่นจี่ ร้อยละ 34.8 กิจกรรมเพื่ออนุรักษ์ที่นักท่องเที่ยวเลือกให้ความสนใจมากที่สุด 1. การปลูกป่าชายเลน ถึงร้อยละ 84 2. การให้อาหารลิงแสม ร้อยละ 59.2 3. การอนุรักษ์พันธุ์มะพร้าว ร้อยละ 50 กิจกรรมการท่องเที่ยวอื่นๆที่นักท่องเที่ยวเลือกมากที่สุด 1. การล่องเรือชมหิ่งห้อย ร้อยละ 78.4 2. การทำบุญไหว้พระ ร้อยละ 75.6 3. แล่นเรือบนเลน ร้อยละ 55.2 และอัตราค่าบริการ โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่นักท่องเที่ยวยินดีจ่าย เฉลี่ย 1,700 บาท

ผลการวิจัยสรุปว่า จากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการที่พักโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จำนวน 5 แห่ง 3 แห่ง ที่อยู่ในตำบลสวนหลวง ภายในคลองประชามจีน คือ บ้านสวนนานาพันธุ์ บ้านสวนอัมพวา บ้านดาหลา มีการรวมกลุ่มเป็นเครือข่ายโฮมสเตย์ เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

ภายในกลุ่มเครือข่าย ซึ่งอัตราในการให้บริการ 350-400 บาทต่อท่าน พร้อมอาหารเช้า และสามารถรับนักท่องเที่ยวได้ 50-80 ท่าน บ้านกึ่งแม่น้ำ อยู่บริเวณริมแม่น้ำ รับนักท่องเที่ยวได้ 50 ท่าน ซึ่งอัตราการให้บริการ 400 บาทต่อท่านพร้อมอาหารเช้า ส่วนอีก 1 แห่งคือ กลุ่มโฮมสเตย์ตลาดน้ำท่าคา สามารถรับนักท่องเที่ยวได้ 100 คน อัตราค่าบริการ 200-600 บาทต่อคน

การสัมภาษณ์ผู้ประกอบการด้านการคมนาคม 5 แห่ง ได้แก่ ผู้ประกอบการที่ให้บริการด้านเรือนำเที่ยว 4 แห่ง และท่ารถโรงเจียมพวา 1 แห่ง พบว่าผู้ประกอบการเรือนำเที่ยวทั้ง 4 แห่ง ได้แก่ ทำเรือคูนย่า ทำเรือป่าแจ๊ค เรือหิ่งห้อย และเรือสุขประเสริฐ มีอัตราการให้บริการที่ไม่แตกต่างกันมากนักของทำเรือคูนย่าและทำเรือป่าแจ๊ค เป็นทำเรือที่อยู่ในคลองอัมพวาจะรับจองนักท่องเที่ยวที่ต้องการลงเรือที่อัมพวา โดยคิดการให้บริการภาคกลางวัน ท่านละ 50 บาทภาคกลางคืนท่านละ 60 บาท หากเหมาลำมีค่าบริการประมาณ 500-600 บาทต่อลำขึ้นอยู่กับขนาดของเรือ เรือหิ่งห้อยเป็นเรือต่อ ขนาดใหญ่รับนักท่องเที่ยวได้ 30 ท่าน อัตราการให้บริการคิดเป็นชั่วโมง ชั่วโมงแรก 1,500 บาท ชั่วโมงต่อมา 1,000 บาทหากเหมาครึ่งวันราคา 3,500 – 5,000 บาท และเรือสุขประเสริฐ มีเรือให้บริการทั้งหมด 4 ลำ แบ่งเป็นเรือยนต์ 1 ลำ และเรือหางยาว 3 ลำ อัตราการให้บริการขึ้นอยู่กับเวลา หากใช้เวลาครึ่งวันราคา 1,000 บาท ต่อลำ ซึ่งเรือหิ่งห้อยและเรือสุขประเสริฐจะรับนักท่องเที่ยวจากบ้านพักโฮมสเตย์ เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งผู้ประกอบการทั้ง 4 แห่งจะเน้นความปลอดภัยเป็นหลัก และส่วน ท่ารถโรงเจียมพวา 1 แห่ง สามารถรับผู้โดยสารได้ครั้งละ 20 ท่านต่อคัน อัตราค่าบริการ ท่านละ 7 บาท เริ่มให้บริการตั้งแต่เวลา 05.00-18.00 น.

การสัมภาษณ์ผู้ประกอบการแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ทั้ง 18 แห่ง พบว่า ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มแม่บ้าน กลุ่มวิสาหกิจชุมชนและกลุ่มเครือข่ายเกษตร ที่ทำการเกษตรและประมงอยู่เดิมแล้วถึงมีการจัดเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ได้จากการส่งเสริมจากสำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสงคราม ซึ่งอัตราการให้บริการเมื่อเข้าไปเที่ยวชมแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรนั้นส่วนใหญ่จะ ไม่คิดอัตราการให้บริการหรือถ้าคิดอัตราการให้บริการคิดเป็นค่าเยี่ยมชมสถานที่และค่าน้ำ ในอัตรา 25 บาทต่อท่านต่อจุด ซึ่งแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรแต่ละที่สามารถรับนักท่องเที่ยวได้แตกต่างกันขึ้นอยู่กับสถานที่ รับนักท่องเที่ยวได้ตั้งแต่ 30-100 ท่าน นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่รู้จักแหล่งท่องเที่ยวทางการเกษตรมาจากทางอินเทอร์เน็ต สำนักงานเกษตรจังหวัด และการบอกต่อกันปากต่อปาก

จากผลการวิจัยทั้ง 2 ส่วน ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาประกอบการพัฒนาโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้เหมาะสมตรงความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มาจากกรุงเทพมหานคร โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวกรุงเทพมหานครที่อยู่ในช่วงอายุ 25-34 ปี ที่มีจำนวนการเข้ามาท่องเที่ยวมากที่สุด คือ ผู้วิจัยได้เพิ่มรายละเอียดของสถานที่ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรสถานที่ท่องเที่ยว

สำคัญในจังหวัดสมุทรสงครามและอัตรการให้บริการที่ชัดเจน เพื่อเป็นการดึงดูดความสนใจ สร้างความเข้าใจให้แก่นักท่องเที่ยว และเป็นการเพิ่มทางเลือกให้แก่นักท่องเที่ยว

อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัย การพัฒนาโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรสำหรับนักท่องเที่ยว กรุงเทพมหานครที่พักรวมแบบโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม สามารถสรุปประเด็นอภิปรายผลการศึกษาได้ดังต่อไปนี้

จากศึกษาวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวกรุงเทพที่เลือกมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงครามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 25-34 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรี อาชีพพนักงานบริษัท รายได้ 10,001 – 20,000 บาท มากกว่า เพศชาย และจากการความต้องการท่องเที่ยวเชิงเกษตร นั้นส่วนใหญ่มักจะเลือกกิจกรรมและแหล่งท่องเที่ยวที่ไม่สมบุกสมบันมากนักซึ่งสอดคล้องกับกมลทิพย์ ชูประทีป (2548) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวเชิงเกษตร อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวเชิงเกษตร อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา ส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวเพศหญิง อายุต่ำกว่า 21 ปี ซึ่งนักท่องเที่ยวเพศหญิง มักจะไม่ชอบการเดินทางแบบสมบุกสมบัน ส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวเชิงเกษตรจะมาพักผ่อน ศึกษาวิถีชีวิตชาวสวนและศึกษากิจกรรมเพื่อการอนุรักษ์

การจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเป็นการท่องเที่ยวที่เพิ่งเกิดขึ้นมาไม่นานนักและมีการดึงให้ชาวบ้านที่ทำการเกษตรและประมงเข้ามารวมกิจกรรมเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร โดยมีสำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสงครามและเกษตรอำเภอทุกอำเภอในการให้การสนับสนุน ในด้านนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวให้การยอมรับในทางที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับธงชัย อินทรพันธุ์ (2545, บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การจัดการหมู่บ้านท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์บ้านทรงไทย ศึกษาเฉพาะ ตำบลปลายโพรงพาง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ผลการศึกษาพบว่า การจัดการท่องเที่ยวรูปแบบนี้เพิ่งเริ่มมีได้ไม่นานนัก ควรดึงให้ประชาชนในท้องถิ่นหรือประสานงานกับหน่วยงานอื่นในท้องถิ่น โดยเฉพาะ อบต. ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการบริหารงานด้วยตัวเอง ซึ่งมีนโยบายในการอนุรักษ์ทรัพยากรทางด้านนี้อยู่แล้ว ส่วนทางด้านผู้ที่ใช้บริการให้การยอมรับหรือผลตอบสนองตอบในทางที่ดี และมีข้อเสนอแนะให้มีการปรับปรุงหรือเพิ่มเติมรายการท่องเที่ยวให้มากขึ้นเพื่อความสมบูรณ์แบบธุรกิจนี้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเนื้อหา

จากการศึกษานี้พบว่า นักท่องเที่ยวที่มาจากกรุงเทพมหานครที่สนใจเดินทางท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดสมุทรสงคราม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อยู่ในช่วงอายุ 25-34 ปี สถานภาพโสด ระดับการศึกษาปริญญาตรี อาชีพ พนักงานบริษัท มีรายได้ในช่วง 10,001-20,000 บาทต่อเดือน และจากการวิจัยเชิงปริมาณที่ศึกษาความต้องการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยว กรุงเทพมหานคร ปรากฏผล คือ นักท่องเที่ยวมีความสนใจใน โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร แต่ นักท่องเที่ยวไม่ต้องการท่องเที่ยวแบบสมบุกสมบันมาก สนใจเรียนรู้เรื่องวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวบ้าน และชอบความสบายในการมาพักผ่อน ซึ่งอัตราค่าใช้จ่ายใน โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ไม่แพงมาก นักท่องเที่ยวยินดีจ่ายค่าใช้จ่ายใน โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเฉลี่ย ประมาณ 1,700 บาท

จากการวิจัยเชิงคุณภาพศึกษาความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวของที่พักโฮมสเตย์ ในอำเภออัมพวา แหล่งท่องเที่ยว และผู้ให้บริการด้านคมนาคม ที่สามารถให้บริการนักท่องเที่ยวได้สะดวก ผู้วิจัยจึงนำข้อมูลทั้ง 2 ส่วนมาพัฒนาโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ให้เหมาะสม สำหรับนักท่องเที่ยวกรุงเทพมหานครที่พักแรมแบบ โฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม โดยเน้นการให้ข้อมูลโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่น่าสนใจ และนักท่องเที่ยวสามารถทำความเข้าใจ โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ได้ง่ายขึ้น มีการเพิ่มระยะเวลาในการท่องเที่ยวเชิงเกษตร และสอดแทรกสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญของจังหวัดสมุทรสงคราม เพื่อให้เกิดความหลากหลายใน โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ทำให้นักท่องเที่ยว ได้รับทั้งความรู้ในเรื่องวิถีชีวิตความเป็นอยู่ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ความสนุกสนานในการร่วมกิจกรรมของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะว่าในการทำวิจัยในครั้งต่อไปควรที่จะเพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูล นักท่องเที่ยวกรุงเทพมหานครที่เข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม

ศึกษาในเรื่องความต้องการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาในลักษณะที่เป็นกลุ่มศึกษาดูงาน เนื่องจากปัจจุบันมีกลุ่มนักท่องเที่ยวประเภทศึกษาดูงานเข้ามาศึกษาดูงาน พร้อมกับเยี่ยมชมสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ในจังหวัดสมุทรสงครามเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้ได้โปรแกรมท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่เหมาะสมกับความต้องการของกลุ่มนักท่องเที่ยวต่อไป

บรรณานุกรม

- กรมส่งเสริมการเกษตร (2545). ข้อมูลการท่องเที่ยวเชิงเกษตรและความหมาย
การท่องเที่ยวเชิงเกษตร. วันที่ค้นข้อมูล 3 มีนาคม 2552, เข้าถึงได้จาก
<http://agrotourism.doae.go.th/>
- กมลทิพย์ ชูประทีป. (2548). ปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวเชิงเกษตร
อ.วังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา. สารนิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขา
บริหารธุรกิจ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- กิตติมา ละลิ้ว. (2552, 6 เมษายน). ผู้ประกอบการที่พักโฮมสเตย์. สัมภาษณ์.
- จรรยา เจือไทย. (2552, 30 มีนาคม). ประธานกลุ่มที่พักโฮมสเตย์ตลาดน้ำท่าคา และประธานกลุ่ม
แม่บ้านเกษตรกรท่าคา. สัมภาษณ์.
- ฉลองศรี พิมลสมพงษ์. (2542). การวางแผนและพัฒนาตลาดท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ฉวีวรรณ หัตถกรรม. (2552, 2 เมษายน). ประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบางพรหม. สัมภาษณ์.
- ชินดิษฐ์ สุขประเสริฐ. (2552, 6 เมษายน). ผู้ประกอบการเรือน้ำเที่ยว. สัมภาษณ์.
- คณิชา ยังยิ้ม. (2552, 6 เมษายน). ประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเหมืองใหม่. สัมภาษณ์.
- กิตติ มีศิลป์. (2552, 2 เมษายน). ประธานกลุ่มท่องเที่ยวเกษตรบ้านริมคลองโฮมสเตย์.
สัมภาษณ์.
- ท่ารถโรงเจอัมพวา. (2552, 6 เมษายน). ผู้ประกอบการรถโดยสาร. สัมภาษณ์.
- ทองห่อ สุดสวาท. (2552, 1 เมษายน). ประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเทิดไท้ร่วมใจ. สัมภาษณ์.
- ธงชัย อินทรพันธุ์. (2544). การจัดการหมู่บ้านท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์บ้านทรงไทย ศึกษาเฉพาะ
ตำบลปลายโพงพาง อำเภอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม. ปริญญาพิเศษ
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารทั่วไป, วิทยาลัย
การบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา .
- ชาติรี ลักยพร. (2552, 6 เมษายน). ผู้ประกอบการเรือน้ำเที่ยว. สัมภาษณ์.
- ธนู พยงค์ยิ้ม. (2552, 1 เมษายน). ประธานกลุ่มผ้ามัดย้อมจากเปลือกไม้. สัมภาษณ์.
- นันทพร กลิ่นมาลี. (2552, 9 เมษายน). ผู้ประกอบการที่พักโฮมสเตย์. สัมภาษณ์.
- นิตย์ สัมมาพันธ์ และเอมเบอร์ ณรงค์. (2550). แนวทางการพัฒนาบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิง
อนุรักษ์ ณ จังหวัดสมุทรสงคราม. วารสารร่วมพฤษ์มหาวิทยาลัยเกริก, 25 (2), 145.
- นิภา จารุพัฒน์. (2552, 2 เมษายน). ผู้ประกอบการเรือน้ำเที่ยว. สัมภาษณ์.

บุญปลอด เจริญฤทธิ์. (2552, 30 มีนาคม). ที่ปรึกษากลุ่มกลุ่มเยาวชนนครบางแก้ว. สัมภาษณ์.
บรรหาร ธรรมไพโรจน์. (2552, 30 มีนาคม). ผู้ประกอบการที่พักโฮมสเตย์. สัมภาษณ์.

ประยูร บุญประเสริฐ และคณะ. (2542). *แบบการดำเนินชีวิตของชาวกรุงเทพมหานคร (Consumer Lifestyle in Bangkok)*. กรุงเทพฯ: คณะพาณิชย์ศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ปรีชา พุคะบุตร. (2552, 30 มีนาคม). ประธานกลุ่มอนุรักษ์แม่โขงไทยโบราณ. สัมภาษณ์.

เป็รื่อง มรรคทรัพย์. (2552, 2 เมษายน). ประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรควาโด่ง. สัมภาษณ์.

พยุง พนาวัลย์. (2552, 2 เมษายน). ปะธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรวัดประดู่. สัมภาษณ์.

ไพโรจน์ ฉิมพาลี. (2552, 7 เมษายน). ประธานกลุ่มบ้านหึ่งห้อย. สัมภาษณ์.

ภัคพร ชื่นสงวน. (2552, 7 เมษายน). ประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบางจะเกร็ง. สัมภาษณ์.

มยุรีย์ บุญประดิษฐ์. (2552, 6 เมษายน). ประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรคาหลา. สัมภาษณ์.

วชิรพงศ์ ขวัญอ่อนวีระกุล. (2552, 7 เมษายน). ประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนอนุรักษ์ป่าชายเลนบ้านคลองซ่อง. สัมภาษณ์.

วรชัย แสงวุฒิซ. (2552, 9 เมษายน). ประธานกลุ่มเลี้ยงปลาที่บึงในกระซัง. สัมภาษณ์.

วิชัย ณ บางช้าง. (2552, 2 เมษายน). ผู้ประกอบการเรือน้ำเที่ยว. สัมภาษณ์.

วุฒิชัย สุนทรสมัย และคณะ. (2550). *การถ่ายทอดองค์ความรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพ ความเข้มแข็ง และความยั่งยืนของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและการประกอบธุรกิจด้านการท่องเที่ยวที่พักแรมแบบโฮมสเตย์ กรณีศึกษาตำบลเกาะช้างใต้ จังหวัดตราด*. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

ศศิวิมล บุญพัก. (2552, 2 เมษายน). สมาชิกกลุ่มโฮมสเตย์บ้านทรงไทยปลายโพงพาง. สัมภาษณ์.

สมทรง แสงตะวัน. (2552, 25 มีนาคม). ประธานกลุ่มปรับปรุงคุณภาพไม้ผล. สัมภาษณ์.

สมศักดิ์ สามีคศิริธรรม และคณะ. (2550). *การจัดการโฮมสเตย์ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษาอำเภอบางคนที*. วารสารร่วมพฤษภมหาวิทยาลัยเกริก, 25 (2), 145.

สฤณี กลิ่นอำไพ. (2552, 30 มีนาคม). ผู้ประกอบการที่พักโฮมสเตย์. สัมภาษณ์.

สถาบันศิลปปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยบูรพา (2547). *ความหมายนักท่องเที่ยว*. วันที่ค้นข้อมูล 4 มีนาคม 2552, เข้าถึงได้จาก

<http://srayaisom.dyndns.org/nectec/siamculture/travel/knowledge/travel04.html>

สรณพงษ์ บัวโรย. (2550). *การท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม*.

เอกสารท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม. สมุทรสงคราม: สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสงคราม

สำนักงานจังหวัดสมุทรสงคราม. (2550). ข้อมูลจังหวัดสมุทรสงครามและยุทธศาสตร์
จังหวัดสมุทรสงคราม. วันที่ค้นข้อมูล 3 มีนาคม 2552 , เข้าถึงได้จาก
<http://www.samutsongkhram.go.th>

อรวัต เสนะวัต. (2549). ทำการศึกษาทัศนคติและพฤติกรรมของคนในกรุงเทพมหานครที่มีต่อการ
ท่องเที่ยวแบบ โฮมสเตย์. สารนิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาบริหารธุรกิจ
มหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

อารีย์ อุดมสวัสดิ์. (2552, 6 เมษายน). ประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรจอมปลวก. สัมภาษณ์.

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

เรื่อง การพัฒนาโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรสำหรับนักท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร
ที่พักแรมแบบโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

มหาวิทยาลัยบูรพา คณะการจัดการและการท่องเที่ยว

หลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาการจัดการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการกรอกแบบสอบถามตามความคิดเห็นและความ
เป็นจริงแบบสอบถามประกอบด้วย 2 ส่วน

ขอขอบพระคุณสำหรับความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

การท่องเที่ยวเชิงเกษตร หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวไปยังพื้นที่ชุมชนเกษตรกรรม สวนเกษตร
สวนสมุนไพร ฟาร์มปศุสัตว์ และสัตว์เลี้ยงแหล่งเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำต่าง ๆ สถานที่ราชการ ตลอดจน
สถาบันการศึกษาที่มีงานวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตทางการเกษตร ที่ทันสมัยฯ เพื่อชื่น
ชมความสวยงามความสำเร็จและเพลิดเพลินในกิจกรรม ทางการเกษตร ในลักษณะต่าง ๆ ได้ความรู้
ได้ประสบการณ์ใหม่ ๆ บนพื้นฐานความรับผิดชอบ และมีจิตสำนึกต่อการรักษา สภาพแวดล้อม
ของสถานที่นั้น

คำชี้แจง : กรุณาใส่เครื่องหมาย / ลงในช่องว่าง เพียงคำตอบเดียว

ส่วนที่ 1 โครงสร้างทั่วไปของนักท่องเที่ยว

1.1 ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยว

1. เพศ

ชาย หญิง

2. อายุ

15-24 ปี 25-34 ปี 35-44 ปี
 45-54 ปี 55 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

มัธยมศึกษา, ปวช. อนุปริญญา, ปวส.
ปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี

4. อาชีพ

ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ ประกอบธุรกิจส่วนตัว
 พนักงานบริษัท แม่บ้าน นักศึกษา
 อื่นๆ

5. รายได้

- น้อยกว่า 5,000 บาท 5,001-10,000 บาท
 10,001-20,000บาท 20,001-30,000บาท
 มากกว่า 30,000บาท

6. สถานภาพ

- โสด สมรส ม่าย / หย่าร้าง

1.2 พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

7. ท่านเคยเดินทางท่องเที่ยวเชิงเกษตรหรือไม่

- ไม่เคย 1-2 ครั้ง มากกว่า 3 ครั้ง

8. ท่านเคยเดินทางท่องเที่ยวเชิงเกษตรกับใครบ่อยที่สุด

- คณะศึกษาดูงาน ครอบครัว เพื่อนฝูง

9. ท่านเคยท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ไหนบ่อยที่สุด

จังหวัด _____

10. ส่วนใหญ่ในแต่ละครั้งท่านเคยเดินทางท่องเที่ยวเชิงเกษตร โดยใช้เวลากี่วัน

- 1 วัน 2 วัน 3 วัน มากกว่า 3 วัน

11. ลักษณะของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ท่านสนใจ

- สวนป่าและสวนผลไม้ เรือกสวนไร่นา
 แม่น้ำลำคลอง ทะเลและชายฝั่ง
 ไปรตระบุ _____

12. จุดประสงค์การท่องเที่ยวเชิงเกษตรของท่านคือข้อใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ศึกษากลุ่มอาชีพเกษตร ศึกษากิจกรรมเพื่อนุรักษ์
 ศึกษาวิถีชีวิตชาวสวน ศึกษาวิถีชีวิตชาวประมง
 ไปรตระบุ _____

13. ท่านมาท่องเที่ยวในครั้งนีใช้ระยะเวลา

- 2วัน1คืน 3วัน2 คืน มากกว่า 3 วัน

14. ค่าบริการที่พักที่ท่านจ่าย _____ บาทรวมทั้งหมด

15. ค่าบริการพาหนะนำเที่ยว

15.1 ค่าบริการบริการรถรับจ้างหรือรถให้เช่าที่ท่านจ่าย _____ บาท

15.2 ค่าบริการเรือนำเที่ยวที่ท่านจ่าย _____ บาท

16. ค่าอาหารที่ท่านจ่าย _____ บาท
17. ค่าของฝากของที่ระลึกที่ท่านจ่าย _____ บาท
18. ค่าบริการโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ท่านจ่าย _____ บาทรวมทั้งหมด

ส่วนที่ 2 ความต้องการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยว

คำชี้แจง : กรุณาใส่เครื่องหมาย / ลงในช่องว่าง เพื่อให้ท่านเลือก

“โปรแกรมการท่องเที่ยวที่ท่านต้องการ”

19. ถ้าท่านมีเวลาว่างท่านต้องการมาพักโดยใช้เวลานานที่สุดกี่วัน

- 1วัน 2วัน 3วัน มากกว่า 3วัน

20. ที่พักที่ท่านต้องการ

- บ้านสวน ริมน้ำ ริมน้ำ กะเตงในทะเล
- ในตัวเมือง อื่นๆ _____

21. อาหารที่ท่านต้องการ

- อาหารทะเล อาหารพื้นบ้าน อาหารเพื่อสุขภาพ

22. การเดินทางท่องเที่ยวที่ต้องการภายในแหล่งท่องเที่ยว

- จักรยาน รถบัส รถตู้ รถส่วนตัว
- เรือหางยาว เรือแจว เรือพาย

แหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรม

23. แหล่งท่องเที่ยว (เลือกคำตอบที่ต้องการ 3 คำตอบ)

- วัด ตลาดน้ำ
- อุทยาน ร.2 พิพิธภัณฑ์
- สวนผลไม้ คอนฮอยลอค
- บ้านแมวไทย ฟาร์มเลี้ยงหอย

24. เชื่อมชมกลุ่มอาชีพวิสาหกิจชุมชน (เลือกคำตอบที่ต้องการ 3 คำตอบ)

- การทำน้ำตาลมะพร้าว การทำกล้วยทอดเนย
- การทำน้ำว่านหางจระเข้ การทำแชมพูสมุนไพร
- การทำชาสมุนไพร / น้ำสมุนไพร การทำผลไม้แช่อิ่ม
- การทำแป้งเกลือจืด การทำกะปิเคียวดำ
- การทำน้ำพริก การทำขนมไทย
- การทำผ้ามัดย้อมจากเปลือกไม้ป่าชายเลน

- การทำปลาหมอคัดเดียวจากตู้ปลาพลังงานแสงอาทิตย์
 การทำวุ้นมะพร้าว การแปรรูปปลาทับทิม

25. การชมวิถีชีวิตชาวสวนและชาวประมง (เลือกคำตอบที่ต้องการ 3 คำตอบ)

- การทำไร่นาสวนผสม การทำสวนส้มโกลดสารพิษ
 การทำสวนดินจี่ การเลี้ยงหอยแครง
 การถักกระดานเลน ชมการทำโพงพาง (คัตปลา)
 การปลูกพืชสมุนไพร วิถีชีวิตคนริมน้ำ
 การเผาถ่านไม้โกงกาง การทำปุ๋ยหมักชีวภาพ
 การทำน้ำส้มควันไม้ การเพาะถั่วงอก
 การทำปุ๋ยน้ำจากเศษอาหาร การเลี้ยงปลาทับทิม

26. การทำกิจกรรมเพื่ออนุรักษ์ (เลือกคำตอบที่ต้องการ 3 คำตอบ)

- การปลูกป่าชายเลน การให้อาหารลิงแสม
 การอนุรักษ์พันธุ์มะพร้าว ชมไก่ชนและไก่สายพันธุ์ดั้งเดิม

27. กิจกรรมการท่องเที่ยวอื่นๆ (เลือกคำตอบที่ต้องการ 3 คำตอบ)

- ทำบุญไหว้พระ ล่องเรือชมหิ่งห้อย
 แล่นเรือบนเลน ชมเรือโบราณ และพิพิธภัณฑ์

28. ค่าบริการโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ท่านยินดีจ่าย _____ บาทรวมทั้งหมด

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

1. แหล่งท่องเที่ยว

---

2. กลุ่มอาชีพวิสาหกิจชุมชน

---

3. วิถีชีวิตชาวสวนและชาวประมง

---

4. กิจกรรมเพื่ออนุรักษ์

---

5. กิจกรรมการท่องเที่ยว

ขอขอบคุณ ในการตอบแบบสอบถาม

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง การพัฒนาโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรสำหรับนักท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร
ที่พักแรมแบบโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

มหาวิทยาลัยบูรพา คณะการจัดการและการท่องเที่ยว

หลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาการจัดการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
ผู้ประกอบการ ที่พักโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา ผู้ประกอบการให้บริการการคมนาคม และแหล่ง
ท่องเที่ยวเกษตรในจังหวัดสมุทรสงคราม

ประเด็นคำถาม

- ประวัติของผู้ประกอบการที่พักโฮมสเตย์ ผู้ประกอบการให้บริการการคมนาคม และ
แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร
- ความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวที่เข้ามาพักโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา การ
ให้บริการการคมนาคม และแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร
- อัตราการให้บริการ
- กิจกรรมที่มีการให้บริการ หรือกิจกรรมที่มีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยว
- การส่งเสริมการตลาด ของผู้ประกอบการที่พักโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา การให้บริการ
การคมนาคม และแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร
- ช่องทางการตลาดของผู้ประกอบการที่พักโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา การให้บริการการ
คมนาคม และแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

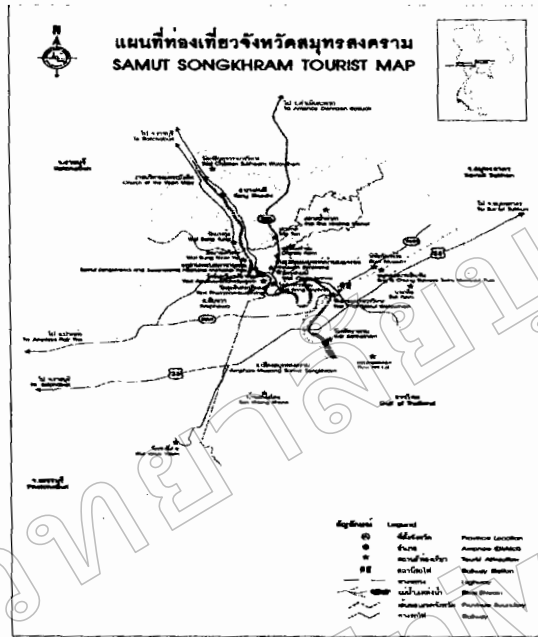
มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

ภาคผนวก ข

ข้อมูลทั่วไป จังหวัดสมุทรสงคราม

ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดสมุทรสงคราม

แผนที่จังหวัดสมุทรสงคราม

สภาพทั่วไป

อาณาเขต จังหวัดสมุทรสงครามมีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับจังหวัดราชบุรีและจังหวัดสมุทรสาคร โดยมีลำคลองคอนมะโนรา และรางห้าคำลิ่งใน เขตท้องที่อำเภอบางคนที และอำเภอเมืองสมุทรสาคร เป็นแนวแบ่งเขต

ทิศใต้ ติดทะเลอ่าวไทย ตรงปากแม่น้ำแม่กลอง และจังหวัดเพชรบุรี

ทิศตะวันออก ติดต่อกับจังหวัดสมุทรสาคร ที่คลองพรมแดนท้องที่อำเภอเมืองสมุทรสาคร

ทิศตะวันตก ติดต่อกับจังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดราชบุรี โดยมีลำคลองวัดประดู่ เป็นแนวแบ่งเขตในท้องที่อำเภออัมพวา

ลักษณะภูมิประเทศ พื้นที่โดยทั่วไปของจังหวัดเป็นที่ราบลุ่มริมทะเล โดยตลอด สภาพของดินเป็นดินเหนียวปนทราย ไม่มีภูเขาหรือเกาะ เดิมเคยมีป่าโกงกาง ไม้เสม ตามชายฝั่งทะเล และมีป่าจากตามปากแม่น้ำ แต่ปัจจุบัน ได้มีการใช้ประโยชน์จากพื้นที่ดังกล่าวในการเลี้ยงกุ้งกุลาดำเกือบทั้งหมด ต่อมาการเลี้ยงกุ้งได้เกิดการขาดทุน ทำให้ปล่อยบ่อกุ้งร้างจำนวนมาก แม่น้ำสำคัญที่ไหลผ่าน คือ แม่น้ำแม่กลอง ไหลผ่านบริเวณท้องที่อำเภอบางคนที และอำเภออัมพวา ไปออกทะเลอ่าวไทย ที่

บริเวณปากแม่น้ำแม่กลองในเขตอำเภอเมืองสมุทรสงคราม นอกจากนี้มีลำคลองใหญ่น้อยมากมาย แยกจากแม่น้ำแม่กลอง 338 คลอง ถ้าประ โคง 1,947 ถ้าประ โคง กระจายอยู่ทั่วพื้นที่ ทำให้เกิดความ สะดวกในด้านการคมนาคมทางน้ำ และการประกอบอาชีพด้านกสิกรรม

เขตการปกครอง อำเภอมี 3 อำเภอ 36 ตำบล 284 หมู่บ้าน เทศบาลมี 5 เทศบาล และ 30 องค์การ บริหารส่วนตำบล

การคมนาคม ในอดีตการคมนาคมจังหวัดสมุทรสงคราม โดยทั่วไปอาศัยการคมนาคมทางน้ำ แต่ ปัจจุบันมีทางหลวงแผ่นดินตัดผ่านในปี พ.ศ.2512 ทำให้สามารถติดต่อกับกรุงเทพฯ และ จังหวัด ใกล้เคียงได้สะดวก ซึ่งแบ่งออกได้ ดังนี้

ทางรถยนต์ มีทางหลวงแผ่นดินทั้งหมด 4 สาย ประกอบด้วย 1. เส้นทางหมายเลข 35 เป็นเส้นทาง รถยนต์ สายธนบุรี - ปากท่อ ระยะทางจากกรุงเทพฯ - สมุทรสงคราม ประมาณ 65 กม. 2. เส้นทาง หมายเลข 35 เป็นเส้นทางรถยนต์ สายสมุทรสงคราม - สมุทรสาคร ระยะทางประมาณ 32.50 กม. 3. เส้นทางหมายเลข 325 เป็นทางหลวงแผ่นดิน สายสมุทรสงคราม - ดำเนินสะดวกบางแพ เริ่มจาก กม.ที่ 28 ของถนนเพชรเกษมผ่าน อ.บางแพ และ อ.ดำเนินสะดวก จ.ราชบุรีไปยัง อ.บางคนที จ. สมุทรสงคราม ระยะทาง 42 กม. 4.เส้นทางคมนาคม สายสมุทรสงคราม - ปากท่อ ซึ่งเป็นทางหลวง จังหวัดระยะทางทั้งสิ้น 20 กม.

ทางรถไฟ ปัจจุบันเป็นสายแม่กลอง - วงเวียนใหญ่ ส่วนใหญ่จะใช้สำหรับการสัญจร

และขนส่งเสบียงอาหารของประชาชน การคมนาคมทางรถไฟ แบ่งเป็น 2 ตอน 1. จากสถานี แม่กลอง อ.เมือง - สถานีบ้านแหลม อ.เมือง ระยะทาง 33.10 กม. แล้วลงเรือข้ามแม่น้ำท่าจีน ไปขึ้น รถไฟ 2. ที่สถานีมหาชัย จ.สมุทรสาคร จากสถานีมหาชัย อ.เมือง - สถานีวงเวียนใหญ่ ระยะทาง 33.80 กม.

การคมนาคมทางน้ำ จังหวัดสมุทรสงครามมีแม่น้ำไหลผ่านทั้ง 3 อำเภอ เป็นระยะทางประมาณ 30 กม. ออกสู่ปากอ่าวแม่กลอง มีคลองเล็ก ๆ อีกประมาณ 300 คลอง การคมนาคมในจังหวัดจึงใช้เรือ เป็นสำคัญ ซึ่งโดยมากได้แก่ เรือยนต์ เรือหางยาว เรือแจว และมีท่าเทียบเรืออีก 7 แห่ง การติดต่อกัน ระหว่างจังหวัดก็มีทางเรือ คือ

- จังหวัดสมุทรสงคราม - จังหวัดราชบุรี ใช้แม่น้ำแม่กลองเป็นเส้นทางคมนาคม
- จังหวัดสมุทรสงคราม - อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี ใช้เส้นทางทะเล

- การขนส่งระหว่างจังหวัดสมุทรสงครามกับกรุงเทพฯ นั้น แต่เดิมใช้ถ้ำคลอง เช่น คลองแม่กลอง คลองภาษีเจริญ ฯลฯ ปัจจุบันนิยมใช้เรือเดินทะเลขนส่งสินค้าขึ้นตามแม่น้ำเจ้าพระยา ซึ่งมีเป็นประจำทุกวัน

เศรษฐกิจ ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม และการประมง ส่วนอุตสาหกรรมนั้นส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมขนาดเล็ก โดยอุตสาหกรรมที่สำคัญ ได้แก่ อุตสาหกรรมผลิตน้ำตาล อุตสาหกรรมอาหาร อุตสาหกรรมแปรรูปสัตว์น้ำ อุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร และมีโรงงานทั้งสิ้น 270 โรงงาน ทุนจดทะเบียนรวม 5,068,084,947 บาท จำนวนการจ้างงาน 7,099 คน ภาวะเศรษฐกิจโดยรวมของจังหวัดสมุทรสงครามขยายตัวเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อย และการประมงเป็นสาขาการผลิตในภาคเกษตรที่ทำรายได้สูงสุดของจังหวัด รองลงมาก็คือ กสิกรรม และการแปรรูปสินค้าเกษตรอย่างง่าย

แหล่งท่องเที่ยวและแหล่งท่องเที่ยวเกษตร

ตลาดน้ำยามเย็นอัมพวา

ในอดีตเมืองอัมพวาถือว่าเป็นศูนย์กลางการคมนาคมทางน้ำที่สำคัญของจังหวัดสมุทรสงครามมีตลาดน้ำขนาดใหญ่ และชุมชนริมน้ำที่เป็นศูนย์กลางด้านพาณิชย์กรรม แต่ผลกระทบของการพัฒนาการคมนาคมทางบก ทำให้ความเป็นศูนย์กลางฯ ของอัมพวาต้องสูญเสียบไป ตลาดน้ำค่อยๆ ลดความสำคัญ และสูญหายไปที่สุดในที่สุด ทิ้งไว้แต่ร่องรอยของความเจริญในอดีต ซึ่งยังคงปรากฏให้เห็นชัดเจนในทุกวันนี้

ทางเทศบาลตำบลอัมพวา โดยความร่วมมือร่วมใจของประชาชนในท้องถิ่น ได้ฟื้นฟูตลาดน้ำอัมพวาขึ้นมาอีกครั้งหนึ่ง เพื่ออนุรักษ์ความเป็นอยู่ของชุมชนริมน้ำ ซึ่งในปัจจุบันจะหาได้ยาก ให้สืบทอดตลอดไป โดยใช้ชื่อว่า "ตลาดน้ำยามเย็น"

สิ่งที่น่าสนใจ

ตลาดน้ำยามเย็น จะมีทุกวันศุกร์ ตั้งแต่เวลา 15.00 -22.00 น. วันเสาร์ และวันอาทิตย์ ตั้งแต่เวลา 12.00-22.00 น.

ตลาดน้ำโดยทั่วไปมักจะจัดขึ้นในเวลากลางวัน แต่ตลาดน้ำยามเย็น ที่อัมพวาแห่งนี้ จะจัดขึ้นในช่วงเวลาเย็นเรื่อยไปจนถึงเวลาพลบค่ำ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าเป็นตลาดน้ำแห่งแรกของประเทศไทย ที่จัดในลักษณะเช่นนี้ ในตอนเย็นชาวบ้านจะเริ่มทยอยพาเรือนำสินค้าหลากหลาย นานาชนิด อาทิ อาหาร ผลไม้ พืชผัก ขนม ของกินของใช้ มาขายให้กับนักท่องเที่ยว หรือคนในท้องถิ่นที่สัญจรไปมาที่ตลาดอัมพวา ทำให้ได้สัมผัสกับธรรมชาติของชีวิตของชุมชนริมน้ำ

นักท่องเที่ยวสามารถที่จะหาซื้ออาหารมานั่งรับประทาน บริเวณริมคลองอัมพวาติดกับตลาดน้ำ ซึ่งได้มีการจัดสถานที่ไว้ ทำให้มีความสะดวกสบายมากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ที่ตลาดน้ำอัมพวา ยังมีกิจกรรมที่น่าสนใจ คือ กิจกรรมการล่องเรือชมหิ่งห้อย ชมปรากฏความงามยามค่ำคืน หรือล่องเรือท่องเที่ยวตามลำน้ำแม่กลอง ค่าบริการคนละ 60-80 บาท

ตลาดน้ำท่าคา

ตั้งอยู่ที่ตำบลท่าคา เป็นตลาดนัดทางน้ำที่ยังคงความเป็นธรรมชาติของวิถีชีวิตชาวบ้าน ซึ่งมีอาชีพทำสวนปลูกพืชชนิดต่าง ๆ ชาวบ้านจะพายเรือนำผลผลิต พืชผักและผลไม้จากสวน เช่น พริกหอม กระเทียม น้ำตาลมะพร้าว ฝรั่ง มะพร้าว ชมพู่ ส้มโอ มาขาย-แลกเปลี่ยนกัน เฉพาะในวันขึ้นหรือแรม 2 ค่ำ 7 ค่ำ 12 ค่ำ (ทุก ๆ 5 วัน) ตั้งแต่เวลาประมาณ 08.00-11.00 น. นอกจากนี้ยังสามารถติดต่อเช่าเรือพายเที่ยวชมหมู่บ้าน และเรือสวนผลไม้ในบริเวณนั้นได้ สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับวันเวลานัดได้ที่ องค์การบริหารส่วนตำบลท่าคา โทร. 0 3476 6208 หรือ ลุงจรรยา โทร. 0 3476 6123

ล่องเรือชมทิวทัศน์สองฝั่งแม่น้ำแม่กลอง

สามารถเช่าเรือล่องชมทิวทัศน์ริมฝั่งแม่น้ำแม่กลอง ตลอดสองฝั่งแม่น้ำจะเห็นบ้านเรือนผู้คน และเรือนปั้นหย่าซึ่งหาได้ยากในปัจจุบัน นอกจากนี้ยังมีวัดต่าง ๆ ที่ตั้งอยู่ริมน้ำ เช่น วัดอัมพวัน วัดบางแคใหญ่ วัดบางแคน้อย วัดภุมรินทร์กุฎีทอง หรือ จะนั่งเรือเข้าไปในลำคลองเล็กๆ ผ่านสวนมะพร้าว สวนลิ้นจี่ บรรยากาศร่มรื่นและเป็นเส้นทางที่ยังไม่ค่อยมีผู้คนเข้าไปท่องเที่ยวมากนัก น่าสนใจไปอีกแบบ

วัดเพชรสมุทรวรวิหาร

วัดเพชรสมุทรวรวิหาร เดิมชื่อ "วัดศรีจำปา" ในปี พ.ศ.2307 ชาวบ้านแหลมในเขตเมืองเพชรบุรีอพยพหนีพม่ามาตั้งบ้านเรือนอยู่บริเวณตำบลแม่กลอง ชาวบ้านแหลมได้ช่วยกันบูรณะวัดศรีจำปาและเรียกวัดนี้ใหม่ว่า "วัดบ้านแหลม" ต่อมาได้ยกฐานะขึ้นเป็นอารามหลวงชั้นวรวิหาร ได้รับพระราชทานนามว่า "วัดเพชรสมุทรวรวิหาร"

หลวงพ่อบ้านแหลม เป็นพระพุทธรูปคู่บ้านคู่เมืองของจังหวัดสมุทรสงคราม เป็นที่เคารพเลื่อมใสของคนทั่วไป เป็นพระพุทธรูปยืนอุมบาตร ตามตำนานเล่าว่า ชาวประมงบ้านแหลมออกไปลากอวนในอ่าวแม่กลอง ได้พระพุทธรูปติดมา 2 องค์ องค์หนึ่งเป็นพระพุทธรูปนั่ง อีกองค์

หนึ่งเป็นพระพุทธรูปยืน พระพุทธรูปนั่ง ได้อัญเชิญไปประดิษฐานไว้ที่วัดเขาตะเครา จังหวัดเพชรบุรี ส่วนพระพุทธรูปยืนนำมาประดิษฐานไว้ที่วัดบ้านแหลม เรียกกันว่า "หลวงพ่อบ้านแหลม"

หลวงพ่อบ้านแหลม เป็นที่เคารพบูชาในหมู่พุทธศาสนิกชนโดยทั่วไป ในแต่ละวันจะมีผู้ศรัทธาจากทั่วทุกสารทิศมากราบนมัสการอย่างเนืองแน่น มีการเฟรียกแระยว่า หากใครไปเมืองสมุทรสงคราม ไม่ได้ไปนมัสการหลวงพ่อบ้านแหลมก็เสมือนไม่ได้ไปเมืองสมุทรสงคราม ใครพูดถึงเมืองสมุทรสงคราม ไม่กล่าวถึงนามหลวงพ่อบ้านแหลมก็เสมือนไม่รู้จักสมุทรสงคราม คนสมุทรสงครามคนใดไม่เคยเห็นหลวงพ่อบ้านแหลม ก็เปรียบเสมือนลูกกำพร้าไม่เคยเห็นหน้าพ่อ

วัดอัมพวันเจติยาราม

เป็นวัดของตระกูลราชินิกุลบางช้าง สันนิษฐานว่าสร้างในสมัยรัชกาลที่ 1 เป็นสถานที่พระราชสมภพของรัชกาลที่ 2 เชื่อกันว่าบริเวณพระปรารักษ์ของวัดอัมพวันเจติยาราม เดิมเป็นเรือนที่กษัตริย์ใช้เป็นที่พักผ่อนคฤหาสน์ ซึ่งต่อมาได้เป็น พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย

วัดอัมพวันเจติยารามได้รับการบูรณะปฏิสังขรณ์ โดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 3 รัชกาลที่ 4 และรัชกาลที่ 5 จนถึงรัชกาลปัจจุบัน วัดอัมพวันเจติยาราม เป็นพระอารามหลวงชั้นโท พระอุโบสถตลอดจนถาวรวัตถุในวัดนี้ ส่วนใหญ่เป็นศิลปะ และสถาปัตยกรรมในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น ซึ่งนับเป็นพระอุโบสถที่มีความงดงาม นอกจากนี้ยังมีพระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยประดิษฐาน

วัดบางกะพ้อม

ตั้งอยู่กิโลเมตรที่ 37-38 ไปตามทางหลวงหมายเลข 325 (สมุทรสงคราม-บางแพ) เป็นวัดเก่าแก่สร้างในสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนปลาย สิ่งที่น่าสนใจอยู่ภายในวิหารเก่าของวัด ผนังวิหารด้านบนเป็นภาพจิตรกรรมฝาผนังลักษณะแตกต่างจากทั่วไป คือ เป็นปูนปั้นลวดลายปูนแสดงเรื่องเกี่ยวกับพระพุทธประวัติ ผนังวิหารด้านล่างโดยรอบมีช่องเจาะเป็นซุ้มประดิษฐานพระพุทธรูป นอกจากนี้กลางวิหารยังประดิษฐานรอยพระพุทธรูปบาทจำลองขนาดใหญ่ซ้อนกันสี่รอยลดหลั่นกันไป สันนิษฐานว่าสร้างในสมัยกรุงธนบุรี เดิมมีแผ่นเงินหุ้มแต่ถูกขโมยไปเมื่อครั้งสงคราม พระพุทธรูปรอยที่ซ้อนลึกที่สุดนั้นเป็นไม้ประดับมุกยังคงหลงเหลือลวดลายงดงาม บริเวณลานวัดจะเห็นร้านกาแฟเล็ก ๆ จำหน่ายชา กาแฟรสชาติหอมอร่อยแบบดั้งเดิม

วัดภุมรินทร์กุฎีทอง

ตั้งอยู่ริมแม่น้ำแม่กลอง ตรงปากคลองประชาชื่นฝั่งตะวันตก ตำบลสวนหลวง สิ่งที่น่าสนใจภายในวัดมีมากมาย ได้แก่ กุฎีทอง ทำด้วยไม้สัก ประวิติเล่าว่า เศรษฐีบิดาของคุณนาค (สมเด็จพระอมรินทราบรมราชินี พระบรมราชินีในรัชกาลที่ 1) ให้สมภารวัดบางลี่ตรวจดวงชะตาคุณนาค สมภารทำนายว่าจะได้เป็นพระราชินี เศรษฐีบิดาคุณนาคจึงให้คำมั่นว่า ถ้าเป็นจริงจะสร้างกุฎีทองถวายให้วัด วัดบางลี่จึงได้ชื่อว่า วัดบางลี่กุฎีทอง ต่อมาวัดบางลี่ถูกน้ำเซาะที่ดินพังลง จึงรื้อกุฎีทองมาสร้างไว้ที่วัดภุมรินทร์ วัดนี้จึงได้ชื่อว่าวัดภุมรินทร์กุฎีทอง นอกจากนี้ ยังมีพิพิธภัณฑ์วัดภุมรินทร์ และอุทยานการศึกษา เป็นสถานที่เก็บรวบรวม โบราณวัตถุล้ำค่าสมควรแก่การศึกษาและอนุรักษ์ ไว้ เช่น พระพุทธรูป หนังสือไทย โถลายคราม และเครื่องทองเหลือง พระพุทธรูปเก่าแก่ อายุกว่า 300 ปี เป็นพระพุทธรูปปูนปั้นปิดทอง ปางมารวิชัยชื่อ พระพุทธรัตนมงคลหรือหลวงพ่อโต

บริเวณใกล้วัดมีจุดลงเรือของศูนย์ท่องเที่ยวทางน้ำ จ.สมุทรสงคราม สามารถติดต่อล่องเรือตามโปรแกรมต่าง ๆ ได้แก่ ล่องเรือตามรอยเสด็จประพาสต้นรัชกาลที่ 5 ล่องเรือเที่ยวตลาดน้ำ ล่องเรือไหว้พระ หรือพักโฮมสเตย์

วัดบางแคน้อย

ตั้งอยู่ที่ตำบลแควอ้อม ริมแม่น้ำแม่กลอง คุณหญิงจ้อย (น้อย) วงศาโรจน์ เป็นผู้สร้างเมื่อ พ.ศ. 2411 เดิมอุโบสถของวัดสร้างบนแพไม้ไผ่ผูกไว้กับต้นโพธิ์ริมฝั่งแม่น้ำแม่กลอง ปัจจุบันวัดนี้ได้รับการบูรณะอย่างดี สิ่งที่น่าสนใจภายในวัด ได้แก่ ผนังภายในพระอุโบสถทำจากไม้สักแกะสลักเป็นเรื่องราวในพุทธประวัติ การประสูติ ตรัสรู้ ปรีชาญาณ และเรื่องพระเจ้าสิบชาติ ลวดลายสวยงามชัดเจน โดยมีมือข้างแคะสลักจังหวัดเพชรบุรีซึ่งมีชื่อเสียงด้านการแกะสลักไม้ นับเป็นอุโบสถที่มีความงดงามในศิลปะการแกะสลักไม้

วัดจุฬามณี

ตั้งอยู่บนทางหลวงหมายเลข 325 (สมุทรสงคราม-บางแพ) กิโลเมตร 34-35 ตำบลบางช้าง เป็นวัดโบราณริมฝั่งคลองอัมพวาต่อเนื่องกับคลองผีหลอก วัดนี้สร้างขึ้นตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา ตอนปลายรัชกาลสมเด็จพระเจ้าปราสาททอง สันนิษฐานว่า ท้าวแก้วผลึก (น้อย) นายตลาดบางช้าง ต้นวงศ์ราชินิกุลบางช้างเป็นผู้สร้างขึ้น บริเวณหลังวัดเดิมเป็นนิวาสถานของคุณนาค (สมเด็จพระอมรินทราบรมราชินีพระบรมราชินีในรัชกาลที่ 1) และคุณบุญรอด (สมเด็จพระศรีสุริเยนทราบรมราชินีพระบรมราชินีในรัชกาลที่ 2) สิ่งที่น่าสนใจที่วัดนี้ คือ หลวงพ่อเนื่อง พระเกจิอาจารย์ดังที่มีรณภาพ

ไปตั้งแต่ พ.ศ.2530 ปัจจุบันสังขารไม่เนาเปื่อย เก็บอยู่ในโลงแก้ว ให้พุทธศาสนิกชนขึ้นไปกราบนมัสการบนเรือนไทยริมคลองอัมพวา

วัดประดู่

ตั้งอยู่ที่ตำบลวัดประดู่ อำเภออัมพวา เป็นวัดเก่าแก่ สร้างในสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนปลาย รัชกาลที่ 5 เคยเสด็จประพาสต้นทางชลมารคมาที่วัดนี้สมัยที่หลวงปู่แจ่มเป็นเจ้าอาวาส ทรงมีพระราชศรัทธา และได้ถวายสิ่งของให้แก่หลวงปู่มากมาย เช่น เรือเก๋งพระที่นั่ง พระแท่นบรรทม ศาลปัดร ปั้นโต สลักบาตร ฯลฯ ซึ่งปัจจุบันทางวัดได้โดยจัดสร้าง พิพิธภัณฑ์พระราชศรัทธา เก็บรักษาไว้อย่างดี นอกจากนี้ในพิพิธภัณฑ์ยังจัดแสดง "หุ่นขี้ดินสองทอง" รูปพระเกจิอาจารย์ในจังหวัดสมุทรสงคราม และรูปรัชกาลที่ 5 แกะสลักจากไม้หอม ผู้สนใจเยี่ยมชมสอบถามรายละเอียดที่ โทร. 034-735237 หรือเว็บไซต์ www.watpradoo.com

อุทยานพระบรมราชานุสรณ์ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย (อุทยาน ร. 2)

เป็นโครงการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ของ มูลนิธิพระบรมราชานุสรณ์พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ เพื่อเป็นการสนองพระมหากรุณาธิคุณที่ได้พระราชทานศิลปวัฒนธรรมอันงดงามไว้เป็นมรดกแก่ชาติ จนได้รับยกย่องให้เป็นบุคคลสำคัญของโลกจากองค์การศึกษาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) บริเวณที่ก่อสร้างอุทยานพระบรมราชานุสรณ์นี้ พระราชสมุทธเมธี เจ้าอาวาสวัดอัมพวันเจติยารามเป็นผู้มอบเกล้าฯถวาย มีพื้นที่ประมาณ 11 ไร่ พื้นที่บริเวณนี้มีความสำคัญเพราะเป็นสถานที่พระราชสมภพของพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย (รัชกาลที่ 2) ภายในอุทยานพระบรมราชานุสรณ์ มีสิ่งที่น่าสนใจได้แก่

พิพิธภัณฑ์พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ลักษณะเป็นอาคารทรงไทย หลังแฉ่งออกเป็นส่วนตัวต่าง ๆ เช่น หอกลาง ภายในประดิษฐานพระบรมรูปรัชกาลที่ 2 และจัดแสดงศิลปะ โบราณวัตถุสมัยคันธารัตน โกสินทร์ เช่น เครื่องเบญจรงค์ เครื่องถ้วย หัว โขน ห้างชาย จัดให้เห็นลักษณะความเป็นอยู่ของชายไทยที่มีความกล้าหาญ รวมทั้งแท่นบรรทมซึ่งเชื่อว่าเป็นของพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ห้างหญิง แสดงให้เห็นลักษณะความเป็นอยู่ของหญิงไทยโบราณ โต๊ะเครื่องแป้ง คันฉ่อง ซานเรือบอน จัดแสดงตามแบบบ้านไทยโบราณ ห้างครัวและห้องน้ำ จัดแสดงลักษณะครัว ไทยมีเครื่องหุงต้ม ถ้วยชามและห้องน้ำของชนชั้นกลาง

นอกจากนี้ยังมี โรงละครกลางแจ้งและสวนพฤกษชาติเป็นสวนพันธุ์ไม้ในวรรณคดีคินานาชนิด อุทยาน ร.2 เป็นสถานที่ๆ เหมาะสำหรับเข้าไปเยี่ยมชมบรรยากาศแบบไทยที่ยังคงอนุรักษ์

เอาไว้ อุทยานฯเปิดให้เข้าชมทุกวัน โดยในวันจันทร์-ศุกร์ เปิดเวลา 08.30-17.00 น. วันเสาร์-อาทิตย์ เปิดเวลา 08.30-17.30 น. ค่าเข้าชมผู้ใหญ่ 20 บาท เด็ก 5 บาท สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม โทร.034-751666 โทรสาร 034-751376

ค่ายบางกุ้ง

เป็นค่ายทหารเรือไทยที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ สมเด็จพระเจ้าเอกทัศ ทรงโปรดเกล้าฯ ให้ยกกองทัพเรือมาตั้งค่ายที่ค่ายบางกุ้ง เรียกว่า "ค่ายบางกุ้ง" โดยสร้างกำแพงล้อมวัดบางกุ้งให้อยู่กลางค่าย เพื่อเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจและเป็นที่เคารพบูชาของทหาร ภายหลังเสียกรุงครั้งที่ 2 ค่ายบางกุ้งก็ร้างไปจนกระทั่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรงสถาปนากรุงธนบุรีเป็นราชธานีจึงทรงโปรดเกล้าฯ ให้ชาวจีนจากระยอง ชลบุรี ราชบุรี และกาญจนบุรีรวบรวมผู้คนมาตั้งกองทหารรักษาค่าย จึงมีชื่อเรียกอีกหนึ่งว่า "ค่ายจีนบางกุ้ง" ในปี พ.ศ. 2311 พระเจ้ากรุงอังวะทรงยกทัพผ่านกาญจนบุรีมาล้อมค่ายจีนบางกุ้ง สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรงโปรดเกล้าฯ ให้พระมหามนตรี (บุญมา) เป็นแม่ทัพยกไปช่วยเหลือทหารจีนขับไล่กองทัพพม่าทำให้ข้าศึกแตกพ่าย หลังจากนั้นค่ายบางกุ้งแห่งนี้ก็ถูกปล่อยให้รกร้างเกือบ 200 ปี จนมาถึง พ.ศ.2510 กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้ตั้งเป็นค่ายลูกเสือขึ้น (ปัจจุบัน ได้ยกเลิกไปแล้ว) และได้สร้างศาลพระเจ้าตากสินไว้เป็นอนุสรณ์

แหล่งท่องเที่ยวเกษตร

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรกรดาวโด่ง ตำบลคลองเงิน กิจกรรมจุดขายการท่องเที่ยว ได้แก่ ขั้นตอนการทำน้ำตาลมะพร้าว, การทำกล้วยทอดเนย, การทำน้ำวุ้นหางจรเข้ และการทำขนมจาก เปิดบริการทุกวัน โดยมีคุณเป็รื่อง มรรคทรัพย์ เป็นประธานกลุ่ม โทรศัพท์ 034-714900

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบางจะเกร็ง ตำบลบางจะเกร็ง กิจกรรมจุดขายการท่องเที่ยว ได้แก่ การทำแชมพูสมุนไพร คั่วชาใบขลู่ คุนกะทะเล ตกปูทะเล และแปรรูปอาหารทะเล เปิดบริการทุกวัน โดยมี คุณภักพร ชื่นสงวน เป็นประธานกลุ่ม โทรศัพท์ 034-714409

กลุ่มชุมชนเกษตรกรบางแก้ว ตำบลบางแก้ว กิจกรรมจุดขาย ได้แก่ การอนุรักษ์นกทะเล การทำนาเกลือ การทำแป้งเกลือจืด การใช้ประโยชน์จากขี้เควดนาเกลือ เปิดบริการทุกวัน โดยมี คุณบุญรอด เจริญฤทธิ์ เป็นที่ปรึกษากลุ่ม โทรศัพท์ 081-8562673

กลุ่มท่องเที่ยวเกษตรบ้านริมคลองโฮมสเตย์ตำบลบ้านปรก กิจกรรมจุดขายการท่องเที่ยว ได้แก่ โฮมสเตย์ การชมหิ่งห้อย จัดแพคเกจการท่องเที่ยว การเคี้ยวน้ำตาลมะพร้าว การทำน้ำ

สมุนไพรร โดยมิคุณธิดา มีศิลป์ เป็นประธานกลุ่ม โทรศัพท์ 089-1702904

www.baanrimklong.com

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรดาหลา ตำบลท้ายหาด กิจกรรมจุกขายการท่องเที่ยว ได้แก่ การทำกล้วยทอดเนยการทำสวนส้มโอปลอดสารพิษ และการทำไร่นาสวนผสม โดยมี คุณมยุรี บุญประดิษฐ์ เป็นประธานกลุ่ม โทรศัพท์ 086-8946481

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนอนุรักษ์ป่าชายเลนบ้านคลองช่อง ตำบลคลองโคน กิจกรรมจุกขายการท่องเที่ยว ได้แก่ ชมการเลี้ยงหอยแครงในทะเล พักกระเตงในทะเล ชมการทำกะปิเคียดาค่า และกิจกรรมการปลูกป่าชายเลน โดยมี คุณวชิรพงศ์ ขวัญอ่อนวิระกุล เป็นประธานกลุ่ม โทรศัพท์ 081-9419152

กลุ่มบ้านหึ่งห้อย ตำบลบางขันแตก กิจกรรมจุกขายการท่องเที่ยว ได้แก่ ชมการเคี้ยวน้ำตาลมะพร้าว ชมการทำโพงพาง ชมเรือโบราณ ชมหึ่งห้อยบนบก และมีโฮมสเตย์ริมน้ำ โดยมี คุณไพโรจน์ ฉิมพาลี เป็นประธานกลุ่ม โทรศัพท์ 089-5325024, 034-771375

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเทิดไทร่วมใจ ตำบลเหมืองใหม่ ซึ่งเป็นศูนย์เรียนรู้แรกของจังหวัดสมุทรสงคราม ตั้งขึ้นเมื่อ ปี พ.ศ.2541 กิจกรรมจุกขายการท่องเที่ยว ได้แก่ การทำน้ำพริกชนิดต่าง ๆ การทำขนมไทย การทำผลไม้เชื่อม และมีโฮมสเตย์ โดยมี คุณทองห่อ สูดสวาท เป็นประธานกลุ่ม ปัจจุบันมีชาวต่างชาติจากหลายประเทศมาท่องเที่ยวทุกเดือน โทรศัพท์ 034-735106

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเหมืองใหม่ ตำบลเหมืองใหม่ กิจกรรมจุกขายการท่องเที่ยว ได้แก่ การอนุรักษ์พันธุ์มะพร้าว เช่น มะพร้าว มะพร้าวพวงร้อย มะพร้าวเปลือกนึ่ง และพืชสมุนไพร โดยมี คุณคนैया ชัยยิม เป็นประธานกลุ่ม โทรศัพท์ 034-735206

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรท่าคา ตำบลท่าคา กิจกรรมจุกขายการท่องเที่ยว ได้แก่ มีตลาดน้ำธรรมชาติในวันข้างขึ้นหรือข้างแรม 2 คำ, 7 คำ และ 12 คำ เวลา 09.00-12.00 น. ชมการเคี้ยวน้ำตาลมะพร้าว การทำขนมไทยส่งออก โดยมีนายจรูญ เจือไทย เป็นที่ปรึกษากลุ่มโฮมสเตย์ โทรศัพท์ 034-766234, 034-766170

กลุ่มโฮมสเตย์บ้านทรงไทยปลายโพงพาง ตำบลปลายโพงพาง กิจกรรมจุกขายการท่องเที่ยว ได้แก่ บ้านทรงไทย การเคี้ยวน้ำตาลมะพร้าว ชมวิถีชีวิตคนชายน้ำชมหึ่งห้อยคอนกลางคืนและมีโฮมสเตย์บ้านทรงไทย โดยมี คุณธวัช บุญพัค เป็นประธานกลุ่ม โทรศัพท์ 081-4037907

กลุ่มอนุรักษ์แมวไทยโบราณ ตำบลแควอ้อม กิจกรรมจุกขายการท่องเที่ยว ได้แก่ ชมแมวไทยโบราณสายพันธุ์แท้ ชมสวนลิ้นจี่ การเลี้ยงไก่ชน และพันธุ์ไก่สายพันธุ์ดั้งเดิม โดยมีนายปรีชา พุคะบุตร เป็นประธานกลุ่ม เปิดบริการทุกวัน โทรศัพท์ 034-733284

กลุ่มผ้าฝ้าย้อมจากเปลือกไม้ ตำบลยี่สาร กิจกรรมจุกขายการท่องเที่ยว ได้แก่ การทำผ้าฝ้าย้อมจากเปลือกไม้ป่าชายเลน การเผาถ่านไม้โกกง การทำปลาหมอตูตเตยจากตู้อบพลังงานแสงอาทิตย์ การชมป่าชายเลน ชมพิพิธภัณฑ์ชุมชนบ้านเขายี่สาร โดยมีนายธนู พยงค์ยิ้ม เป็นประธานกลุ่ม โทรศัพท์ 089-6967556

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรวัดประจักษ์ ตำบลวัดประจักษ์ กิจกรรมจุกขายการท่องเที่ยว ได้แก่ การชมการผลิตวุ้นน้ำมะพร้าว ชมแก๊งเรือจีนสมัย ร.5 ชมพิพิธภัณฑ์หุ่นขี้ผึ้งวัดประจักษ์ โดยมีนางพยุ่ง พนาวัลย์ เป็นประธานกลุ่ม โทรศัพท์ 086-0127204

กลุ่มปรับปรุงคุณภาพไม้ผล ตำบลบางพรหม กิจกรรมจุกขายการท่องเที่ยว ได้แก่ การทำสวนส้มโอพันธุ์ขาวใหญ่ปลอดภัยสารพิษ การทำปุ๋ยหมักชีวภาพ การทำน้ำส้มควันไม้ การเพาะถั่วงอกปลอดสารพิษ การทำปุ๋ยน้ำจากเศษอาหารเหลือทิ้ง มีโฮมสเตย์ และห้องประชุมสำหรับ 80 คน โดยมีนายสมทรง แสงตะวัน เป็นประธานกลุ่ม โทรศัพท์ 034-761985

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบางพรหม ตำบลบางพรหม กิจกรรมจุกขายการท่องเที่ยว ได้แก่ การทำขนมไทย การแช่ผลไม้ หรือเรียกว่า “ผลไม้กลับชาติ” โดยมีคุณฉวีวรรณ หัตถกรรม เป็นประธานกลุ่ม โทรศัพท์ 034-761084

กลุ่มเลี้ยงปลาทึบหิมในกระชัง ตำบลบางนกแขวก กิจกรรมจุกขายการท่องเที่ยว ได้แก่ การแปรรูปปลาทึบหิม ซิมอาหารจากปลาทึบหิม คนละ 20 บาท โดยมี คุณวรชัย แสงวณิช เป็นประธานกลุ่ม โทรศัพท์ 034-703182-3

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรจอมปลวก ตำบลจอมปลวก กิจกรรมจุกขายการท่องเที่ยว ได้แก่ การทำน้ำตาลมะพร้าวแท้ การทำไร่นาสวนผสม การท่องเที่ยวชมสวนผลไม้ และบ้านชายคลอง ชมตลาดน้ำดอนมะโนรา 2 คำ 7 คำ และ 12 คำ โดยมีนางอารีย์ อุดมสวัสดิ์ เป็นประธานกลุ่ม มีโฮมสเตย์ โทรศัพท์ 034-761110, 081-5864376

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล	นางสาวกัญญาพร ศรีสมพร
วัน เดือน ปี เกิด	23 เมษายน 2527
สถานที่เกิด	จังหวัดสมุทรสงคราม
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	19/3 หมู่ 3 ตำบลบ้านปรก อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม 75000
ตำแหน่งและประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2549-2550	ผู้ประสานงานพื้นที่จังหวัดสมุทรสงคราม โครงการชุมชนเป็นสุขภาคตะวันตก สำนักงานกองทุนส่งเสริมสุขภาพ (สสส.)
พ.ศ. 2550-2551	คณะกรรมการพื้นที่จังหวัดสมุทรสงคราม โครงการสมัชชาสุขภาพภาคกลางและโครงการสมัชชา คุณธรรมภาคกลาง
พ.ศ. 2551-ปัจจุบัน	คณะวิทยากรกระบวนการ ศูนย์การเรียนรู้มหาวิทยาลัยภูมิปัญญาท้องถิ่น สมุทรสงคราม โครงการเครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน จังหวัดสมุทรสงคราม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โครงการพักรักษาหนี้เกษตรกร ธนาคารการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
พ.ศ. 2549-ปัจจุบัน	ผู้ประสานงานพื้นที่ ของมหาวิทยาลัยภูมิปัญญาท้องถิ่น สมุทรสงคราม
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2540	ศิลปศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง
พ.ศ. 2552	การจัดการมหาบัณฑิต (การจัดการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม) มหาวิทยาลัยบูรพา